

• ఆగస్టు 28 విద్యుత్ మృతవీరుల సంస్మరణ • పి.ఎ.సి.ఎస్ ల విద్యుంసాన్ని ప్రతిఘటించండి!

కార్మికలోకం

సెప్టెంబరు 2003

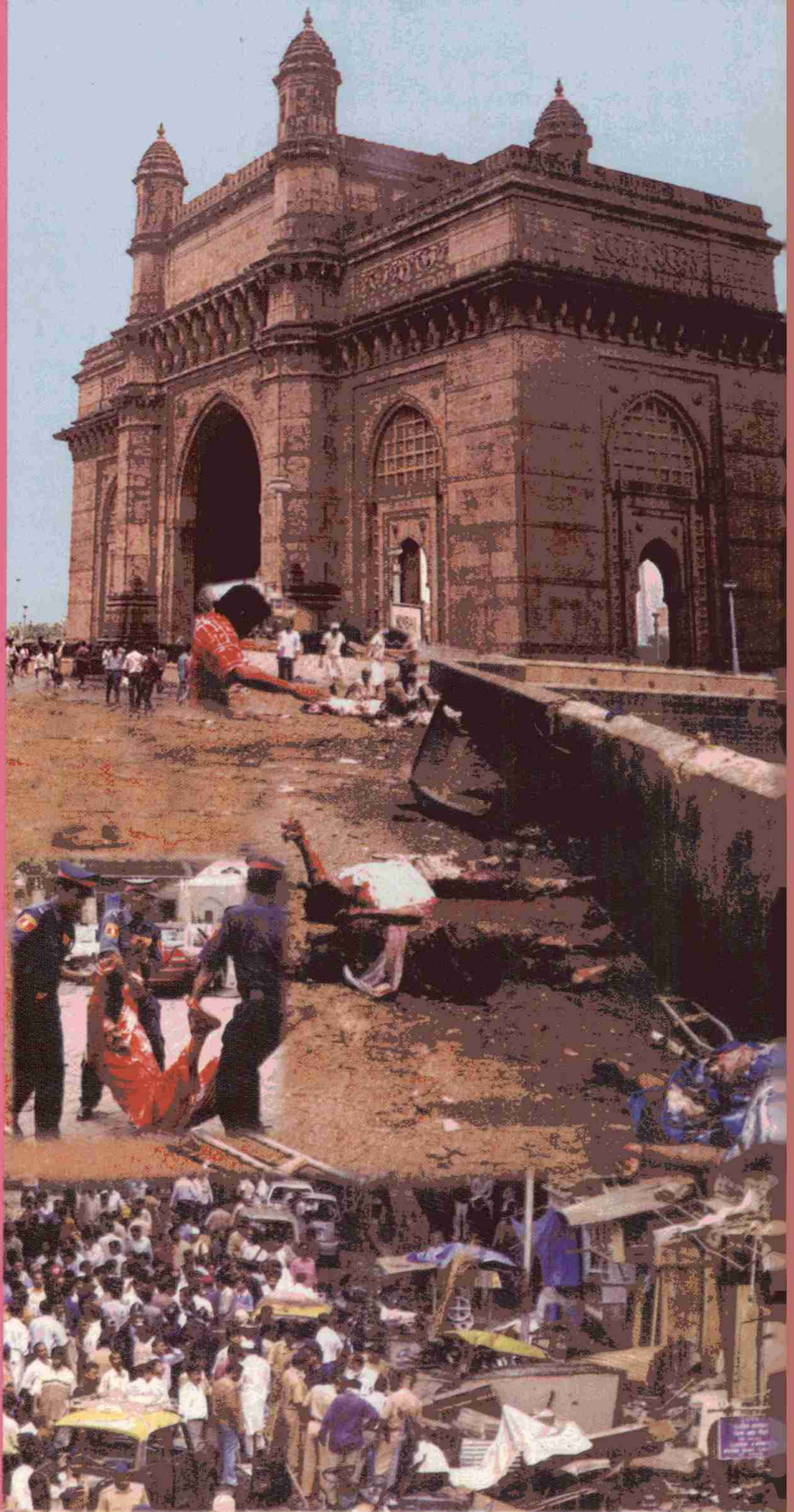
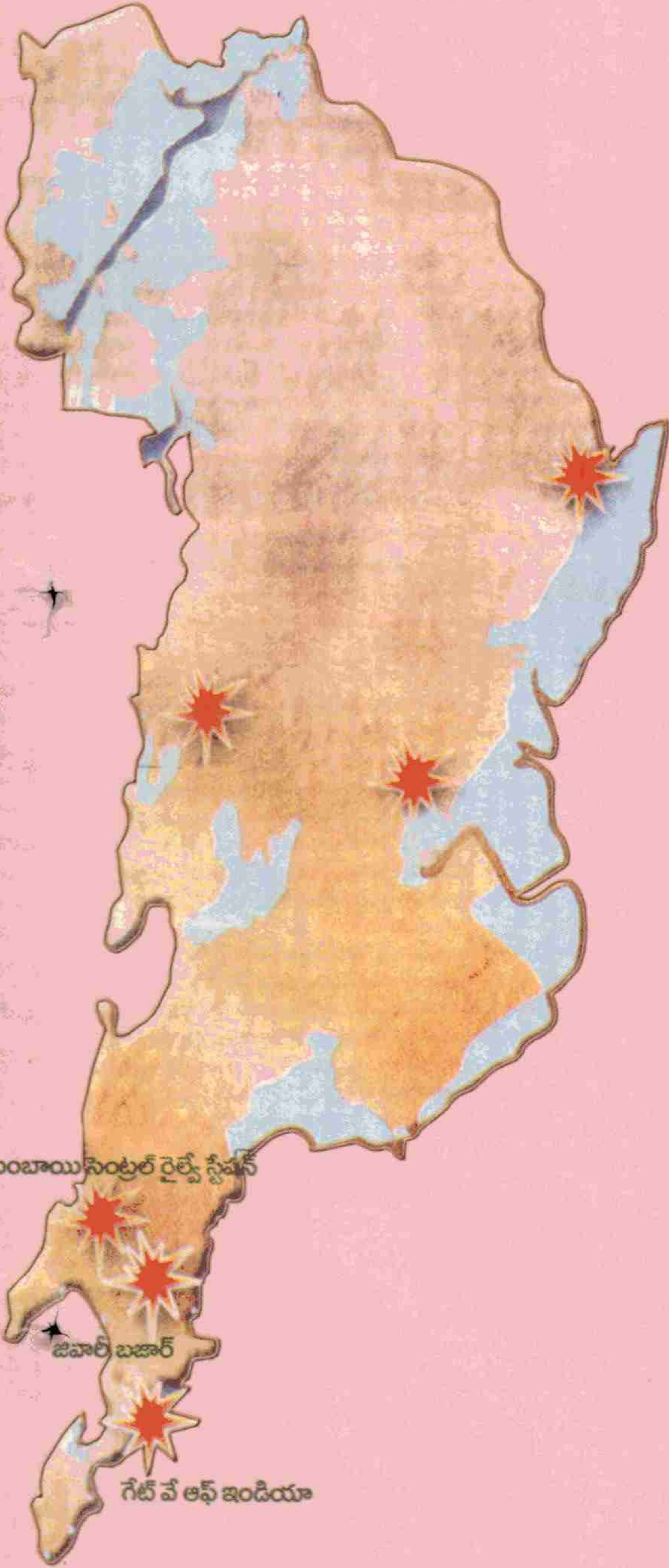
మాసపత్రిక

వెల రు.5

కార్మికులు సరళీకరణ

ముంబాయి

ముంబాయి పేలుళ్ళకు బాధ్యులెవరు?

నాణ్యమైన సరుకులు! నాణ్యమైన ధరలు !!

మోడరన్ సూపర్ మార్కెట్

బీసెంట్ రోడ్, విజయవాడ - 2. ఫోన్ : 2575296, 2579716

న్యూ మోడరన్ సూపర్ మార్కెట్

బెంజి సర్కిల్, బందరు రోడ్, విజయవాడ - 10.

ఫోన్ : 2482626, 2472233

నిర్యాణము

మా ఇంటి ఇలవేల్పు, మమతానురాగాలను

మాకుపంచిన అమృత మూర్తి

శ్రీమతి నందిన లీలావతి గారు

మమ్ము దుఃఖసాగరమున ముంచి

ది. 24-7-03న స్వర్గస్తులైనారని

తెలుపుటకు చింతిస్తున్నాము. ఆమె పవిత్ర

ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని ప్రార్థిస్తూ.....

భర్త: శ్రీ నందిన సుబ్బారావు

చైర్మన్, నందిన ఐరన్ స్టీల్స్ లిమిటెడ్

నిడదవోలు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

సెప్టెంబర్ - 2003

కార్మికలోకం

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 19

సంచిక 9

విడి ప్రతి వెల : రూ. 5

సం||ర చందా : రూ. 50

విషయ సూచిక

సంపాదకీయం	1
బాంబు పేలుళ్లతో	4-5
విద్యుత్ సంస్కరణలు...	6
డాక్టర్-డాక్టర్	7
వలయం కథ	10-11
అంగన్వాడీ పోరాటం	15
సమ్మెహక్కు కోర్టు తీర్పుతో తొలగిపోవు -	16-18
సినిమా 'మిస్టర్ & మిస్ అయ్యర్' --	19
యాజమాని-కూలి	21-22
జి.వో	23
జపాన్ పర్యటన	24
అంతర్జాతీయం	26
ఈజిప్టు పర్యటన	27
రాష్ట్రీయం	28
కవిత	35
విశ్లేషణ	36

మేనేజర్

కార్మికలోకం

యన్.ఐ.జి. స్టూరక కేంద్రం, 1-1-60/4,

అల్లసాని రాధ, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.

ఫోన్ : 7624502, 7612474

ఫ్యాక్స్ : 7610128

సంపాదక వర్గం

సర్వా సత్యనారాయణ

ఎం.ఎ. గఫూర్, ఎస్. వీరయ్య

ఆర్. సుధాభాస్కర్, రోజా

జ్యోతి, టి.యస్.ఎ. రమణ

ఎడిటర్ : వై. సిద్ధయ్య

మేనేజర్ : పి.రాజారావు

సంపాదకీయం

సమ్మెలా?... అవి అనివార్యం!

“అదరను నేను... బెదరను నేను... వడివడిగానే అడుగేస్తా!” ఇది ఒక అభ్యుదయ సినీ కవి సందేశం. తమిళనాడు ఉద్యోగుల సమ్మె, సుప్రీంకోర్టు తీర్పు అనంతర పరిణామాలు పై సందేశాన్ని ధృవపరుస్తున్నాయి. కార్మికవర్గం బెంబేలెత్తి పోతుందని, ప్రతిఘటనలు మాని పాదా క్రాంతులొత్తారన్న పాలకుల ఆశలు వమ్మవుతున్నాయి. కార్మికవర్గం వడివడిగా తన గమ్యం వైపు సాగిపోతున్నది.

వేతన సవరణ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య వైఖరికి నిరసనగా ఆగస్టు 20న ఇన్ఫ్యూరెన్సు ఉద్యోగులు దేశవ్యాపితంగా 2 గంటల సమ్మె నిర్వహించారు. సుప్రీం తీర్పుకు నిరసనగా డిసెంబర్ లో ఒక రోజు సమ్మెకు సన్నద్ధ మౌతున్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల అఖిల భారత ఫెడరేషన్ నిర్ణయించింది. ఇదే సమస్యపై సెప్టెంబర్ 28న జాతీయ కార్మిక సంఘాలు అఖిల భారత సదస్సు నిర్వహించనున్నాయి. ఆర్థిక రంగంలో సరళీకృత విధానాలనడ్డుకునేందుకు ఇన్ఫ్యూరెన్సు, బ్యాంకింగ్ రంగాలలో ఆల్ ఇండియా జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ ఏర్పడింది.

హక్కుల రక్షణ కోసం చిట్టివలస జూట్, ఆర్టీసి, అంగన్వాడీ వగైరా పలు రంగాలలో కార్మికవర్గం కలిసికట్టుగా పోరాడుతున్నారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుకు నిరసనగా సి.పి.యం నేతృత్వంలో సుప్రీంకోర్టు ఎదుటనే ప్రదర్శన నిర్వహించారు. ఇదే సమస్యపై ఆగస్టు 13న దేశవ్యాపితంగా నిరసన ప్రదర్శనలు జరిపారు. సభలు, సమావేశాలు నిర్వహించి ఉద్యోగుల, కార్మికుల విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టేందుకు కృషి చేస్తున్నారు.

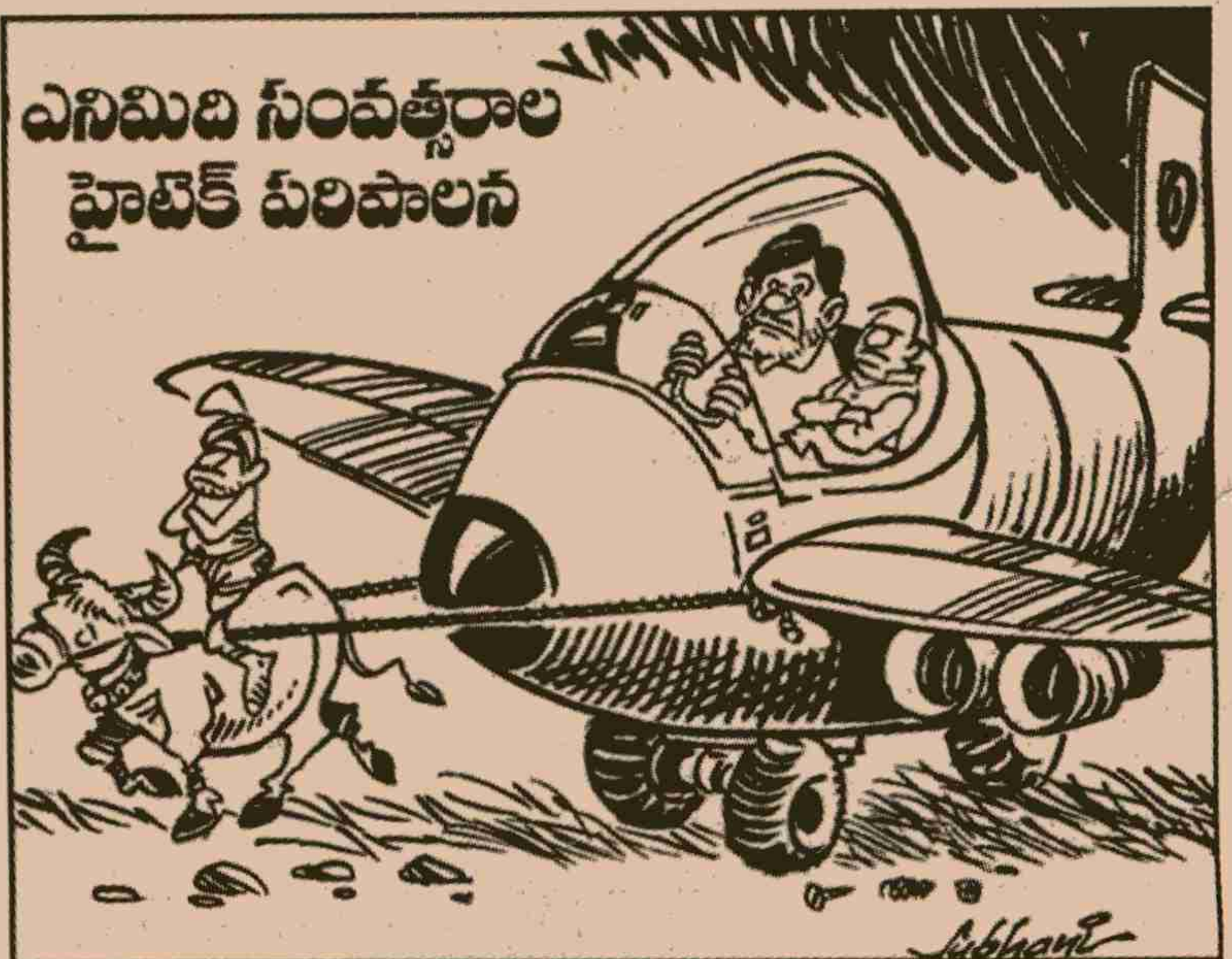
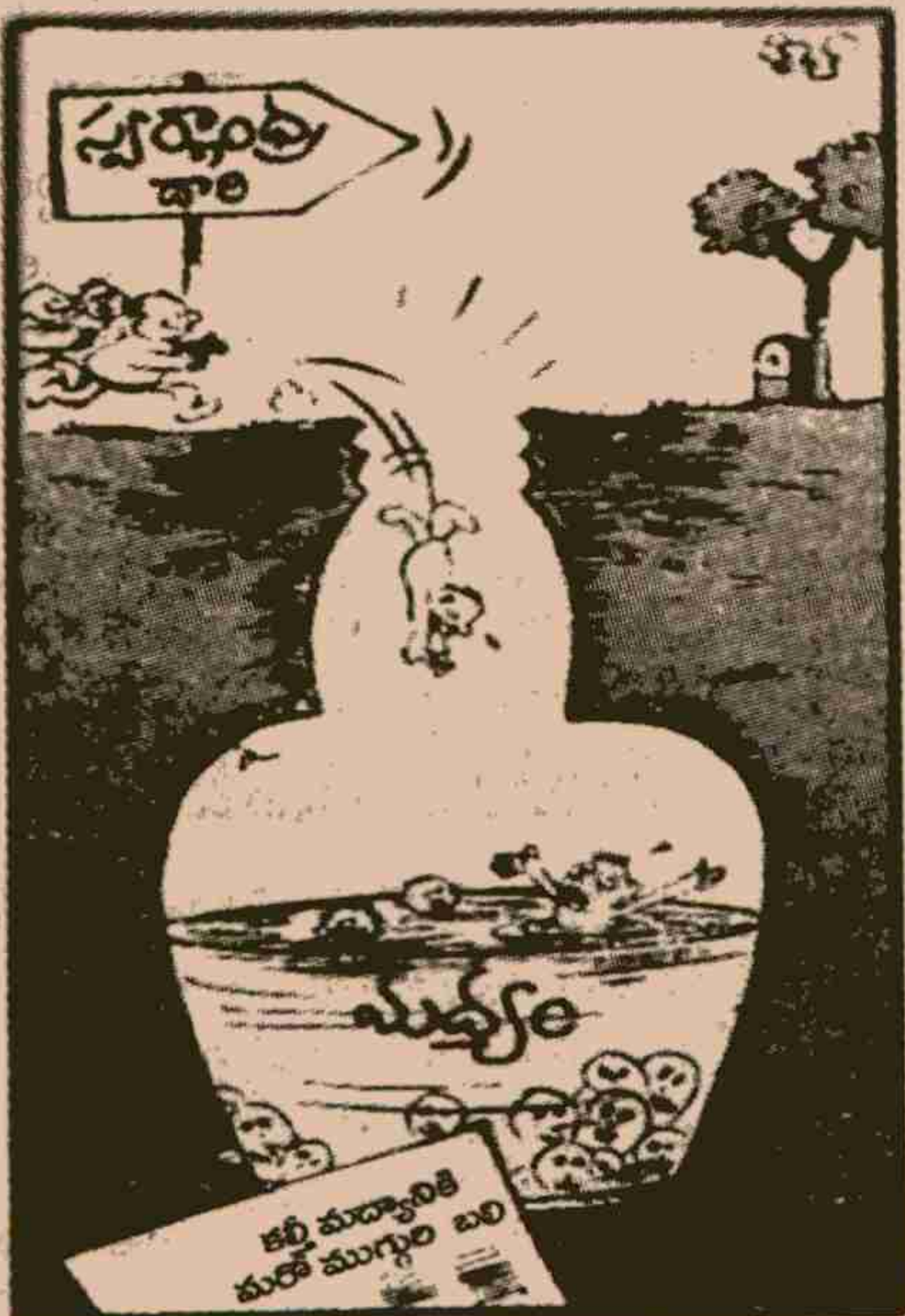
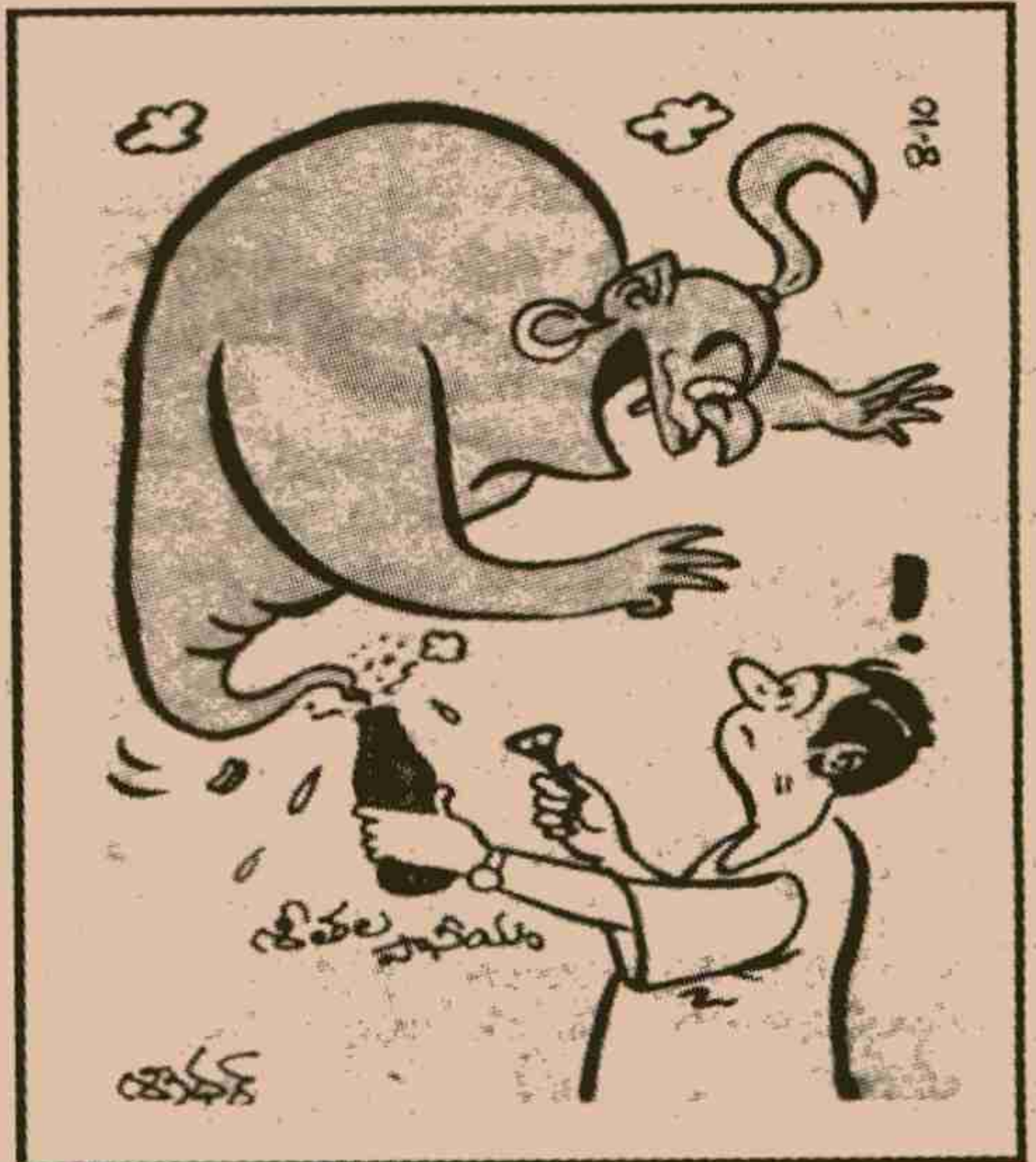
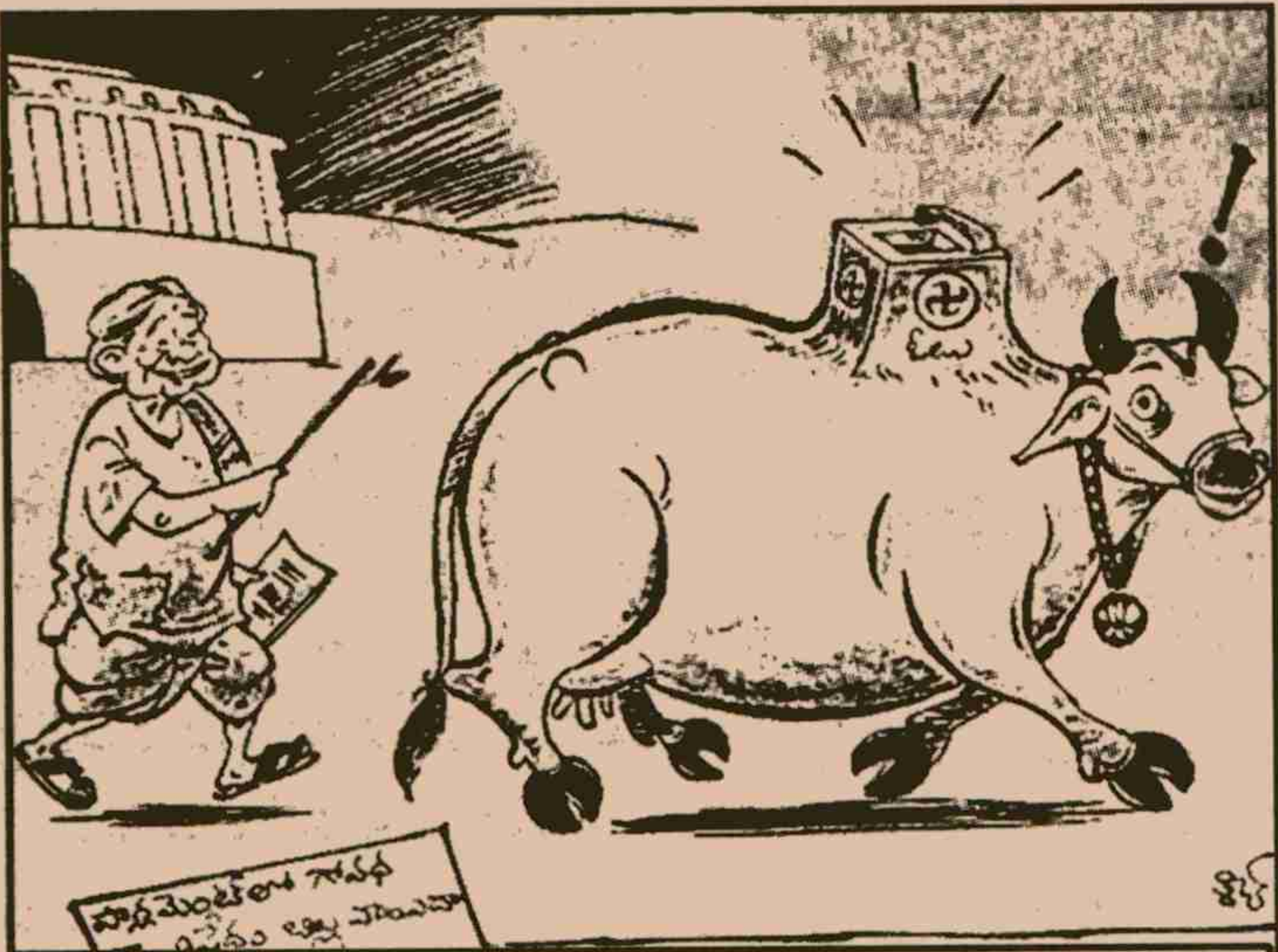
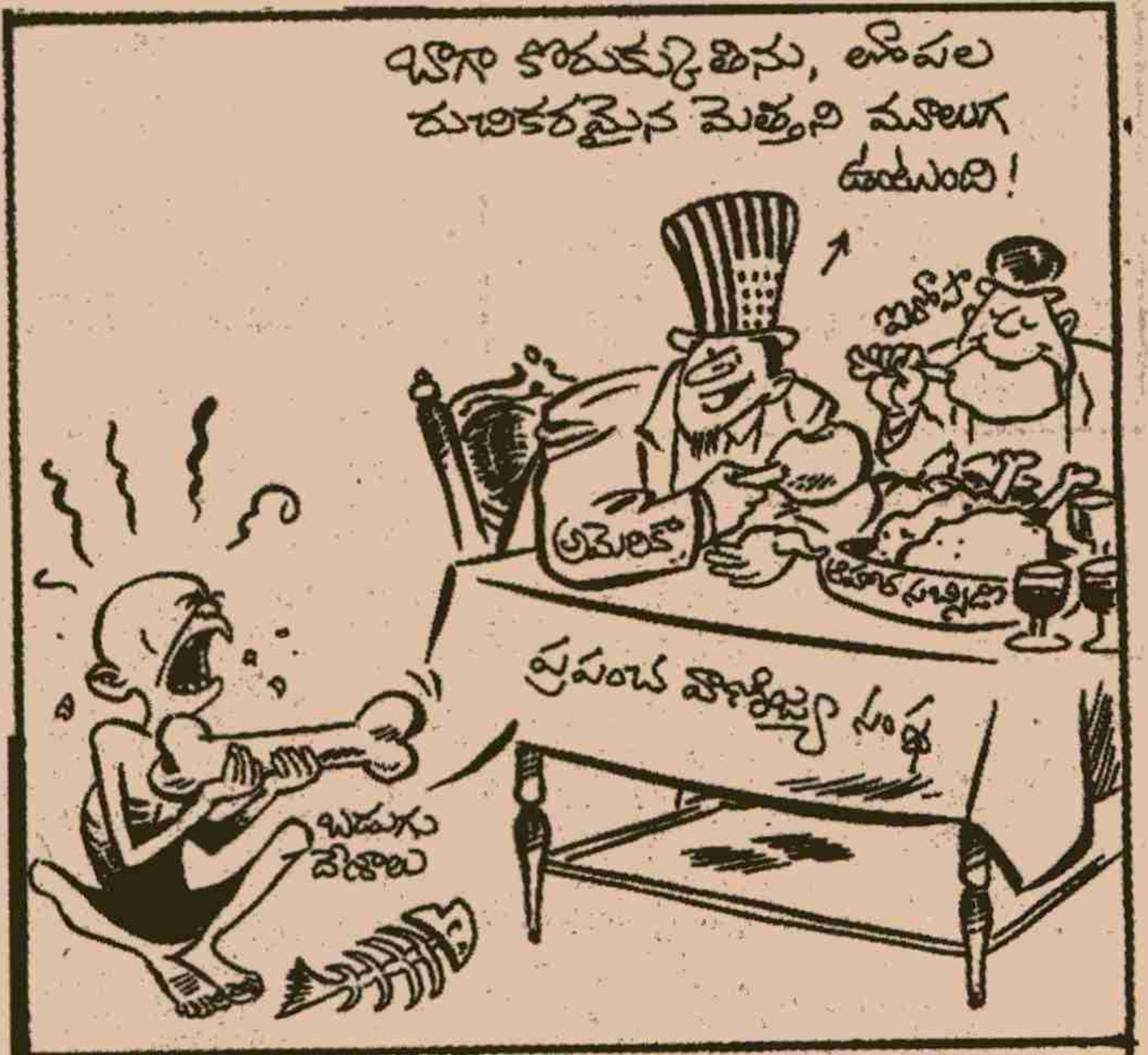
ఈ కాలంలో ‘అభివృద్ధి, సుస్థిరత, విదేశాలతో పోటీ’ పేరుతో ఒక అవాంఛనీయ ప్రచారం ఊపందుకుంటున్నది. తమ హక్కుల పరిరక్షణకు కార్మికవర్గం ఉమ్మడిగా కదలటమే నేరమని ఆ ప్రచార సారాంశం. మీడియాలో ఒక సెక్షను, పాలకులు, సంస్కరణవాద ఉద్యోగ, కార్మిక సంఘాలు ఈ ప్రచారానికి పక్కదరువు వేస్తున్నాయి. తద్వారా ఉద్యోగులు, కార్మికులలో అవిశ్వాసం పెంచుతున్నాయి. యజమానులు, పెట్టుబడిదారుల్లో బరితెగింపుకు దోహదం చేస్తున్నాయి.

“సందడిలో సడేమియా” చేయాలని పాలకులు తొందరపడుతున్నారు. ఆయిల్ రంగంలో కామధేనువు వంటి హెచ్.పి.సి.యల్., బి.పి.సి.యల్. సంస్థలను కారుచౌక గా కొట్టేయాలని కుట్రలు పన్నుతున్నారు. ఇందుకు ఎలాంటి అభ్యంతరం పెట్టవద్దని సుప్రీం కోర్టుకు బహిరంగంగా నివేదించుకోవటం సిగ్గుచేటు. దేశ ప్రజల దృష్టిలో అప్రదిష్ట పాలైన కోకో కోలా, పెప్పీకోలా లకు క్లీన్ చిట్ యిచ్చి వాజ్ పాయ్ ప్రభుత్వం అమెరికాకు గులాంగిరీ చేయడం అభ్యంతరకరం. కార్మికచట్టాలు వేగంగా సవరించాలని వాజ్ పాయ్, చంద్రబాబులు బహిరంగ ప్రకటనలకు దిగటం ఆందోళనకరం. స్వదేశీ, విదేశీ, పెట్టుబడిదారులను ప్రసన్నం చేసుకోవటమే ఈ దిగజారుడు లక్ష్యం.

న్యాయవ్యవస్థ సమాజంలోని సంపన్న వర్గాల ప్రభావానికి లోనయింది. దగాకోరు ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలు, పాలకుల అరాచకాలను న్యాయవ్యవస్థ పట్టించుకోవడం లేదు. ఆ అకృత్యాలను అడ్డుకునేందుకు కార్మికవర్గం చేసే చిన్న ప్రయత్నాలకు కూడా న్యాయాధినేతలు అసహనంతో ఊగిపోతున్నారు. ఈ పాటికే బంద్, హర్తాల్ వంటి ప్రజాతంత్ర నిరసనలను నిషేధించారు. ఇప్పుడు సమ్మె హక్కుపైనే ఆంక్షలు విధించారు. రేపు సంఘం పెట్టుకునే హక్కునే ప్రశ్నించవచ్చు.

కార్మికవర్గం కడుపుకోతను కోర్టులు అడ్డుకోజాలవు. సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలు కార్మికుల బ్రతుకుదెరువునే వమ్ముచేశాయి. వారి ఉద్యోగాలు ఊడగొట్టాయి. ఆకలి, ఆందోళనలకు గురిచేస్తున్నాయి. హక్కులనే హరించి కట్టుబానిసలను చేయజూస్తున్నాయి. సామూహిక ప్రతిఘటనలే ఈ సమస్యలకు పరిష్కారం. ఆందోళనలు, సమ్మె పోరాటాలు అనివార్యం. విశాల ప్రజానీకాన్ని కలుపుకుని ఆ దిశలో ముందుకు సాగటమే మన కర్తవ్యం.

కరదీపిక కావాలి

కార్మికలోకం సంచికను రెగ్యులర్ గా చదువుతున్నాను. సమస్త కార్మిక రంగానికి “కార్మికలోకం” కరదీపిక కావాలని కోరుకుంటున్నాను. అలాగే కార్మికలోకంలో వస్తున్న కథలు, కవితలు, వ్యాసాలు బాగున్నాయి.

■ **పసునూరి రవిందర్**

కాకతీయ యూనివర్సిటీ,
వరంగల్ జిల్లా.

ఈ అప్పులు ఎవరికోసం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రస్తుత అప్పులు 59 వేల కోట్ల రూపాయలకు చేరుకున్నాయని ప్రిన్సిపల్ అకౌంటెంట్ జనరల్ లెక్కకట్టారు. ఇదే విషయాన్ని ఆయన పన్నెండో ఆర్థిక సంఘం దృష్టికి కూడా తెచ్చారు.

రాష్ట్రంలో ఉపాధి అవకాశాలు తగ్గి పోయాయి. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కుంటు పడింది. కరెంటు బిల్లులు కట్టలేక వందలాది చిన్న కుటీర పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిని గమనించినప్పుడు ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన వేలాది కోట్ల రూపాయలు ఏమయ్యాయో తెలుసుకోవలసిన హక్కు రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉన్నది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం అప్పుల భారాన్ని తగ్గించేందుకు తగిన చర్యలు చేపట్టాలి. ఈ విషయంలో ఆర్థిక నిపుణుల సలహాలను స్వీకరించి ప్రభుత్వం పరిస్థితిని చక్కదిద్దాలి.

■ **రాజు,**

మియాపూర్

ఆర్టిస్ట్ పై వ్యాసం బాగుంది

ఆగస్టు 2003 ‘కార్మికలోకం’ మాస పత్రికలో “ఆర్టిస్ట్ వెరిఫికేషన్ ఎన్నికలు” శీర్షికగా మా “స్టాఫ్ అండ్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్” రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శ్రీ యం.ఎన్.రెడ్డి గారు వ్రాసిన వ్యాసం చాలా చక్కగా, విమర్శనాత్మకంగా వుంది. అన్ని విషయాలు ఎంతో

విపులంగా విశదీకరించారు.

■ **సి. హెచ్. ఈశ్వరరావు**

ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. ప్రచార కార్యదర్శి
ఇబ్రహీంపట్నం డిపో,
రంగారెడ్డి జిల్లా.

అంతర్గత భద్రతపై ఆందోళన

ముంబాయిలో ఇటీవల జరిగిన బాంబు బ్లాస్టులు దేశంలోని అంతర్గత భద్రత పరిస్థితి మీద ఆందోళనలు రేకెత్తిస్తున్నాయి. పౌరులు స్వేచ్ఛగా, నిర్భయంగా సంచరించే పరిస్థితి క్రమంగా కనుమరుగవుతోంది. ఉగ్రవాద మూకలు, విచ్చిన్న శక్తులు దేశంలో అస్థిరత ను సృష్టించడం కోసం కాచుకుని కూర్చున్న ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో - ప్రభుత్వ నిఘా సంస్థలన్నీ సమన్వయంతో పని చేయాల్సిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. విద్రోహ మూకల పనికట్టే క్రమంలో పౌరుల సహాయాన్ని ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకోవాలి. వారిలో అవగాహనను కలిగించాలి. అనుమానాస్పదంగా కనిపించిన వారి గురించి వెంటనే పోలీసులకు సమాచారం అందించేలా పౌరులలో చైతన్యం తీసుకురావాలి.

■ **జయరాం,**

కడప.

చైతన్యవంతంగా వున్నాయి

నేను కార్మికలోకం పత్రిక ఆగస్టు 2003 సంచిక చదవడం తటస్థించింది. సంచికలోని వ్యాసాలు, శీర్షికలు కార్మికులను చైతన్యవంతం చేసే దిశగా సాగాయి. తక్కువ వెలలో ఎంతో విలువైన సమాచారం అందించడం ముదా వహం. తమిళనాడు ప్రభుత్వం తమ ఉద్యోగులపై విరుచకపడడం అప్రజాస్వామికమని చెప్పాలి. ఈ నేపథ్యంలో సుప్రీం కోర్టు తీర్పు - ఉద్యోగులకు, కార్మికులకు సమ్మె హక్కు లేదనడం శోచనీయం. నిజంగా ఈ తీర్పు ఉద్యోగ, కార్మికులను భయాందోళనకు గురిచేయడం సహజం.

ప్రాఫైల్లో శ్రమజీవుల “భీష్మసహస్రి” గురించిన విషయం స్ఫూర్తినిస్తున్నది. ఎంతో శ్రమకోర్చి “కార్మికలోకం” వెలువరిస్తూ కార్మికులను జాగృతం చేస్తున్నందుకు మీకు అభినందనలు.

■ **మూర్తిగారి జనార్ధన్,**

భువనగిరి,

నల్గొండ జిల్లా.

‘గ్యాస్’ కబుర్లు వద్దు

రైతు జన్మభూమి, రైతు మిత్ర లాంటి ప్రచార ఆర్జుటంతో రైతాంగాన్ని మోసగిస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతాంగ, మౌళిక సమస్యల పట్ల శ్రద్ధచూపడం లేదు. ద్వారా మహిళలకు ‘దీపం’ పేరిట గ్యాస్ కలెక్షన్లు ఇస్తున్న ప్రభుత్వం అదే గ్యాస్ తో వంట చేయడానికి కుండలోకి తిండి గింజలు లేక అల్లాడుతున్న రైతులకు ఏ సహాయం చేయక చేతులెత్తేస్తోంది.

నక్సలైట్లను గ్రామాలలోకి రానివ్వకపోతే నజరానాలు ప్రకటిస్తున్న ప్రభుత్వం కరవు కోరల్లో చిక్కి తీవ్రంగా నష్టపోయిన రైతాంగానికి కనీసం పంట నష్టపరిహారాన్ని ఇంత వరకు ప్రకటించకపోవడం ప్రభుత్వ రైతు వ్యతిరేక విధానానికి నిదర్శనంగా చెప్పవచ్చు.

నిత్యం కరువు కోరల్లో చిక్కిన కరువు ప్రాంతాల రైతాంగానికి పంటల భీమా వర్తింపులో ప్రభుత్వం నిబంధనల వల్ల రిక్తహస్తం మిగిలింది. పంటల భీమాపై ఆగ్రహించిన రైతాంగం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పలు ఆందోళన కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఉద్యమిస్తోంది. పంటల భీమా కొరకే గాక, పంట నష్టపరిహారంపై ఇంత వరకు నోరు మెదపని చంద్రబాబు ప్రభుత్వంపై రైతాంగం ఉద్యమించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

■ లింగ స్వామి, మహబూబ్ నగర్ మద్యం మహమ్మారికి ఇంకెన్ని బతుకులు బలికావాలి?

మద్యం వ్యాపారులు క్వాలిస్ కార్లలో తిరుగుతుంటే, మద్యానికి బానిసలైన వారు ఇల్లు, పోలీసు అమ్ముకుని జీవచ్ఛవాలుగా బతుకులీడుస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మద్యపానానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలకు చైతన్యవంతులను చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

■ **వెన్నెల, కాగజ్ నగర్.**

మీరు కూడా మీ అభిప్రాయాలను, సమస్యలను
ఈ కింది చిరునామాకు తెలియజేయవచ్చు.

డియర్ ఎడిటర్

C/o. ‘కార్మిక లోకం’ మాసపత్రిక

యన్.వి.జ. స్మారక కేంద్రం, 1-1-60/4,

ఆర్టిస్ట్ క్రాస్ రోడ్, ముషీరాబాద్,

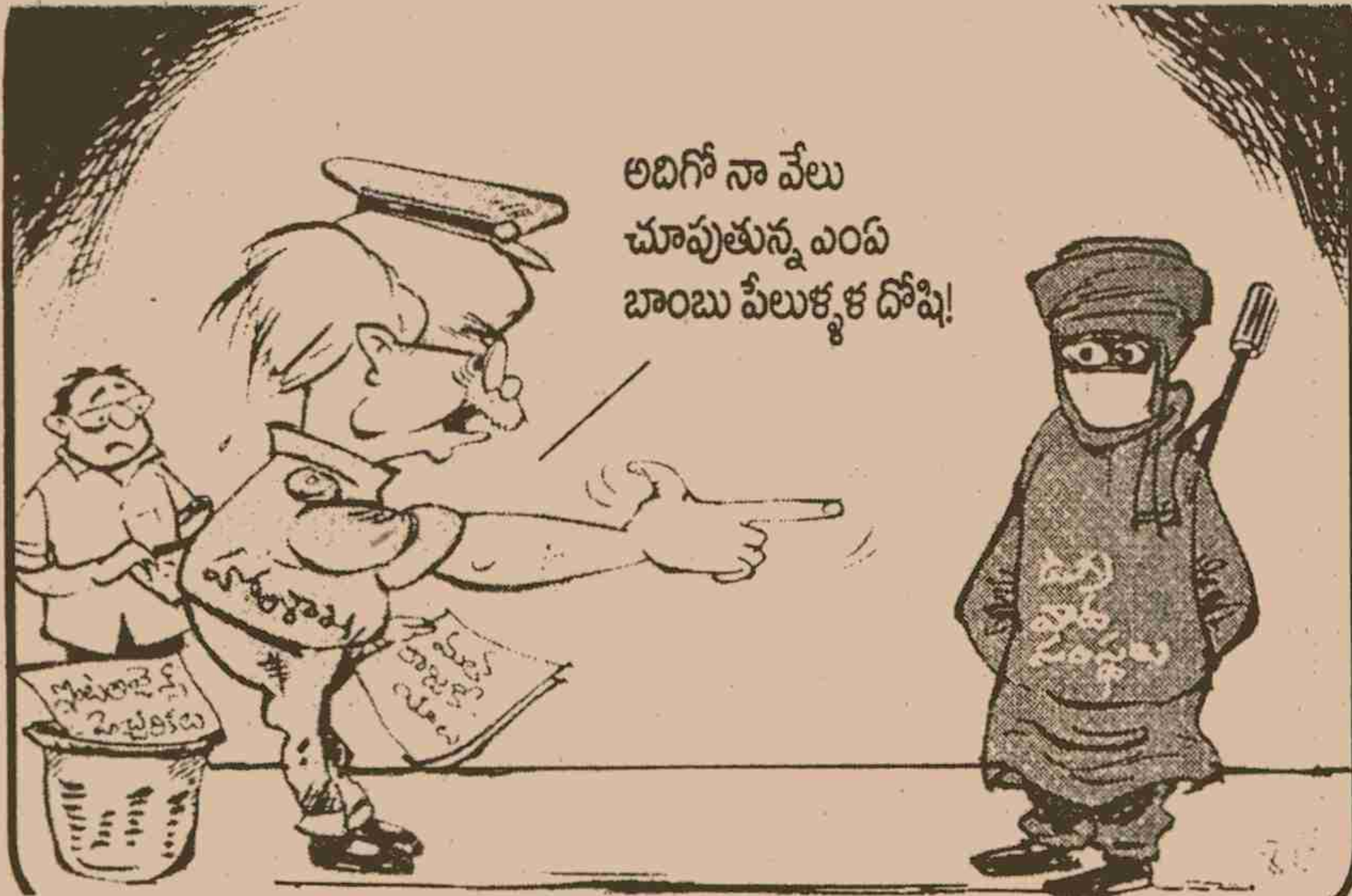
హైదరాబాద్ - 20.

ఫోన్: 7624502, 7612474

బాంబు పేలుళ్ళలా దద్దరిల్లిన ముంబాయి

మారణహోమానికి పాల్పడడం ద్వారా దేశాన్ని దెబ్బతీయాలని చూసే శక్తులు ఏవైనా అవి ఖచ్చితంగా జాతి విద్రోహశక్తులే. ఇది అంతర్గత శత్రువు పనే అయినా, వెలుపలి శత్రువు పనే అయినా దీనిని జాతి సమిష్టిగా ఎదుర్కోవాలి. సమాజంలో భిన్న మతాల మధ్య సామరస్యాన్ని దెబ్బతీసి తద్వారా తమ లక్ష్యం సాధించుకోవాలని చూసే శక్తుల పట్ల జాతి అప్రమత్తంగా ఉండాలి. విద్రోహుల ఎత్తుగడలలో ఎంతమాత్రం పావులు కారాదు. అలాగే, విదేశీ శక్తుల నుంచో లేక ఇతరేతర శక్తులనుంచో దేశానికి పొంచి వున్న ముప్పును గురించి పదే పదే ఉపన్యాసాలు దంచే మన పాలకవర్గాలు దేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలలో శాంతి భద్రతలు, నిఘాయంత్రాంగం ఎలా కునికిపాట్లు పడుతున్నదో గమనించాలి. ముంబాయి పేలుళ్ళ అనంతరం అయినా దేశ వ్యాప్తంగా నిఘాను పటిష్టం చేసి శాంతి భద్రతలను సమీక్షించడం అవసరం. దేశంలో విద్రోహశక్తుల ఆటకట్టించేందుకు నిఘా యాంత్రాంగాన్ని పటిష్టం చేసుకుంటూనే, సమాజంలో భిన్న వర్గాల ప్రజల మధ్య శాంతి, సామరస్యాన్ని పెంపొందింప చేసేందుకు పాలకవర్గాలు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఆయువుపట్టు అయిన ముంబాయిలో విద్రోహులు మరో సారి విధ్వంసం సృష్టించారు. దశాబ్దం క్రితం నాటి సీరియల్ బాంబు పేలుళ్ళ పీడకలను గుర్తుకు తెచ్చే రీతిలో ఆగస్టు 25 మధ్యాహ్నం సంభవించిన రెండు భారీ పేలుళ్ళలో 52 మంది మరణించగా మరో 150 మందికి పైగా గాయపడ్డారు.

జనంతో అత్యంత రద్దీగా ఉండే 'గేట్ వే ఆఫ్ ఇండియా', ముంబయ్ దేవీ ఆలయం ప్రాంతాలను పేలుళ్ళకు ఎంచు కున్న దానిని బట్టి ముంబాయి నగరంలో పెద్ద ఎత్తున మారణకాండకు పాల్పడాలన్నది విద్రోహుల పన్నాగమై ఉండవచ్చు. ఎన్నో వ్యాపార వాణిజ్య సంస్థలు, కీలక కార్యాలయాలు ఈ ప్రాంతంలో వున్నాయి. అందులోనూ మధ్యాహ్నం వేళ కావడంతో ఆ ప్రాంతం టూరిస్టులు, జనంతో కిక్కిరిసిపోయి ఉంటుంది. వీటన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకునే విద్రో

హులు ఈ ఘాతుకానికి ఒడిగట్టి ఉండవచ్చు.

తెగిన తలలు....

తెగిన తలలు, ఎగిరిపడిన మొండలాలు, ఏ అవయవం ఎక్కడ పడిందో తెలియని స్థితిలో ఖండఖండాలైన దేహాలు, ఎటు చూసినా రక్తపు మడుగులతో పేలుళ్ళు జరిగిన ప్రాంతం బీభత్సంగా తయారైందంటే, పేలుళ్ళ తీవ్రత ఎంతటిదో ఊహించుకోవచ్చు.

ఒక్కసారిగా ముంబాయి నగరంలో సెల్ ఫోన్లు, మామూలు ఫోన్లు సైతం మూగబోవడంతో మహానగరంలో ఏం జరుగుతున్నదో తెలియని భయానక స్థితి.

పేలుళ్ళకు కారకులంతామేనంటూ ఇంత వరకూ ఏ సంస్థా చెప్పుకోకపోయినా, రెండు చోట్ల జరిగిన పేలుళ్ళు ఒకే తీరులో ఉన్నాయి కనుక ఈ రెండు పేలుళ్ళకు పాల్పడిన వారు ఒకరే అయి ఉండవచ్చునని ప్రాథమిక దర్యాప్తు అనంతరం పోలీసులు వ్యక్తం

చేస్తున్న అభిప్రాయం.

ప్రకటనలకే పరిమితం

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను చిన్నాభిన్నం చేసే లక్ష్యంతోనే ముంబాయి పేలుళ్ళు జరిగి ఉంటాయని మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి సుశీల్ కుమార్ షిండే అంటున్నారు. ఈ దారుణ మారణకాండకు బాధ్యులైన వారిని వదిలి పెట్టేది లేదని ముఖ్యమంత్రి రివాజు ప్రకటనలనే మరోసారి విడుదల చేశారు.

ముంబాయిలో పేలుళ్ళు జరిగిన ప్రతి సారి పాలకులు ఇటువంటి భీషణ ప్రతిజ్ఞలే చేస్తున్నారు. కాని, నేరస్థులకు శిక్షలు పడిన దాఖలాలు మాత్రం లేవు. పోసీ గత అనుభవాల నుంచి అయినా పాఠాలు నేర్చుకున్నారా అంటే అదీ లేదు. పట్టుమని మూడు వారాల క్రితం కూడా ఘటకోపర్ వద్ద బస్సులో పేలుడు సంభవించి ఇద్దరు చనిపోయారు. ఇంకాస్త ముందుకు వెళ్ళి చూస్తే మార్చి 13న ఒక లోకల్ రైలులో జరిగిన బాంబు పేలుడులో 11 మంది మరణించగా 84 మంది గాయపడ్డారు. ఇలా గత కొద్ది నెలలుగా ముంబాయి నగరాన్ని పేలుళ్ళు కుదిపివేస్తున్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీటిని నిలువరించడం లో ఎందుకు సమర్థంగా వ్యవహరించలేక పోయినట్టు?

బాబ్రీ విధ్వంసం జరిగి దశాబ్దం అయిన సందర్భంగా, 1993 సీరియల్ పేలుళ్ళ కేసు విచారణ కీలక ఘట్టానికి చేరుకుంటున్న సమయంలోనూ విద్రోహులు ముంబాయిలో పేలుళ్ళకు పాల్పడిన చరిత్ర ఉన్నప్పుడు, పట్టుమని వారం రోజులలో గణేశ్ ఉత్సవాలు జరగబోతున్న వేళ జరగరానిది ఏది జరిగినా అది మతం రంగు పులుముకునే అవకాశం ఉందన్న ముందుచూపుతో రాష్ట్ర

మంతటా భద్రతను మరింత కట్టుదిట్టం చేయాలని, నగరంలో అణువణువునా నిఘా పెంచాలని అనుకోకపోవడం అధికార యంత్రాంగం దారుణ వైఫల్యానికి నిదర్శనం.

విద్రోహులు ఏ ఉద్దేశంతో, ఏ పథకం ప్రకారం ఈ ఘాతుకానికి పాల్పడ్డారో ఇప్పటి కిప్పుడు తెలియకపోయినా, వారు ఎంచుకున్న సమయాన్ని, ప్రాంతాన్ని బట్టి చూసినప్పుడు పెద్ద ఎత్తున మారణకాండకు తెరతీయాలన్నది వారి పన్నాగంగా తెలిసి పోతున్నది. మరి ఇటువంటి ఉత్పాతం ఏదో ముంచుకు వస్తుందని పోలీసు యంత్రాంగం ముందే ఊహించలేక పోవడం, నిఘాను పటిష్టం చేసుకోకపోవడం విడ్డూరం. పేలుళ్ళు జరిగిన తర్వాత పరుగులు తీయడం, నేరస్థులను పట్టి తీరుతామని భీషణ ప్రతిజ్ఞలు చేయడమే కాని, ఇటువంటి మారణకాండ జరగకుండా నిరోధించే మార్గాలను మాత్రం అన్వేషించలేకపోతున్నారు. ఫలితంగా జనం బతుకులు అగమ్యగోచరంగా మారుతున్నాయి.

1993 కేసు ఏమైంది?

ఈ విషయంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దొందూ, దొందే అన్నట్టు వ్యవహరిస్తున్నాయి. 1993 మార్చి 12న ముంబాయిని బాంబు పేలుళ్ళతో ధ్వంసం చేసి 257 మంది అమాయకుల ప్రాణాలను పొట్టన పెట్టుకున్న కేసు నేటికీ ఒక కొలిక్కి రాలేదు. ఈ కేసులో 124 మందిని ప్రభుత్వం నిందితులుగా పేర్కొన్నప్పటికీ అందులో 31 మందిని మాత్రమే జైలుకు పంపగలిగారు. మిగిలిన వారు దర్జాగా బయట తిరుగుతున్నారు. నాటి పేలుళ్ళకు సూత్రధారి విదేశాల్లో తలదాచుకుంటున్న మాఫియా డాన్ దావూద్ ఇబ్రహీం, ఆయన అనుచరులను దశాబ్దం గడిచినా మన దేశం రప్పించలేక పోయారు. అలాగే గత ఎనిమిది నెలలుగా జరిగిన పేలుళ్ళలో పోలీసులకు లభించిన ఆధారాలను బట్టి విద్రోహ ముఠాలు దేశ వ్యాప్తంగా కల్లోలం సృష్టించేందుకు మహారాష్ట్రను కేంద్ర స్థావరంగా చేసుకుంటున్నాయని చెప్పడానికి పలు ఆధారాలు దొరికినా పట్టించుకున్న వారు లేరు. పేలుళ్ళు జరిగిన తర్వాత ఒకటి రెండు రోజులు ఆకస్మిక దాడులు నిర్వహించటం, ఆ తర్వాత చేతులు దులుపుకోవడం వల్ల విద్రోహులు యధేచ్ఛగా తమ కార్యకలాపాలు సాగించగలుగుతున్నారు.

భయం గుప్పిట్లో జనం

ఆగష్టు 25 మధ్యాహ్నం బాంబు పేలుళ్ళ వార్త టీవి ఛానెళ్ళ ద్వారా తెలియగానే ముంబాయి ప్రజలు భయకంపితులై పోయారు. పదేళ్ళ క్రితం నాటి మత మారణకాండ పునరావృతమౌతుందేమోనన్నదే ఆ భయాలకు కారణం. సరిగ్గా ఇటువంటి భయాలను ఆసరాగా చేసుకునే విద్రోహులు మరింత రెచ్చిపోతున్నారు. నానాటికీ మన సమాజం నిప్పుకణం పడితే చాలు భగ్గున దహించుకుపోయే ఎండు టాకుల కుప్పలా మారుతున్నది. దీనికి వికృత రూపం దాలుస్తున్న మత రాజకీయాలే కారణం.

దేశంలో భిన్న వర్గాల ప్రజల మధ్య శాంతి, సామరస్యాన్ని పెంచి పోషించి, వారికి అండగా నిలవాల్సిన రాజకీయపక్షాలు

ఆధునిక భారతదేశానికి, నాగరిక సమాజానికే ఇది పెనుసవాలు. 60 మంది అమాయకులు మరణం. 300ల మంది క్షతగాత్రులైనారు.

ఇది జాతివ్యతిరేక విద్రోహం. ద్రోహులు ఎవరైనా వారిని గుర్తించాలి. కఠినంగా శిక్షించాలి.

పోలీసులు అధికారయుతంగా విద్రోహానికి బాధ్యులెవరో ప్రకటించలేదు. పాక్ పేరిత లష్కరే-ఇ-తోబా సంస్థలే దోషులని హోంమంత్రి ఎల్.కె.అద్వానీ బహిరంగ ప్రకటన చేశారు.

గత సంవత్సరం గుజరాత్ లో మోడీ ప్రభుత్వ హత్యాకాండకు ప్రతీకారంగానే ఈ బాంబు పేలుళ్ళు వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు అద్వానీ ప్రకటన వుద్దేశించబడింది.

గుజరాత్, బొంబాయి హత్యాకాండకు, ప్రస్తుత పేలుళ్ళకు మధ్య సంబంధాన్ని ప్రజల దృష్టికి రాకుండా చేయాలన్నదే అద్వానీగారి ప్రకటనల సారాంశం.

మెజారిటీ హిందూ మతోన్మాదం (ప్రజా). మైనారిటీ ముస్లిం మతోన్మాదులు విద్వేష ప్రచార ఫలితమే పై దమకాండలు. ఉగ్రవాదం, దానిపై ప్రతీకార చర్యలు పరస్పరం సహకరించుకుంటున్నాయి.

కేంద్ర, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలసి ఉగ్రవాదాన్ని అణచేయాలి.

సంకుచితమై ఎన్నికల ప్రయోజనాల కోసం ప్రజలలో మత విద్వేషాలను రగిలించే శక్తులను ఉమ్మడిగా కట్టడి చేయాలి.

మత రాజకీయాలలో, వోటు బ్యాంకు రాజకీయాలలో మునిగి తేలుతున్నాయి. దీనితో సమాజం నిలుపునా చీలిపోతున్నది. దీనిని ఆసరాగా చేసుకుని విద్రోహ ముఠాలు విరుచుకుపడుతున్నాయి. ప్రజలలో నాటుకుపోయిన ఈ అనుమానాల ను విద్రోహ ముఠాలు తెలివిగా తమకు అనుకూలంగా మార్చు కుంటున్నాయి. ఫలితంగా ప్రజలు ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకుని బతకవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

పేలుళ్ళ వెనుక మహిళ ?

పోలీసుల ఇంటరాగేషన్ లో టాక్సీడ్రైవర్ పాండే వెల్లడించిన వివరాలు ఎంతో ఆసక్తిగా వున్నాయి. “ఆగష్టు 25న ఉదయం సబర్బన్ అంధేరి ప్రాంతంలో ఒక జంట నా టాక్సీ ఎక్కారు. వారు తమతో పాటు తీసుకువచ్చిన సంచీని డిక్సీలో పెట్టారు. అతను ధోబీ తాలోవ్ వద్ద టాక్సీ దిగిపోయాడు. ఆమె గేట్ వే ఆఫ్ ఇండియాకు పోనివ్వమని చెప్పింది. గేట్ వే వద్దకు వచ్చిన తర్వాత భోజనం చేసి వస్తానని చెప్పి ఆమె కూడా దిగిపోయింది. ఈ లోగా నేను కూడా భోజనం ముగించుకొని వచ్చేసరికి ఆ ప్రాంతమంతా భయానకంగా మారిపోయింది. పేలుళ్ళలో నా టాక్సీ తునాతునకలైపోయింది.” అని పాండే తెలిపాడు. పాండే ఇచ్చిన క్లాల ఆధారంగా లష్కరే తోబా సంస్థ సభ్యుల కోసం విస్తృతంగా గాలిస్తున్నట్టు పోలీసులు పేర్కొన్నారు.

ఆక్రందనలతో ఆస్పత్రులు

ముంబాయిలోని జె.జె.ఆస్పత్రిలో హృదయవిదారకరమైన దృశ్యాలు చోటు చేసుకున్నాయి. బాంబు పేలుళ్ళలో చిద్రమైన దేహాలు, అవయవాలు తెగి వేలాడుతున్న క్షతగాత్రుల ఆక్రందనలతో ఆ ప్రాంతం అంతా బీభత్సంగా మారిపోయింది. పదేళ్ళ క్రితం జరిగిన వరస పేలుళ్ళ నాటి పరిస్థితులను ఇవి మరోసారి స్ఫురింపజేశాయి.

సెయింట్ జార్జి ఆస్పత్రిలో కూడా ఇంచుమించు ఇలాంటి పరిస్థితులే చోటు చేసుకున్నాయి. రక్తం ఓడుతున్న గాయాలతో హృదయవిదారకంగా విలపిస్తున్న క్షతగాత్రులను చూసి కంటతడి పెట్టని వారు లేరు. గాయపడిన వారికి సకాలంలో చికిత్స అందించడానికి ఆస్పత్రి డాక్టర్లు, ఇతర సిబ్బంది నానాప్రయాస పడ్డారు. రక్తం కొరత వైద్య సేవలకు మరింత ఆటంకం కలిగించింది.

■ పి.శ్రీనివాస్

విద్యుత్ సంస్కరణలను వ్యతిరేకించండి!

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెడుతున్న సంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించాలని 9 వామపక్షపార్టీలు పిలుపు నిచ్చాయి. మూడేళ్ల కిందట విద్యుత్ ఉద్యమంలో అమరులైన వారికి వామపక్ష పార్టీలు నివాళులు అర్పించాయి. అనంతరం 'విద్యుత్ సంస్కరణలు - రాష్ట్ర భవిష్యత్తు' అనే అంశంపై రాష్ట్ర స్థాయి నదస్సు నిర్వహించాయి. సి.పి.ఐ. రాష్ట్ర కార్యదర్శి సురవరం సుధాకరరెడ్డి సదస్సుకు అధ్యక్షత వహించారు. సదస్సులో మూడేళ్ల కిందట జరిపిన విద్యుత్ ఉద్యమ స్ఫూర్తిని కొనసాగిస్తామని ప్రతిజ్ఞ చేశాయి.

సదస్సులో సి.పి.ఐ.(యం) రాష్ట్ర కార్యదర్శి బి.వి.రాఘవులు మొదటగా తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతూ విద్యుత్ పంపిణీ వ్యవస్థ ప్రైవేటీకరణ వద్దని డిమాండ్ చేశారు. వ్యవసాయ విద్యుత్కు ప్రస్తుతం ఉన్న స్లాబుల పద్ధతినే కొనసాగించాలని సూచించారు. 30 యూనిట్ల లోపు గృహవిద్యుత్ ఉపయోగించు కునే పేదలకు ఉచితంగా విద్యుత్ సరఫరా చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఐదు ఎకరాలలోపు భూమి ఉన్న రైతులకు విద్యుత్ ఉచితంగా ఇవ్వాలని, ఆ పైవారికి నీటి తీరువాతో సమానంగా వసూలు చేయాలని కోరారు. వ్యవసాయానికి నాణ్యమైన విద్యుత్ను రోజుకు తొమ్మిది గంటలకు తగ్గకుండా సరఫరా చేయాలని సూచించారు. వ్యవసాయానికి తత్కాల కనెక్షన్లపై పెంపుదలను తగ్గించాలని కోరారు. వ్యవసాయ విద్యుత్కు మీటర్లు పెట్టవద్దని విజ్ఞప్తి చేశారు.

పెండింగ్ వ్యవసాయ కనెక్షన్లకు వెంటనే విద్యుత్ సరఫరా చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. కరువు ప్రాంతాల్లో గత ఖరీఫ్ విద్యుత్ బిల్లులు మాఫీ చేయాలని సూచించారు. విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలను పునః సమీక్షించడంతో పాటు విజ్ఞప్తి రం గ్యాస్ కార్పొరేషన్ ప్రయివేటీకరణ నిలిపి వేయాలని డిమాండ్ చేశారు. విద్యుత్పై సబ్సిడీ పూర్తిగా

తొలగించి, ఉత్పత్తికి అయ్యే ఖర్చును పూర్తిగా ప్రజల నుండి రాబట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని విమర్శించారు. విద్యుత్ పంపిణీ వ్యవస్థను ప్రయివేటీకరించడంలో భాగంగా ప్రస్తుతం సబ్సిడీషన్లను ప్రైవేటు వ్యక్తులకు, సంస్థలకు అప్పగిస్తోందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

వ్యవసాయ పంపుసెట్లకు మీటర్లు అమర్చి రైతులను దెబ్బతీయడానికి చంద్ర బాబు ప్రభుత్వం కుట్ర పన్నుతోందని విమర్శించారు. 2003 విద్యుత్ చట్టం పేర కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని విధానాలను రాష్ట్రాలపై బలవంతంగా రుద్దుతోందన్నారు. త్రిపుర, బెంగాల్ లోని వామపక్ష ప్రభుత్వాలు కేంద్రం నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకిస్తుండటంతో ఆయా రాష్ట్రాలకు నిధులు ఇవ్వకుండా వేధిస్తోందన్నారు. రాబోయే కాలంలో విద్యుత్తో పాటు ఇతర రంగాల్లో సంస్కరణలు ఉధృతం చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందన్నారు. ఐక్య ఉద్యమాలతో ప్రభుత్వ విధానాలను తిప్పికొట్టాలని సూచించారు.

సిపిఐ రాష్ట్ర సమితి కార్యదర్శి సురవరం సుధాకరరెడ్డి అధ్యక్ష ఉపన్యాసం చేస్తూ విద్యుత్ పోరాటాన్ని స్ఫూర్తిగా తీసుకుని ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలకు వ్యతిరేకంగా బలమైన ఉద్యమాలు నిర్మించాలన్నారు. కోర్టులు కూడా ప్రజల హక్కులకు వ్యతిరేకంగా తీర్పులు వెలువరిస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో ప్రజా ఉద్యమాలను పెంచాల్సిన

అవసరం ఉందన్నారు. వనరులు ఉన్నప్పటికీ వాటిని వినియోగించుకోకుండా ప్రైవేటు సంస్థల నుండి ఎక్కువ రేటుకు విద్యుత్ కొనడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని విమర్శించారు.

సిపిఐ (ఎంఎల్) న్యూడెమో క్రసీ రాష్ట్ర నాయకులు దివాకర్, ఎంసిపిఐ నాయకులు బి.ఎన్.రెడ్డి, సిపిఐ(ఎంఎల్) నాయకులు గుర్రం విజయ కుమార్, ఎస్యుసిఐ నాయకు

లు సుధీర్, పౌర హక్కుల సంఘం నాయకు రాలు రత్నమాల, ఎంఎల్ కమిటీ నాయకులు కె.వెంకటేశ్వర రావు, లోక్ దళ్ అధ్యక్షులు రాజేశ్వరరావు సదస్సులో ప్రసంగించారు.

అమరవీరులకు నివాళులు

మూడేళ్ల కిందట విద్యుత్ ఉద్యమంలో పోలీసు ఆకృత్యాలకు బలైన రామకృష్ణ, బాలస్వామి, విష్ణువర్ధన్ రెడ్డిలకు వామపక్ష పార్టీలు, ప్రజాసంఘాలు ఆగష్టు 28న నివాళులు అర్పించాయి. బషీర్ బాగ్ చౌరాస్తాలోని షహీద్ చౌక్ వద్ద అమరవీరుల స్థూపానికి వామపక్ష పార్టీల నాయకులు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. అనంతరం వామపక్ష పార్టీలు, పలు ప్రజా సంఘాల నాయకులు, కార్యకర్తలు బషీర్ బాగ్ ప్రెస్ క్లబ్ వరకు ర్యాలీ నిర్వహించారు.

సి.ఐ.టి.యు.కు అనుకూలంగా 93.7% మంది ఎ.పి.ఎం.ఎస్.ఆర్.యు. సభ్యులు

ఈ సంగీ జూన్ లో వరంగల్ లో జరిగిన ఎ.పి.ఎం.ఎస్.ఆర్.యు. మహాసభ సి.ఐ.టి.యు. కు అనుబంధం విషయమై చర్చించి ఆగష్టు నెల్లో అన్ని బ్రాంచిల్లో రహస్య బ్యాలెట్ పద్ధతిలో ఓటింగ్ జరపాలని ఆదేశించింది. అన్ని బ్రాంచిల్లో ఎన్నిక జరిగింది. 2057 మంది ఎన్నికల్లో పాల్గొన్నారు. వీరిలో 1928 మంది (93.7%) సి.ఐ.టి.యు.కు అనుబంధించాలని, 124 మంది (6%) వ్యతిరేకంగా ఓటు చేశారు. 5 ఓట్లు చెల్ల లేదు.

వర్షంలో వచ్చే విష జ్వరాలు

వర్షాలు ప్రారంభమైన తరుణంలో... వాతావరణం, పరిసరాలు కలుషితమవటం వల్ల రకరకాల వ్యాధులు ప్రబలు తుంటాయి. మురుగు కాల్వలు పొంగి పొర్లుటం, మంచినీరు కలుషితమవటం, చిన్న చిన్న గుంతల్లో నీరు నిల్వ ఉండటం... ఇవన్నీ వ్యాధి కారకాలే. ఈ సీజన్లో టైఫాయిడ్, కామెర్లు, మలేరియా, వైరల్ జ్వరాలు ఎక్కువగా కనబడుతున్నాయి. నిజానికి జ్వరం అనేది లక్షణం మాత్రమే. అదొక జబ్బు కాదు. కాబట్టి జ్వరం రాగానే లక్షణాలను బట్టిన త్వరం చికిత్స తీసుకోవాలి.

టైఫాయిడ్

దీనికి కారణం 'సాల్మోనెల్లా టైఫీ' బ్యాక్టీరియా. ఈ బ్యాక్టీరియా కలుషిత ఆహారం, నీటి ద్వారా మన శరీరాల్లోకి చేరుతుంది.

ఒకరి మలం ద్వారా బయటికి వచ్చిన ఈ క్రిమి- కలుషిత నీరు, ఆహారం, ఈగల వంటి వాటి ద్వారా మరొకరికి వ్యాపిస్తుంటుంది.

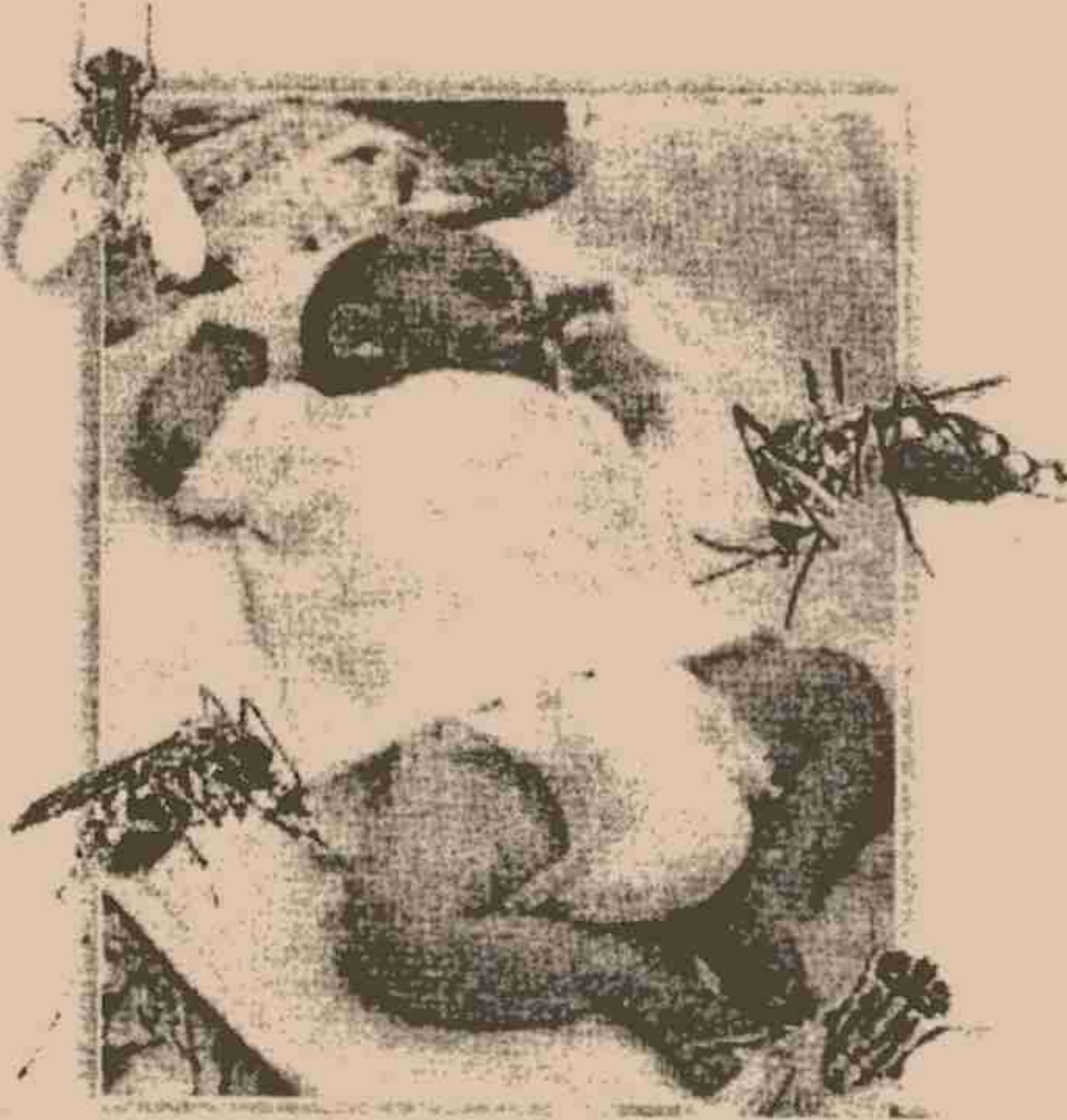
లక్షణాలు : జ్వరం బాగా ఉంటుంది. బాగా అస్వస్థతగా కనిపిస్తారు. పిల్లల్లో విరేచనాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. పెద్దవాళ్లలో కడుపునొప్పి కనబడచ్చు. కాలేయం, ప్లీహం కొద్దిగా పెరుగుతాయి. జ్వరం రాగానే ఆసుపత్రికి రావటం లేదా డాక్టరును సంప్రదించటం మంచిది. మొదటివారంలో బ్లడ్ కల్చర్ పరీక్ష రెండో వారంలో 'వైడల్' పరీక్ష చెయ్యాలి ఉంటుంది. ఈ జ్వర లక్షణాలు ఉండి, వైడల్ పరీక్షలో 'పాజిటివ్' వస్తే టైఫాయిడ్గా నిర్ధారిస్తాం.

నివారణ : ఈ వ్యాధి రాకుండా చూసుకోవాలంటే- ఆహార పదార్థాలపై ఈగలు వాలకుండా చూసుకోవటం, భోజనం చేసే ముందు చేతులు శుభ్రంగా కడుక్కోవటం, పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవటం ముఖ్యం. మలవిసర్జన తర్వాత చేతిని సబ్బుతో కడుక్కోవాలి. ఇంట్లో, ఆహార పదార్థాల మీద ఈగలు వాలకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. ఇల్లంతా శుభ్రంగా ఉంచుకుని, వండిన ఆహార పదార్థాల మీద మూతలు పెట్టుకోవాలి. తాగునీటి బిందెలపై మూతలు పెట్టుకోవాలి. అపరిశుభ్రంగా ఉన్న చేతుల్ని బిందెల్లో ముంచకూడదు.

హెపటైటిస్

హెపటైటిస్లో చాలా రకాలు ఉన్నాయి. అయితే ఇందులో హెపటైటిస్ 'ఎ', 'ఇ'లు మాత్రం (మలం ద్వారా) కలుషిత ఆహారం ద్వారా, నీటి ద్వారా ఒకరి నుంచి మరొకరికి సంక్రమిస్తాయి.

లక్షణాలు : ముందు జ్వరం ప్రారంభమవుతుంది. దీనిలో ముఖ్యంగా కనిపించే లక్షణం- ఆహారం చూడగానే తినాలనిపించకపోవటం. నూనె పదార్థాలంటేనే విముఖత ఏర్పడుతుంది. ఏది

చూసినా తినబుద్ధికాదు. వాంతులు రావచ్చు. మూడు రోజుల పాటు జ్వరం ఇదే విధంగా ఉంటుంది. నాలుగైదు రోజుల తర్వాత మూత్రం పసుపు పచ్చగా వస్తుంది. కళ్ళు పచ్చగా మారుతాయి. ఈ దశనే జాండిస్ (పచ్చ కామెర్లు) అంటారు. వ్యాధి తీవ్రమైతే ఒళ్లంతా కూడా పసుపుగా మారుతుంది. దురద ఉండచ్చు. మలం తెల్లగా ఉంటుంది. జబ్బు మరీ తీవ్రంగా మారితే నోట్లో నుంచి, ముక్కులో నుంచి రక్తస్రావం కావచ్చు. పరిస్థితి మరీ ముదిరినప్పుడు ఈ విష ప్రభావాలన్నీ మెదడుపై ప్రభావం చూపించి రోగి అచేతనమైపోవచ్చు. రక్తంలో గ్లూకోజు నిల్వలు పడిపోవచ్చు.

జాగ్రత్తలు : తక్కువ స్థాయిలో వచ్చే జాండిస్ దానంతటదే తగ్గిపోతుంది. ఒకవేళ ఎక్కువగా ఉన్నా- మాంసాహారం తీసుకోకూడదు. మద్యం ముట్ట కూడదు. కొన్ని రకాల మందులు వాడ కూడదు. జాగ్రత్తలు పాటించాలి. 'జాండిస్' అని అనుమానం వస్తే తక్షణం డాక్టర్ను సంప్రదించండి.

మలేరియా

మలేరియా దోమల ద్వారా వచ్చే వ్యాధి. ఇది వచ్చినప్పుడు- ముందు జ్వరం ఉంటుంది. చలి బాగా ఉండచ్చు. జ్వరం రోజూ సాయంత్రం పూట, లేదా రోజు మార్చి రోజు ... అలా కనబడుతుండవచ్చు. లక్షణాలు కచ్చితంగా ఇలాగే ఉండాలనేం లేదు. ప్రస్తుతం దోమలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి జ్వరం వస్తే ముందు మలేరియాగానే అనుమానించటం మంచిది.

చికిత్స : మలేరియాకు మూడురోజుల పాటు చికిత్స తీసుకుంటే చక్కగా తగ్గిపోతుంది. అయితే రక్త పరీక్ష కోసం శాంపిల్ ఇచ్చిన తర్వాతే మందులు వేసుకోవడం మంచిది.

వైరల్ జ్వరాలు

వైరల్ జ్వరాలనేవి సీజనల్గా వచ్చేవి. వర్షాలు మొదలైనాయి కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రతి ఇంట్లో జలుబు, దగ్గుతో బాధపడేవారు కనిపిస్తుంటారు. ఎల్లో ఫీవర్, డెంగ్యూ జ్వరాలు, మెదడువాపు (జుపనీస్ ఎన్సెఫలైటిస్) వంటివన్నీ వైరల్ జ్వరాలే. ఈ సీజన్లో ఎక్కువగా కనబడేది మాత్రం ఎగువశ్వాస వ్యవస్థకు సంబంధించిన వైరల్ జ్వరాలు.

లక్షణాలు : వైరల్ జ్వరాలు సోకినప్పుడు జలుబు, ఒళ్లంతా నొప్పులు, కొద్దిపాటి దగ్గు ఉండచ్చు. ఇతరత్రా లక్షణాలు కూడా కనిపించవు. బాగా చలి, మూత్రనాళంలో మంట, విపరీతమైన దగ్గు వంటి ఇతర జబ్బులకు సంబంధించిన లక్షణాలు కూడా ఉండవు. ఏ పరీక్ష చేసినా పాజిటివ్ ఉండదు.

చికిత్స: వీటికి పెద్దపెద్ద యాంటీబయో టిక్ మాత్రలు కూడా అవసరం లేదు. విశ్రాంతి తీసుకుంటూ దగ్గు, జలుబుకు సంబంధించిన మాత్రలు వేసుకుంటే తీవ్రత నుంచి ఉపశమనం ఉంటుంది. జ్వరం రెండు మూడు రోజుల్లోనే తగ్గిపోతుంది.

9(ఎ) అమలుపై యాజమాన్యానికి డి.సి.ఎల్ షోకాజు నోటీసు

విశాఖపట్నం జిల్లాలోని చిట్టివలస జాట్ మిల్లు కార్మికుల పోరాటం గత జూన్ మాసం నుండి సాగుతున్నది. నానాటికి ఉధృత రూపం దాల్చింది. ఆగస్టు 20వ తేదీన వేలాది మంది కార్మికులతో నేషనల్ హైవే తగరపు వలస వద్ద రాస్తారోకో నిర్వహించారు. సుమారు రెండున్నర గంటల పాటు ట్రాఫిక్ స్తంభించింది. ఈ కార్యక్రమంలో గుర్తింపు సంఘం సిబ్బందితో పాటు, ఎఐటియుసి, కాంగ్రెస్ కార్మికసంఘం, టిఎన్టీ యునితో అన్ని సంఘాలు పాల్గొన్నాయి. పోలీసులు దౌర్జన్యంగా 161

నరసింహరాజు నాయకత్వంలో వివిధ యూనియన్లు కలసి మెమోరాండం సమర్పించాయి.

న్యం విధించింది. దీనిలో ఏ ఒక్క షరతు ఆమోదానికి అవకాశం లేదని యూనియన్లు ముక్తకంఠంతో చెప్పాయి. సిబ్బంది నాయకత్వంలో 2001 డిసెంబరు లో చేసిన ఒప్పందం 2004 డిసెంబర్ వరకూ అమల్లో వుంది. ఈ లోగా వున్న ఏ హక్కును తొలగించడం అంటే పారిశ్రామిక వివాద చట్టంలోని 12(3)ను తుంగలో త్రొక్కడమే అవుతుంది. అలాగే 9(ఎ) నోటీసులోని అంశాలు కన్సీలేషన్ చర్చలు జరుగుతుండగానే అమలు చేయడం చట్ట వ్యతిరేకం.

మందిని అరెస్టు చేసి తర్వాత విడుదల చేశారు. తగరపువలస చుట్టూ 40 గ్రామాల నుంచి పైగా వచ్చి కార్మికులు పాల్గొన్నారు. యాజమాన్యం మొండివైఖరికి చెంపపెట్టుగా కార్మికులు ఈ నిరసనను పాటించారు. దీనికి ముందు సిబ్బంది గ్రామగ్రామాన సభలు నిర్వహించి రాస్తారోకోను జయప్రదం చేయవలసిన అవసరాన్ని సిబ్బంది నాయకులు వివరించారు. గతంలో కలెక్టరేట్ వద్ద ధర్నాలు, మిల్లు వద్ద ధర్నాలు, బంతాట మైదానంలో ఐక్యసభలు నిర్వహించి పోరాటాన్ని కొనసాగించవలసిన అవసరాన్ని వివరించారు. కార్మికులను చైతన్యపరచటం ద్వారా ఈపోరాటం ఉధృత రూపం దాల్చింది. పలు సార్లు కార్మికశాఖ మంత్రి బాబుమోహన్ ను, కార్మికశాఖ కమిషనర్ ను కలవడం జరిగింది. ఆగస్టు 23న విశాఖకు వచ్చిన ముఖ్య మంత్రిని స్థానిక ఎంఎల్ఎ అప్పల

చిట్టివలస జాట్ మిల్లు యాజమాన్యం ఉన్న హక్కులు హరిస్తూ 13 అంశాలతో 9(ఎ) నోటీసు అన్ని యూనియన్లకు జారీ చేసింది. దీనిని అన్ని యూనియన్లు తిరస్కరించాయి. అయినా జూన్ 1వ తేదీ నుండి యాజమాన్యం ఏకపక్షంగా అమలు చేసింది. దీని వలన ప్రతీ కార్మికునికి నెలకు సుమారు రూ.400/- పైగా వివిధ రూపాల లో జీతం తగ్గుతుంది. పీస్ రేట్ కార్మికులకు మరింత ఎక్కువ కోత పడుతుంది. కరువుభత్యం స్తంభిస్తుంది. ట్రైనింగ్ కాలం 180 రోజుల నుండి 360 రోజులకు పెరుగుతుంది. కొత్తగా చేరే బదిలీలకు రోజుకు ఇప్పుడు ఇస్తున్న 132/- రూ.లు కాకుండా 90/-రూ.లు మాత్రమే ఇస్తారు. కాంట్రాక్టు పద్ధతిన అనేక డిపార్టుమెంట్స్ లో పర్మినెంట్ స్థానాలలో కాంట్రాక్టు కార్మికులను చేర్చుకుంటారు. ఇలాంటి 13 విషయ షరతులు యాజమా

9(ఎ) నోటీసు అమలు చట్ట వ్యతిరేకమని జి.ఓ. ఇవ్వాలని యూనియన్లు డిమాండ్ చేశాయి. జాయింట్ మీటింగుల పేరుతో కార్మిక మంత్రి, కమిషనర్ రెండు నెలలు పైగా జాప్యం చేశారు. కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లు ఆగస్టు 27వ తేదీ విశాఖపట్నం డిసిఎల్ షోకాజు నోటీసు ఇచ్చారు. కార్మికులు చట్ట వ్యతిరేక సమ్మె చేస్తే 24 గంటలలో సమ్మెను నిషేధిస్తూ జి.ఓ. యిచ్చే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యాజమాన్యంపై జి.ఓ. ఇవ్వడానికి ఎందుకు జాప్యం చేస్తుందని కార్మికులు ప్రశ్నిస్తున్నారు. యాజమాన్య పక్షపాత ధోరణికిది తార్కాణం. ఇప్పుడైనా 9(ఎ) నోటీసు అమలు చట్ట వ్యతిరేకమని ప్రకటిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే జి.ఓ. ఇవ్వాలని కార్మికులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. లేని యెడల పోరాటం మరింత ఉధృతం అవుతుందని కార్మిక సంఘాలు హెచ్చరించాయి.

విశాఖపట్నం ఎక్స్ పోర్టు ప్రాసెసింగ్ జోన్ పై ఐఎల్ ఓకు సిబ్బంది ఫిర్యాదు

విశాఖపట్నం ఎక్స్ పోర్టు ప్రాసెసింగ్ జోన్ లో వున్న 'వరల్డ్ డైమండ్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ లిమిటెడ్' అక్రమాలపై సి.ఐ.టి.యు. అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ (ఐఎల్ ఓ)కు 'కంప్లయింట్' చేసింది. దీనిని పరిశీలించిన ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ అసోసియేషన్ తన మధ్యతర నివేదికను 91వ అంతర్జాతీయ కార్మిక సదస్సు (ఐఎల్ ఓ) ముందుంచింది. ఆ నివేదికలో ఇలా పేర్కొన్నారు.

'కార్మిక సంఘ సమావేశాన్ని ముగించుకుని బయటకు వచ్చిన కార్మిక సంఘ నేతలను అరెస్టు చేయటం పైనా, వారి స్థానిక కార్మిక సంఘ కార్యాలయంలో సమావేశాలు నిర్వహించుకోవటాన్ని నిషేధించటం పైనా, అలాగే సమ్మె చేస్తున్న కార్మికుల ఇళ్ళకు పోలీసులను పంపి బెదిరించటంపైనా ప్రభుత్వం స్పష్టమైన సమాచారాన్ని అందించ లేదు.' 'సమ్మె సమయంలో 8 మంది

కార్మికులను టెర్మినెట్ చేశారని, సమ్మె తరువాత మరో 7గురు కార్మికులను డిస్మిస్ చేశారనే ఆరోపణపై ప్రభుత్వం స్పందించలేదు' అని కూడ నివేదిక పేర్కొన్నది.

కార్మికులు ఏ సంఘంలో చేరరాదని, చేరితే ఉద్యోగాలు పొగొట్టు కోవల్సి వస్తుందని విశాఖపట్నం ప్రాసెసింగ్ జోన్ డెవలప్ మెంట్ కమిషనర్ కార్మికులను వ్యక్తిగతంగా (మిగతా 22వ పేజీలో)

సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై దేశవ్యాప్త సమ్మే సన్నాహాలు

సమ్మే హక్కుపై ఇచ్చిన తీర్పును ఉపసంహరించుకునేలా సుప్రీంకోర్టుపై ఒత్తిడి తెచ్చేందుకు దేశవ్యాప్తంగా దశల వారీగా చేపట్టే ఆందోళనలో భాగంగా 80 లక్షల మందికి పైగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, అధ్యాపకులు డిసెంబర్ రెండో వారంలో ఒక్కరోజు సమ్మే జరుపనున్నారు. ఈ విషయంలో జోక్యం చేసుకోవాలని వారు పార్లమెంటుకు విజ్ఞప్తి చేస్తారు. కార్మికులకు సమ్మే చేసేందుకు రాజ్యాంగపరంగా, చట్ట పరంగా, నైతికంగా ఎలాంటి హక్కులేదని సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై వెల్లువెత్తిన ఆగ్రహాన్ని ప్రజాప్రతినిధులు, విద్యార్థులు, న్యాయకోవిదుల దృష్టికి తీసుకెళ్ళేందుకు ఆందోళనకారులు వచ్చే

నెలలో జాతీయ సదస్సును కూడా నిర్వహించనున్నారు. అఖిల భారత ప్రభుత్వోద్యోగుల ఫెడరేషన్ (ఎఐఎస్ జిఇఎఫ్) ప్రధాన కార్యదర్శి సుకోమల్ సేన్ ఈ విషయాలు వెల్లడించారు. సమ్మే హక్కు డిమాండ్ల కోసం కలిసికట్టుగా పోరాడే హక్కు విషయంలో అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ (ఐఎల్ఓ) సంప్రదాయాలను భారత్ ఆమోదించాలని కోరుతూ ఐదు కోట్ల మంది సంతకాలతో వినతిపత్రాన్ని పార్లమెంటుకు అందజేయనున్నట్లు ఆయన తెలిపారు. తమిళనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు, టీచర్లపై అమలు జరుపుతున్న అణచివేత చర్యలు, సుప్రీంకోర్టు అసంగత వైఖరిని వారు ఐఎల్ఓ దృష్టికి

తీసుకెళ్ళారని ఆయన చెప్పారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై అటార్నీ జనరల్ సోలి సొరాబ్జీ, సుప్రీంకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి కృష్ణయ్యర్ చేసిన వ్యాఖ్యల గురించి ప్రస్తావిస్తూ, దేశ అత్యున్నత న్యాయ స్థానం ఇచ్చిన తీర్పు అసంగతమైందని, నిర్ద్వేతకమైందని, అసమగ్రమైందని అన్నారు. ఐఎల్ఓ సంప్రదాయాలు ముఖ్యంగా ప్రభుత్వాలు విధిగా ప్రభుత్వోద్యోగులకు సమ్మే హక్కుతో సహా కార్మిక సంఘాలకు పూర్తి హక్కులు మంజూరు చేయాలని చెప్పే 151 నెంబర్ కన్వెన్షన్ను ఆమోదించాలని భారత ప్రభుత్వాన్ని సుప్రీంకోర్టు కోరాల్సి ఉండెనని సుకోమల్ సేన్ చెప్పారు. ఆందోళనకారులు ఈ విషయంలో న్యాయవ్యవస్థపై విశ్వాసం కోల్పోయారని, న్యాయమూర్తులు, ఐఎంఎఫ్, ఇంకా అలాంటి మరికొన్ని సంస్థల చెప్పు చేతలలో నడుచుకుంటున్నారని ఆయన విమర్శించారు. ■

రైతులకు సహకార సంఘాలని అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు 1964 చట్టం వచ్చింది. అవే సంఘాలను రైతులకు దూరం చేసేందుకు సంస్కరణలు అమలు కావటాన్ని నేడు చూస్తాం. అటు రైతులకు, ఇటు ఉద్యోగులకు నష్టదాయకమయిన ఈ సంస్కరణలు అమలు కాకుండా చూసుకోవాలి. అందుకు బలమయిన ఉద్యమం అవసరం. ఉద్యోగులు, రైతులు ఇందుకు ఐక్యం కావాలి.

వ్యవసాయ పరపతి సహకార రంగాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసేందుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనేక చర్యలు చేపట్టాయి. 1995లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చిన 'మ్యాక్స్' చట్టం సంఘాలు, డిసిసిబి, ఆప్కాబ్ల పైయివే టీకరణకు ఉద్దేశించబడింది. 2001లో తెచ్చిన చట్ట సవరణలు రైతులు, ఉద్యోగులు ప్రయోజనాలకు ఎనలేని హాని చేస్తున్నాయి. 116సి(1) ఉద్యోగుల వేతనాలకు, ఉపాధికి గండికొడుతున్నది. ఇతర సవరణలు రైతులను సంఘాలకు దూరం చేస్తున్నాయి. ప్రపంచ బ్యాంకుతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందం సంస్కరణల అమలుకు శ్రీకారం చుట్టింది. కపూర్ కమిటీ, రాష్ట్ర క్యాబినెట్ కమిటీల సిఫార్సులు ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణలను బలపరచాయి.

నాబార్డు, రిజర్వు బ్యాంకుల స్థాయిలో వడ్డీని తగ్గించి రైతులకు చౌక రేటుకు రుణాలు ఇవ్వాలి. అలా చేయకుండా రుణాలపై

సహకార రంగానికి తూట్లు పొడుస్తున్న సంస్కరణలు

వడ్డీని 9 శాతానికి తగ్గించాలన్న సాకుతో సంస్కరణలు అమలు చేయటానికి పూనుకుంటున్నారు. డిసిసిబిలను ఎత్తివేయాలనీ, సహకార సంఘాలను మండలానికి ఒకటిగా కుదించి వాటిని ఆప్కాబ్ శాఖలుగా మార్చాలని, తదుపరి ఆప్కాబ్ను వాణిజ్య బ్యాంకుగా మార్చాలని ప్లాను. దీంతో వ్యవసాయ పరపతి సహకార రంగానికి సమాధి కట్టినట్లే. దీనికోసం క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ, నిపుణుల కమిటీ రెడీ.

ఇది అమలయితే సహకార సంఘాలలోని ఉద్యోగులు వేలాది మంది ఉపాధి కోల్పోతారు. ఇప్పటికే 116సి(1) పేరుతో 1995 తరువాత చేరిన ఉద్యోగులు మూడు వేల మందిని తొలగించారు. 1993 తరువాత చేరిన వారిని కూడా తొలగించేందుకు సిద్ధమవుతున్నారు. 116సి(1)ను, ఇతర సంస్కరణలను అమలు చేయటానికి ఎన్నికయిన పాలకవర్గాలను ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. కో-ఆపరేటివ్ డిపార్ట్మెంట్, డిసిసిబి అధికారులతో మేనేజింగ్ కమిటీలను నింపింది. సంస్కరణల అమలు తీవ్రమయింది.

ఉద్యోగులు వేతనాలను కనీసవేతనాల కంటే కూడా కింది స్థాయికి కుదించారు. కనీస వేతనాలైనా ఇవ్వాలని అడిగితే ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గిస్తామని బెదిరిస్తున్నారు.

సహకార సంఘాల ఎన్నికల గడువు తీరి ఇప్పటికే మూడు సంవత్సరాలయింది. సంస్కరణలు పూర్తయ్యే వరకూ ఎన్నికలు జరపాలనే ఉద్దేశ్యం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేదు. ప్రజాస్వామ్యం, పౌరదర్శకతను వల్లించే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ అసలు నైజమేమిటో సహకార రంగంలో కూడా కనబడుతుంది. సహకార రంగం కనుమరుగయితే రైతులు మరలా వడ్డీ వ్యాపారులు, పైయివేటు బ్యాంకుల కోరల్లో చిక్కుకుంటారు.

ఒక పక్క జాతీయ బ్యాంకులను పైయివే టీకరిస్తున్నారు. మరో పక్క సహకార పరపతి రంగాన్ని సమాధి చేయటానికి సిద్ధమవుతున్నారు. వేలాది మంది ఉద్యోగులు దీని ఫలితంగా వీధుల పాలవుతారు. సంఘాలలోనే గాకుండా డిసిసిబి, ఆప్కాబ్లలోని ఉద్యోగులను కూడా ఇంటికి పంపాలని ప్రభుత్వం పథకం రచిస్తున్నది.

వినాశకర సంస్కరణల అమలును విఫలం చేయటానికి ఉద్యోగులు, లక్షలాది మందిగా ఉన్న రైతులు ఐక్య కావటం ఒక్కటే మార్గం.

■ పి.అజయ్ కుమార్

నలయం

ఉదయం ఆరింది నుండి అడ్డా మీద నిలబడి ఉన్న జంగయ్యకు కాళ్ళు పీకుతున్నాయి.

ఎండ కసికసిగా మండుతోంది. సమయం పదో పదకొండో తెలీనంత వేడిమి... కుంపటిలా

ఉంది కడుపు... ఆకలి ఆవురావురుమంటూ పొట్టని కొరుక్కు తినేస్తున్నదేమో... మెలి

తిప్పుతున్నట్లు బాధ... నిన్న రాత్రి తాగిన దోసెడు అంబలి... అంతే... ఈరోజు పని దొరికితేనే తిండి... లేదంటే పస్తు.

అతనికి భార్య పిల్లలు గుర్తొచ్చి - పచ్చి గాయమైనాడు.

“సీ... ఎదవ బతుకు...” తుపుక్కున పక్కకు వూశాడు.

అడ్డామీద నలుగురు ఆడ కూలీలు, ఏడుగురు మగ కూలీలు మిగిలిపోయారు.

“ఈ రోజిక పని దొరకనట్లే” అనుకోగానే ఎక్కడలేని నిస్సత్తువ ఆవహించింది.

అడ్డాలో కలకలం... ఆలోచనల్నుంచి బైటపడి పరిసరాల్ని గమనించాడు. కూలీల్ని పరీక్షగా చూస్తూ అడ్డాను సమీపిస్తున్నాడో వ్యక్తి... కొనే ముందు బానిసల శరీరాల్ని తడిమేలాంటి చూపు... జంగయ్యలో ఆశ... అతను నోటి కాడి కొస్తున్న అన్నం ముద్దలా కన్పించాడు.

“మీకు ఒక్కొక్కరికి రోజుకు వెయ్యి రూపాయలు దొరికే పని చూపిస్తాను చేస్తారా?” కొద్దిగా గొంతు పెంచి అందరికీ విన్పించే ట్లు అన్నాడతను.

“ఎయ్యి రూపాయలా! ఒక్క దినాంకా!” రాములు గొంతులో అడ్డం పడిన ఆశ్చర్యం.

మిగతా కూలీందరూ కుతూహలంగా - అపనమ్మకంగా చూశారతనివైపు. జంగయ్య ముందుకు జరిగి రాములు వక్కకొచ్చి నిలబడ్డాడు.

“అవును. ఒక్క రోజుకి వెయ్యి రూపాయలిప్పిస్తాను”

అందరి మనసుల్లో అదే భయం మెదిలింది. లేకపోతే బడాబడా చదువులు చదివిన మారాజులకే అంతంత లావు జీతాలు రావు కదా - మరి తమలాంటి కూలోళ్ళకు ఎందుకిస్తారు?

ఆ వచ్చినతను పెద్దగా నవ్వాడు. “అలాంటి విషయమే అయితే ఇంత పబ్లిగ్గా మాట్లాడ్తానా?” అన్నాడు.

“ముసుగులో గుడ్డలాట ఎందుకు సారూ- పనేంటో సెప్పు” అన్నాడు జంగయ్య.

“చాలా సులువైన పని... ఉదయం మీ చేత టాబ్లెట్ మింగిస్తారు. మిమ్మల్ని విశ్రాంతిగా పడుకోబెట్టి రెండు గంటలకో సారి రక్తం శాంపిల్స్ తీసుకుంటారు. అంతే” అని వెళ్ళిపోయాడు.

***

ఎనిమిదింటికి అడ్డామీది కెళ్ళేప్పటికే అత నూహించినట్టే లక్షమ్య, నర్సింగ్, ఈరయ్య వచ్చి ఉన్నారు. వాళ్ళని చూసి బెరుగ్గా నవ్వాడు జంగయ్య.

చెప్పిన సమయానికి సరిగ్గా వచ్చాడతను. నలుగుర్ని చూసి మందహాసం చేసాడు. తన పేరు ప్రసాద్ అని పరిచయం చేసుకున్నాడు. ఉప్పల్ వెళ్ళే బస్ ఎక్కారందరూ.

మమత ల్యాబ్స్ కు పిల్చుకెళ్ళాడు. వీళ్ళని విజిటర్స్ లాంజ్ లో కూచోబెట్టి లోపలికి వెళ్ళి ఎవరితోనో మాట్లాడి వచ్చాడు.

వచ్చిన నలుగురికీ బిస్కట్లు, చాయ్ ఇచ్చారు. జంగయ్యకు వాళ్ళ రాచమర్యాదలు చూస్తే ఏనుగెక్కినంత సంబరంగా అన్పించింది.

ఓ అమ్మాయి సిరంజితో వచ్చి నలుగురి దగ్గరా రక్తం నమూనాలు తీసుకుని లోపలి కెళ్ళింది.

“మొదట మీ రక్తాన్ని పరీక్షించి... జబ్బు

లేమైనా వుంటే వాళ్ళని బైటికి పంపించేస్తారు” వివరణ ఇస్తున్నట్లు చెప్పాడు ప్రసాద్.

జంగయ్యకు కొద్దిగా భయమేసింది. తనకు తెలీకుండా తన లోపల ఏమైనా జబ్బులు న్నాయేమో? ఇప్పటివరకూ తనెప్పుడూ రక్త పరీక్ష చేయించుకోలేదు. అటువంటి అవసరం రాలేదు. ఇప్పుడలాంటివి బైటపడి తనని బైటికి పంపించేస్తారా... నలభై వేలు సంపాదించాలన్న తన కల కలగానే మిగిలి పోతుందా...

నలుగురూ ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు. అపరిచితుల్లా ఎవరి ఆలోచనల్లో వారుండి పోయారు. వాళ్ళ కళ్ళల్లో భయం స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది. దాంతో పాటు వెయ్యి రూపాయల మీద ఆశ కూడా...

అరగంట గడిచాక నలుగుర్ని లోపలకు పిల్చుకెళ్ళారు.

మమత ల్యాబ్స్ చేయ తలపెట్టిన డ్రగ్ ట్రయల్స్ కి తాము స్వచ్ఛందంగా ఒప్పుకుని వచ్చామని, సైడ్ ఎఫెక్ట్స్ గురించి తమకు పూర్తి అవగాహన ఉందనీ, దీని వల్ల తమకే లాంటి హాని జరిగినా సదరు లేబొరేటరీ బాధ్యత ఏమీ లేదని రాసి ఉన్న పేపరు మీద నలుగురి వేలిముద్రలు తీసుకున్నారు. వాళ్ళ పేర్లూ, వయసూ, చిరునామాలూ అడిగి రాసుకున్నారు.

జంగయ్యను ఓ క్యూబికల్ లోకి పిల్చుకెళ్ళి పడుకోబెట్టారు. ఏసీ గది చల్లగా ఉంది. అతని చేతికి ఓ క్యాప్సూల్ ఇచ్చి వేసుకోమన్నారు. తర్వాత కళ్ళు మూసుకుని హాయిగా రెస్ట్ తీసుకోమన్నారు.

రెండు గంటల విరామం తర్వాత మొదట్లో రక్తం నమూనా తీసుకున్న అమ్మాయే వచ్చి మరలా సిరంజి ద్వారా రక్తం తీసుకుంది. బీపీ చెక్ చేసింది. హార్ట్ బీట్స్ ఎలా ఉన్నాయో పరీక్షించింది.

మధ్యాహ్నానికి రెండు చపాతీలు, కూర,

అన్నం, సాంబారు ఇచ్చారు. నాటింటికి పళ్ళరసం ఇచ్చారు. సాయంత్రం ఆరింటికి బిస్కట్లు, టీ... రాత్రికి రెండు రకాల కూరల్లో భోజనం. రెండు గంటలకో మారు బ్లడ్ శాంపిల్స్ తీసుకోవటం, బీపీ చెక్ చేయటం లాంటివి జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

మరునాడుదయం చక్కటి అల్పాహారం ఇచ్చారు. పన్నెండూ ఒంటి గంట మధ్యలో చివరిగా రక్తం శాంపిల్ తీసుకుని ఓ స్లిప్ చేతికిచ్చి “క్యాషియర్ దగ్గరకెళ్ళి ఇది చూపిస్తే డబ్బులిస్తారు” అన్నెప్పారు.

“ఇదేమిటి ఎయ్యి రూపాయలిప్పిస్తామని కదా పిల్చుకొచ్చాడు... బోయనాల కర్చులన్నీ మీయేనట కదా... మరి రెండొందలు తక్కువు న్నాయేం” తను లొట్టలేసుకుంటూ తిన్న భోజనానికి ఖరీదు కట్టి తీసేసుకున్నారేమో నన్న ఆలోచనకే అతనికి దుఃఖం వచ్చింది. అలాగని తెలిస్తే పచ్చి మంచినీళ్ళు తాక్కుండా ఆ రెండొందల్ని మిగుల్చుకునుండే వాణ్ణి కదా అనిపించింది.

“నువ్వు తిన్న భోజనాలు, పండ్ల రసాలు, ఫలహారాలు అన్నీ ఫ్రీనే. కానీ మిమ్మల్ని పిల్చు కొచ్చినందుకు ఒక్కొక్కరికి వంద రూపాయల చొప్పున ప్రసాదానికి కమీషన్ ఇవ్వాలి. మరో వంద నా కమీషన్... మీరు పనికి రారని ముందే పంపించేయకుండా మీ రక్తం శ్యాంపిల్స్ సరిగ్గానే ఉన్నాయని చెప్పిన ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ కి ఇందులో షేర్ ఇవ్వాలి” క్యాషియర్ వంకరగా నవ్వాడు.

అతను మాట్లాడింది పూర్తిగా అర్థం కాకున్నా ఆ రెండొందలు మాత్రం రావని అర్థమైంది.

ఐనా సంతోషంగానే అనిపించింది. ఒకటి న్నర రోజు... శ్రమేమీ లేదు... హాయిగా పడుకోమన్నారు... ఓ మాత్ర మింగించా రు... మధ్యమధ్యలో టీలు, టిఫిన్లు, పండ్ల రసాలు, చక్కటి భోజనం, చల్లటి గది... ఎనిమిది వందలు చేతికొచ్చాయి. చాలా బావుందనిపించింది.

బైటికి వస్తున్నప్పుడు మరోసారి వళ్ళు కొద్దిగా తూలింది.

రెండ్రోజులైనా పూర్తి కాకుండానే మమత ల్యాబ్ వాళ్ళిచ్చే రాచమర్యాదల్ని రెండోసారి అనుభవించడానికి తయారైనాడు. ఈసారి జంగయ్య అనే పేరు రాయకుండా వేరే పేరు రాయకుని వేలిముద్ర తీసుకున్నారు.

“అదేమిటి? మమ్మల్ని తెచ్చిన ప్రసాద్ నలభైసార్లు మాత్తర్లు మింగాడట కదా” శాంపిల్ తీసుకోడానికొచ్చిన నర్సుని అడిగాడు.

“అలా చెప్పబట్టే కదా మీరందరూ అతని మాటలు నమ్మి వచ్చారు. అతను మా కంపె నీ నియమించిన ఏజంట్. అంటే బ్రోకర్ అన్న మాట. మిమ్మల్ని పిల్చుకొచ్చినందుకు కంపె నీ అతనికి ఒక్కో వాటంటీర్ని రెండొందలు చొప్పున కమీషన్ ఇస్తుంది”.

“మా ఎయ్యి రూపాయల్లోంచా”

ఆమె నవ్వింది. “అలాగని క్యాషియర్ చెప్పాడా? వాడో రక్తం పీల్చే జలగ... ఇక్కడం దరూ జలగలే... వీళ్ళు పీలుస్తున్న మీ రక్తం తో పోలిస్తే నేను సిరంజితో తీసుకుంటున్న రక్తం నథింగ్... బ్రోకర్లకు కమీషన్ కంపెనీనే చెల్లిస్తుంది. వెయ్యి రూపాయలు కేవలం మీ కోసమే”.

కొద్దిసేపాగి ఆమె మెల్లగా హితోపదేశం చేస్తున్నట్లుగా చెప్పింది. “ఈసారి క్యాషియర్ డబ్బులు గొట్టేస్తే పూర్వోక్తు. గట్టిగా అడుగు. ... అనుమతే దెబ్బలాడి తీసుకో. బోల్డు రిస్క్ తీసుకుని సంపాదిస్తున్న డబ్బు... వీళ్ళు మీ ఆరోగ్యంతో ఆడుకుంటున్న విషయం మీకర్థం కాదు. నా మాట విని మరోసారి రాకు. ఎలుకలు, గినియా పందుల మీద పరీక్షలు జరిపితేనే జీవకారుణ్య సంఘాల వాళ్ళు గొడవ చేస్తున్నారు. వీళ్ళు ఏకంగా మీ ఆర్థిక బలహీనతని ఆసరాగా తీసుకుని మీమీద పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఆమె మాటల్లో మరోసారి రావద్దు అన్నది స్పష్టంగా అర్థమై జంగయ్య కలవర పడ్డాడు. మరి తను సంపాదించాలి అనుకున్న నలభైవేలో...

“ప్రసాదు నలభైమార్లు మింగినా ఏం కాలేదట కదా” అన్నాడు.

“ఇండాకటి నుంచీ చెప్తున్నది అదే కదా.. ప్రసాద్ ఒక్కసారి కూడా ఈ బిళ్ళలు మింగ లేదు. గొర్రెల మందల్లా వస్తున్న మిమ్మల్ని చూస్తుంటే జాలేస్తుంది. ఒక్కో వాటంటీర్ పైన కంపెనీ దాదాపు రెండువేలు ఖర్చు చేస్తే, సదరు మందుల కంపెనీ నుంచి పన్నెండు వేలు వసూలు చేస్తుంది. అంటే ఒక్కొక్కరి మీద పదివేలు లాభం. ... మీరెన్నిసార్లు వస్తే అన్ని పదివేలు... మీ ఆరోగ్యాన్ని, మీ ప్రాణాల్ని పణంగా పెట్టి చేస్తున్న వ్యాపారం

ఇది. దయచేసి మరోసారి రాకు” అందామె.

మరునాడు ఎనిమిది వందలు చేతిలో పెట్టిన క్యాషియర్ తో జంగయ్య ఏమీ అనలేక పోయాడు. ఏమంటే ఏమొస్తుందో... చివరికి ఈ డబ్బు కూడా అందకుండా పోతుందేమో న్న భయం.

*****

ఎనిమిదినెలల కాలంలో జంగయ్య ఇరవైసార్లు వాలంటీర్ గా వెళ్ళి వాళ్ళిచ్చిన మాత్రల్ని వేసుకుని - రక్తం శాంపిల్స్ ఇచ్చివచ్చాడు.

జంగయ్యకు కొన్ని రోజులుగా నీరసంగా ఉంటోంది. ఆకలి మందగించింది. కొద్ది పనికి కూడా నిస్త్రాణ అన్నిస్తోంది.

ఆ రాత్రి వూపిరాడటం చాలా కష్టమైంది. ఉబ్బసం రోగికిమల్లే విలవిల్లాడిపోయాడు.

మరునాడు డాక్టర్ దగ్గరకెళ్ళాడు. డాక్టర్ క్షుణ్ణంగా పరీక్షించి “కిడ్నీలు పాడైనట్లు అనుమానంగా ఉంది. మొదట ఈ చీటీలో రాసిన టెస్టులన్నీ చేయించుకుని రా. ఎందుకై నా మంచిదని లివర్ కి సంబంధించిన టెస్టు లు కూడా రాశాను. లివర్ కొద్దిగా పెరిగిన ట్లు అన్నిస్తోంది. రిజల్ట్ చూశాక మందులు రాసిస్తాను” అన్నాడు ప్రిస్క్రిప్షన్ స్లిప్ మీద చేయించుకోవాల్సిన పరీక్షలు రాస్తూ.

“ఈ పరీచులన్నిటికి ఎంతవద్ది డాట్రు గారూ” అతనికివ్వాల్సిన ఫీజు సమర్పించకు న్నాక అడిగాడు జంగయ్య.

“దాదాపు ఏడెనిమిది వందలైనా అవుతా యి. తొందరగా చేయించుకో. ఆలస్యం చేస్తే జబ్బు ముదిరే ప్రమాదముంది” అన్నాడు హెచ్చరికగా.

ఒక్కసారిగా అన్ని డబ్బులు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి? జంగయ్యకు దిక్కు తోచలేదు. అతనికి అక్కరలో ఆదుకునే అప్తమిత్రుడిలా మమతా ల్యాబ్ గుర్తొచ్చింది. తను క్రితంసారి వెళ్ళి వారం దాటింది కాబట్టి పర్వాలేదు. ఏదో ఓ పేరు రాయకుని వాలంటీర్ గా తీసుకుంటారు.

మరునాడుదయం జంగయ్య ఉప్పల్ వెళ్ళే బస్ ఎక్కి మమతా ల్యాబ్ కు వెళ్ళాడు. కానీ, వాళ్ళు అతని రక్తాన్ని పరీక్షించి ఇక తమ ప్రయోగానికి పనికి రావని వెళ్ళ గొట్టారు.

■ సలీం

గ్రామసేవకులకు శిక్షణా తరగతులు

ప్రకాశం జిల్లా గ్రామసేవకుల సంఘం ఆధ్వర్యంలో జూలై 20,21 తేదీల్లో శిక్షణా తరగతులు ఒంగోలు సురాపాపిరెడ్డి, శీతారామయ్య మీటింగ్ హాల్లో జరిగాయి. తరగతులను మాజీ శాసనసభ్యులు తవనం చెంచయ్య ప్రారంభించారు. సంఘం రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఎస్.సత్యనారాయణ, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు జి.వి.కొండారెడ్డి, సంఘం జిల్లా గౌరవ కార్యదర్శి కందుల రవి వివిధ అంశాలను బోధించారు. సంఘం జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ముగింపు ఉపన్యాసం చేశారు. తరగతులలో 27 మండలాల నుండి ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

సంతనూతలపాడు మండల మహాసభ

ప్రకాశం జిల్లా సంతనూతలపాడు మండల సిఐటియు మహాసభ జూలై 10న ఎస్.కె.మస్తాన్ అధ్యక్షతన సంతనూతలపాడు సుందరయ్యభవన్లో జరిగింది. గ్రామ సేవకులు, గ్రామపంచాయితీ, అంగన్వాడీ, భవన నిర్మాణం, రిక్షా, రైస్, ఆయిల్, డాల్ మిల్స్, టైలర్స్, మధ్యతరగతి రంగాల నుండి కార్మికులు, ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు. మహాసభను ప్రారంభిస్తూ సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు జి.వి.కొండారెడ్డి ప్రసంగించారు. సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి కందులరవి, ఒంగోలు డివిజన్ కార్యదర్శి కలం సుబ్బరావు, అంగన్వాడీ, గ్రామసేవకుల సంఘాల జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శులు ప్రశాంతి, తిరుపతిస్వామిలు సందేశాలిచ్చారు. అనంతరం ఆర్.శోభన్బాబు అధ్యక్షునిగా, ఎస్.కె.మస్తాన్ కార్యదర్శిగా మరో 23 మందితో నూతన కమిటీ ఏకగీతంగా ఎన్నికైనది.

ఆయిల్, డాల్ మురా కార్మికుల వేతన ఒప్పందాలు

సంతనూతలపాడు మండల కేంద్రంలోని ఆయిల్, డాల్ మిల్లు మురా వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో వేతన

పెంపుదలకై కృషి చేశారు. 20% పెంపుదల తో నూతన ఒప్పందం జరిగింది. చర్చల్లో యజమానుల తరపున ఎస్.నర్సింహస్వామి, వేమాఅంకయ్య, ఎం.రాధయ్య, ఎస్.సుబ్బారావు, కార్మికుల తరపున సిఐటియు డివిజన్ కార్యదర్శి కె.ఉబ్బరావు, మండల సిఐటియు కార్యదర్శి ఎస్.కె.మస్తాన్, యూనియన్ నాయకులు దుంపా సుబ్బారెడ్డి, వెంకట సుబ్బయ్యలు పాల్గొన్నారు. వ్రాతపూర్వక ఒప్పందం జరిగింది.

సి.డబ్ల్యు.సి. మురా కార్మికుల వేతన ఒప్పందం

ఒంగోలు మండలంలోని సి.డబ్ల్యు.సి. మురా వర్కర్స్ యూనియన్, త్రోవగుంట (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో వేతనం పెంపుదలకై ఆందోళన చేశారు. టన్నుకు 50 పైసలు పెంచునట్లు, కార్మికులందరికి పి.ఎఫ్.కట్టె విధంగా నూతన ఒప్పందం జరిగింది. యూనిఫారం సౌకర్యం కల్పిస్తామన్నారు. చర్చల్లో కాంట్రాక్టర్ శ్రీ కట్టా శింగయ్య, సిఐటియు ఒంగోలు డివిజన్ కార్యదర్శి కొలం సుబ్బారావు, యూనియన్ నాయకులు ఆర్.జయరావు, కె.వెంకటేశ్వర్లు, ఐ.ఇజ్రాయేలు, కె.రాజారత్నం, కె.పి.లింగయ్య, కె.బ్రహ్మయ్యలు పాల్గొన్నారు. వ్రాతపూర్వక ఒప్పందం చేసుకున్నారు.

వైదరాబాద్

ఎ.పి.సి.పి.డి.సి.ఎల్ కార్మికుల ధర్నా

ఎ.పి.సి.పి.డి.సి.ఎల్ కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు, సబ్ స్టేషన్ ఆపరేటర్లు, ఇ.సి.ఆర్.

ఆపరేటర్లు, సి.ఎం.డి. ఆఫీస్ సింగరేణి భవన్, విద్యుత్ సౌధలలో పనిచేస్తున్న కార్మికులు, జె.ఎ.ఓ., ఎల్.డి.సి., సబ్ ఇంజనీర్లకు పి.ఎఫ్. ఇవ్వాలని కోరుతూ ఆగష్టు 8న బర్మత్పుర పి.ఎఫ్ ఆఫీసు ముందు ధర్నా చేశారు.

ఎ.పి.సి.పి.డి.సి.ఎల్. హైదరాబాద్,

రంగారెడ్డి సర్కిల్స్లో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు, డిస్ట్రిబ్యూషన్ సెక్షన్ - ఎఫ్.ఓ.సి. - సి.బి.డి. సబ్ స్టేషన్ ఆపరేటర్లు, ఎర్రగడ్డలో గల ఎలక్ట్రిసిటీ కంట్రోల్ రూమ్ ఆపరేటర్లు, (ఇ.సి.ఆర్) 1998 తరువాత సంస్థలో రిక్రూట్ అయిన జె.ఎ.ఓ., ఎల్.డి.సి., సబ్ ఇంజనీర్లు, జె.ఎల్.ఎం.లతో పాటు మాస్టర్ ప్లాన్, టి.ఎల్. & ఎస్.ఎస్.లలో అనేక సం॥ల నుండి పనిచేస్తున్న కార్మికులకు పి.ఎఫ్. సౌకర్యం కల్పించాలని వారు కోరారు.

హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి సర్కిల్స్లో పని చేస్తున్న సుమారు 2000 మంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికులకు వెంటనే పి.ఎఫ్. సౌకర్యం కల్పించి న్యాయం చేయాలని యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సి.ఐ.టి.యు.) డిమాండ్ చేసింది. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు నగర అధ్యక్షులు ఎస్.నర్సింహారెడ్డి, సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి సి.హెచ్.వి.ఎస్.శర్మ, రీజినల్ కార్యదర్శి కె.ఈశ్వరరావు, విక్రమ్రెడ్డి, ఇ.మురళీ మెహన్ గౌడ్, ఉమాశంకర్ పాల్గొన్నారు.

కరీంనగర్ జిల్లా

ఆర్థిక విధానాలపై ఇన్నూరెన్స్ యూనియన్ సదస్సు

జూలై 26న ఐసిఇయు కరీంనగర్ డివిజన్ దశాబ్ది ఉత్సవాల్లో భాగంగా జగిత్యాల ఎల్ఐసి బ్రాంచి ఆవరణలో “ఆర్థిక విధానాలు - ప్రజలు - కార్మికులు” అంశంపై “సెమినార్” ను నిర్వహించారు. ఈ సెమినార్కు సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి “కార్మికలోకం” సంపాదకులు వై.సిద్ధయ్య ప్రధానవక్తగా ప్రసంగించారు.

ఈ సమావేశంలో కరీంనగర్ రీజియన్ లోని ఐసిఇయు నాయకులతో పాటు స్థానిక బిఎస్ఎన్ఎల్, ఎపి ట్రాన్స్కో, ఆర్టీసి, మున్సిపల్, టీచర్స్ యూనియన్ల ప్రతినిధులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. ఐసిఇయు కరీంనగర్ డివిజన్ అధ్యక్షులు పి.విద్యాసాగర్ రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సెమినార్ ఆధ్వర్యం ఉత్సాహ భరితంగా సాగింది. ముందుగా కరీంనగర్ డివిజన్ సంయుక్త కార్యదర్శి వేణుగోపాల్, జగిత్యాల ఐసిఇయు సత్తయ్య వందన సమర్పణతో సభ విజయ వంతంగా ముగిసింది.

రంగల్ జిల్లా

దేశవ్యాప్తంగా సర్వీస్ కండక్ట్ రూల్స్ అమలు చేయాలి.

కార్మికులకు, ఉద్యోగులకు బెంగాల్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న సర్వీస్ కండక్ట్ రూల్స్ను దేశవ్యాప్తంగా అమలు చేయాలని జెఎస్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి, రాష్ట్ర పబ్లిక్ సెక్టార్ యూనియన్ కార్యదర్శి ఎం.జనార్థన్ రెడ్డి అన్నారు. ఆగస్టు 7వ తేదీన హన్మకొండలోని టిఎన్జిఎస్ భవనంలో తమిళనాడు ఉద్యోగుల సమ్మె-సుప్రీంకోర్టు తీర్పు-ఉద్యోగులపై ప్రభావం అనే అంశంపై సెమినార్ నిర్వహించారు. జెఎస్ చైర్మన్ సురేందర్ రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్య అతిథిగా జనార్థన్ రెడ్డి పాల్గొని ప్రసంగించారు. తమిళనాడు ఉద్యోగులకు సహాయనిధిని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వసూలు చేసి వారికి బాసటగా నిలవాలని ఆయన ఉద్యోగులకు పిలుపునిచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎల్ఐసి ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు శాస్త్రి, టిఎన్జిఎస్ జిల్లా అధ్యక్షులు సుబ్బారావు, బిఎస్ఎన్ఎల్ హైదరాబాద్ సర్కిల్ కార్యదర్శి సంపత్ రావు, ఎపిటిఎఫ్ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి రమేష్, యుటిఎఫ్ జిల్లా గౌరవాధ్యక్షులు తూపురాణి సీతారాం. ఎపిసోషల్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర నాయకులు బి.కట్టయ్య, మున్సిపల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ధర్మరాజు, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు జి.ప్రభాకర్ రెడ్డి, ఎం.చుక్కయ్య పాల్గొన్నారు.

చిత్తూరు జిల్లా

ల్యాంకక్ కార్మికుని మృతికి

రూ.3 లక్షల నష్టపరిహారం.

శ్రీకాళహస్తి పరిధిలోని ల్యాంకో ఫ్యాక్టరీ కార్మికుడు చిందేపల్లె హరిజనవాడకు చెందిన పెంచలయ్య ఆగస్టు 13న ప్లాంట్లో పొట్టు తొలగిస్తుండగా బెల్ట్ లోకి తల ఇరుక్కు పోయి మృతిచెందాడు. ఇతని వయస్సు 18 సంవత్సరాలు. ఈయన ఆ ఫ్యాక్టరీలో గత రెండు సం॥లుగా కాంట్రాక్టు కార్మికుడుగా పనిచేస్తున్నాడు. ఈ సంఘటన తెలిసిన వెంటనే సి.ఐ.టి.యు. డివిజన్ కమిటీ

దాదాపు '250' మందితో ల్యాంకో పవర్ ప్లాంట్ మెయిన్ గేట్ వద్ద ధర్నా చేసి దహన క్రియలకు ముందే '5 లక్షలు' పెంచలయ్య కుటుంబానికి ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేయగా మూడు లక్షల రూపాయలకు చెక్కులు, 25వేల రూపాయలు దహన క్రియలకు యాజమాన్యం నగదు రూపంలో ఇవ్వడం జరిగినది.

ఈ కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా నాయకులు హరికృష్ణ, డివిజన్ నాయకులు పుల్లయ్య, వెంకటయ్య, సుబ్రమణ్యం, మణి, ప్రసాద్లు పాల్గొన్నారు.

నెల్లూరు జిల్లా

ఎఫ్సిఐ గోడౌన్ కార్మికుల సుదీర్ఘ పోరాటం

నెల్లూరు జిల్లాలో ఎఫ్సిఐ స్వంత గోడౌన్లు లేకపోవడంతో అద్దెగోడౌన్లలోనే సరుకును నిల్వ చేస్తు ఉండేవారు. సిఐటియు కు అనుబంధంగా యూనియన్ ఏర్పాటు చేసుకున్న 122 మంది కార్మికులు గత 25 సం॥లుగా ఈ గోడౌన్లలో పని చేస్తూ ఉండేవారు. 2000 సం॥ డిసెంబర్లో వెంకటాచలం మండలంలోని కాకుటూరు వద్ద ఎఫ్సిఐ స్వంత గోడౌన్లు నిర్మించింది. అప్పటి వరకు అద్దె గోడౌన్లలో పనిచేస్తున్న కార్మికులు స్వంత గోడౌన్లలో పనిలోకి మారారు.

2003 సం॥ జూన్ నెలలో సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో ఉన్న సొసైటీ కాంట్రాక్టు కాలపరిమితి పూర్తి అయింది. ఎఫ్సిఐ తిరిగి టెండర్ను పిలిచింది. ఎఫ్సిఐ పనికి ఏమాత్రం సంబంధంలేని వారితో పోటీ సొసైటీని ఐఎన్టియుసి ఏర్పాటు చేసింది. ఎఫ్సిఐ నిర్ణయించిన షెడ్యూలు రేటు కంటే అతి తక్కువకు (-99.9%) టెండర్ వేసి టెండర్ వేసి టెండర్ను దక్కించుకుంది. గత 25 సం॥లుగా పనిచేస్తున్న కార్మికులను తొలగించి పోటీ కార్మికులను రంగంలోకి దించింది. కాంట్రాక్టు ఎవరికి వచ్చినా గత 25 సం॥లుగా పనిచేస్తున్న తమనే కొనసాగించాలని గత 2 నెలలుగా సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో కార్మికులు ఆందోళన చేస్తున్నారు.

ఐఎన్టియుసి వేసిన టెండరు రేట్లు చూస్తే ఈ టెండరును నిర్వహిస్తాడో లేదో

ఎవరికయినా అర్థమౌతుంది

- ఎఫ్సిఐ సరుకు గూడ్స్ షెడ్ వద్ద లోడింగ్ & అన్లోడింగ్ చేసేందుకు ప్రస్తుతం ఇస్తున్నది 1 బస్తాకు - 1.00

ఎఫ్సిఐ సరుకు గూడ్స్ షెడ్ వద్ద లోడింగ్ & అన్లోడింగ్ టెండరులో ఎఫ్సిఐ నిర్ణయించినది 1 బస్తాకు - 60 పైసలు

బెల్లం కొండ శ్రీనివాసులు టెండరు వేసినది 1 బస్తాకు - 0.6 పైసలు.(అరపైసా)

- గూడ్స్ షెడ్ నుండి ఎఫ్సిఐ గోడౌన్కు ట్రాన్స్పోర్టు చేసేందుకు ప్రస్తుతం ఇచ్చే లారీ బాడుగ - 800.00

బెల్లంకొండ గారు టెండరు వేసిన లారీ బాడుగ (లారీ బాడుగకాదు కదా 1 లీటరు ఆయిల్ కూడా రాదు) - 10.00

ఎఫ్సిఐ గోడౌన్ వద్ద అన్లోడింగ్ చేసి నట్టుకట్టి స్టాక్ చేస్తే - బస్తాకు ప్రస్తుతం ఇచ్చేది - 55 పైసలు

టెండరులో ఎఫ్సిఐ నిర్ణయించినది షెడ్యూలు రేటు 1 బస్తాకు - 78 పైసలు

బెల్లంకొండ గారు టెండరు వేసినది 1 బస్తాకు - 0.78 పైసలు (ముక్కాలు పైసా)

ఒక రైలు వ్యాగన్ 40 బాక్సులు (225 లారీల సరుకు) (46500 బస్తాలు) గూడ్స్ షెడ్ వద్ద అన్లోడింగ్ చేసి ఎఫ్సిఐ గోడౌన్కు ట్రాన్స్పోర్టు చేసి గోడౌన్లో స్టాక్ చేయాలంటే ప్రస్తుతం ఇస్తున్న రేట్ల ప్రకారము 2,65,209 రూపాయలు అవుతుంది. బెల్లంకొండ శ్రీనివాసులు గారు వేసిన టెండరు ప్రకారం ఎఫ్సిఐ నుండి 2,364 రూ.లు వస్తుంది. ఈ లెక్కన టెండరు ఎలా నిర్వహిస్తాడు?

ప్రస్తుతం పని చేస్తున్న 165 మంది కార్మికులను తొలగించి పోటీ కార్మికులను రంగ ప్రవేశం చేయించి లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసి తద్వారా వచ్చు గడుపుకోవడమే వారి లక్ష్యం. కాంట్రాక్టును నిర్వహించగలదా లేదా కార్మికులకు వేతనాలు చెల్లిస్తాడా లేదా అనే దానిపై ఆయనకు నిమిత్తం లేదు. ఇంత తక్కువ రేట్లకు టెండర్ను నిర్వహించడం సాధ్యం కాదని హైకోర్టు సింగిల్ బేంచ్ టెండరును రద్దు చేస్తే కనీసవేతనాలు చెల్లిస్తానని ఫుల్ బెంచ్కి అఫిడవిట్ వేసి టెండర్ను దక్కించుకొన్నాడు.

ఆర్థికరంగం పరిరక్షణకై ఐక్యవేదిక ఏర్పాటు

ఆగస్టు 4న బెంగళూరులో ఆర్థిక రంగ సంస్థల కార్మికసంఘాల సంయుక్త సమావేశం జరిగింది. ఈ సమావేశంలో బ్యాంకులు, ఇన్సూరెన్స్, ఆర్బిఐ, నాబార్డ్ మరియు ఎస్ఐడిబిఐలకు చెందిన 20 సంఘాల నాయకులు పాల్గొన్నారు. ఇందులో ఆఫీసర్ల సంఘాలు కూడా ఉన్నాయి. ఎఐబిఐఎ అధ్యక్షులు కా||ఎస్.ఎస్.ధోపేశ్వర్ కర్ ఈ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించారు.

సమావేశం ఏకగ్రీవంగా ఈ క్రింది నిర్ణయాలు చేసింది.

1. ఈ సం|| డిసెంబరు నాటికల్లా ఆర్థిక రంగంలోని కార్మిక సంఘాలతో ఆలిండియా కో-ఆర్డినేషన్ కమిటీ ఆఫ్ యూనియన్స్ ఇన్ ఫైనాన్షియల్ సెక్టార్ (ఎఐసిసియుఎఫ్ఎస్) అనే పేరుతో ఒక వేదికను ఏర్పాటు చేయాలి.

2. డిసెంబరు లోపు, దేశంలోని అన్ని ప్రధాన కేంద్రాలలో యుఎఫ్బియు, భీమా, ఆర్బిఐ యూనియన్ల సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో కన్వెన్షన్/ సదస్సులు నిర్వహించాలి.

3. ఎఐసిసియుఎఫ్ఎస్ ఏర్పడేలోగా, కార్యకలాపాలను సమన్వయం చేయడం కోసం క్రింది వారితో ఒక లఘు కమిటీ ఏర్పాటైంది.

కో-ఆర్డినేటర్ :

కా||శాంతరాజు, ఎఐబిఐసి

సభ్యులు :

సి.హెచ్.వెంకటాచలం (ఎఐబిఐఎ), వై.తారకనాథ్ (ఎన్సిబిఐ), కె.వేణుగోపాల్ (ఎఐఐఐఎ), సమీర్ఘోష్ (ఎఐఆర్బిఐఎ), ఎం.ఎస్.ఉపాధ్యాయ (జిఐఐఎఐఐఎ), ఎ.వి.నాచనే (ఎఐఎల్ఐసిఐఎఫ్)

20-08-2003న ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సమ్మె హక్కును, తమిళనాడు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరినీ విధుల్లోకి తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఆర్థిక రంగంలోని అన్ని సంస్థలలో నిరసన ర్యాలీ నిర్వహించాలి. సమావేశం ఆమోదించిన ప్రకటన పాఠాన్ని దిగువన పొందుపరుస్తున్నాం.

కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుసరించే ప్రపంచీకరణ, సరళీకరణ మరియు ప్రైవేటీకరణ విధానాల పర్యవసానంగా చేపట్టే ప్రజావ్యతి

రేక, కార్మిక వ్యతిరేక చర్యలు పెరుగుతున్నాయి. సామాన్యులు నిష్పదరిద్రులుగా మారుతున్నారు. ప్రజల బాధలు భరించలేని స్థితికి చేరుతున్నాయి. సాధించిన అభివృద్ధి నామమాత్రం. ప్రకటిత లక్ష్యాలకు అది సుదూరంలో ఉంది. పారిశ్రామిక సర్వీసు రంగాలలో అభివృద్ధి మందగించింది. ఆర్థిక వ్యవస్థ వెనుక పట్టు పట్టింది. సామాన్య ప్రజల ఆదాయం ఉపాధి, జీవన ప్రమాణాలపై ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపుతున్నాయి.

అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంస్థ ల ఆజ్ఞల మేరకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ విధానాల అమలును మరింత వేగవంతం చేస్తున్నది. ఈ మార్పు రంగంలో ఆర్థిక రంగ సంస్కరణలు వాటి ప్రధాన అజెండాగా ఉన్నాయి. బ్యాంకులు, భీమా తదితర ఆర్థిక సంస్థల ప్రైవేటీకరణకు అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. ప్రభుత్వరంగ ఆర్థిక సంస్థలు-దేశంలోని జాతీయ పొదుపు మొత్తాలకు అత్యధిక ప్రజానీకం యొక్క ఆస్తులకు-ప్రాతినిధ్యం వహించేవిగా ఉన్నాయి. కానీ ఈ సంస్థలన్నీ ఒకసారి ప్రైవేటుపరం అయితే జాతీయ సంపద అంతా ప్రైవేటు వారి చేతుల్లోకి పోతుంది. సామాన్యుల ప్రయోజనాలకు హాని కలుగుతుంది. ప్రజాధనాన్ని ప్రజల సంక్షేమం కోసం మాత్రమే ఖర్చు పెట్టాలి. కాబట్టి అత్యంత విలువైన ప్రజల పొదుపు మొత్తాలను ప్రైవేటు వారి హస్తగతం చేయడాన్ని అంగీకరించరాదు. ప్రభుత్వం ఈ తిరోగమన విధానాలను విడనాడాలని డిమాండ్ చేస్తూ దేశ వ్యాప్త ప్రచారాన్ని నిర్వహించాలని సమన్వయ కమిటీ నిర్ణయించింది.

అలాగే, ఆర్థిక రంగంలో యూనియన్ రహిత వాతావరణం ఏర్పరచేందుకోసం, రోజురోజుకీ ఉద్యోగులు, కార్మిక సంఘాలపైన దాడులు పెరుగుతున్నాయి. వాటిని ఉపేక్షించడం ఆత్మహత్యా సదృశ్యం. ఉద్యోగుల్ని (యూనియన్ నుండి దూరం) చేయడమనే ప్రక్రియ నిర్దిష్టరూపం తీసుకొంటోంది. అటువంటి అన్ని ప్రయత్నాలను ప్రతిఘటించాలి.

అందుకోసం, ఆర్థిక రంగంలో

ఉద్యోగులు, అధికారంతో ఐక్య ఉద్యమాన్ని మొదట నిర్మించాలి. దీనితోబాటు విశాల ప్రజానీకాన్ని భాగస్వాములు చేస్తూ గట్టి ప్రతిఘటనోద్యమాన్ని నిర్మించాలి. సమన్వయ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో విస్తృతంగా సమావేశాలు, సదస్సులు, దేశవ్యాప్తంగా నిర్వహించాలి. డిసెంబరులో జాతీయ సదస్సు నిర్వహించాలి. ఆ సదస్సు భవిష్యత్ కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందిస్తుంది.

ఆలిండియా ఐక్యవేదిక ఇచ్చిన పిలుపు మేరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా ఆర్థిక రంగంలోని యూనియన్లు 15-8-2003 నాడు సమావేశమయ్యారు. సమావేశంలో ఈ క్రింది కమిటీని ఎన్నుకున్నారు.

బి.ఎన్.రాంబాబు, (ఎఐబిఐఎ) కో-ఆర్డినేటర్, పి.శివశంకర్ రెడ్డి (ఎఐబిఐసి), పి.నందా కిషోర్ (ఎన్సిబిఐ), వి.రమేష్ (ఎఐఐఐఎ), పి.మహేష్, (ఎఐఎల్ఐసిఐఎఫ్), వై.మల్లేష్ (జిఐఐఎఐఐఎ), జి.నాగేశ్వర్ రావు (ఎఐఆర్బిఐఎ)

రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లా సెంటర్లలోను కమిటీలు వేయాలని, సెమినార్లు నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు.

యూనియన్లు- ఎన్నికలు విజయాలు

సనత్ నగర్ పారిశ్రామిక ప్రాంతంలోని ప్రతిష్టాత్మకమైన మీటర్ ఫ్యాక్టరీకి ఆగస్టు 18న జరిగిన ఎన్నికలలో 51 ఓట్లు మెజారిటీతో సిఐటీయు అభ్యర్థి శ్రీ బి.యన్.సుదర్శన్ విజయం సాధించారు. సిఐటీయు యూనియన్ కు 138 ఓట్లు రాగా ప్రత్యర్థి హెచ్ఎంకెపి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు మాధవరెడ్డికి 99 ఓట్లు వచ్చాయి.

మేడ్చల్ వద్ద శ్రీరామ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ యూనియన్ గుర్తింపు ఎన్నికలు ఆగస్టు 14న జరిగాయి. ఈ ఎన్నికలలో సిఐటీయు అభ్యర్థి శ్రీ కె.హరి ప్రసాద్ విజయం సాధించారు. సిఐటీయు యూనియన్ కు 161 ఓట్లు రాగా ప్రత్యర్థి బి.యం.ఎస్. యూనియన్ కు 105 ఓట్లు వచ్చాయి.

శాంతి సిన్హాకు రామన్ మెగసెసే అవార్డు

అమ్మ కొడుకులందరూ అన్నదమ్ములే... ఆ పిల్లల నవ్వులన్నీ అమ్మ సొమ్ములే...' అన్నాడో గేయకారుడు. మన రాష్ట్రంలో అలాంటి నవ్వుల పువ్వులు పూయించే బాలల సంఖ్య చాలా స్వల్పం. అమ్మా అయ్యతో పాటు రెక్కల కష్టం చేస్తేగాని వారి చిన్ని పొట్ట నిండదు. కొంతమంది పిల్లలు కుటుంబ భారాన్ని మొత్తం మోస్తున్నారు కూడా. అటువంటి వారిని చూసి చలించిపోయిందో 'అమ్మ'. ఆ అమ్మ పేరే శాంతా సిన్హా బాల

కార్మికుల విముక్తి కోసం కంకణం కట్టుకున్న రాజనీతిశాస్త్ర అధ్యపకురాలు శాంతా సిన్హాకు 'ఆసియా నోబెల్ బహుమతి'గా పేరుగాంచిన రామన్ మెగసెసే అవార్డు వరించింది. ఆమె ఏ అవార్డు కోసమూ తాప్రతయ పడలేదు. బాలకార్మిక వ్యవస్థ విముక్తికోసం మామిడి పూడి వెంకటరంగయ్య ఫౌండేషన్ స్థాపించింది. అనేక మంది పిల్లలకు విద్యాబుద్ధులు నేర్పించారు. ఎంతో మంది బాలలకు వెట్టి నుండి విముక్తి కలిగించారు. ఆమె కృషికి గుర్తింపుగా 1998లో పద్మశ్రీ అవార్డు, ఎడ్యుకేషన్ ఇంటర్నేషనల్ వారి అల్బర్ట్ శంకర్ ఇంటర్నేషనల్ అవార్డ్, 1997లో లూయిస్ ఆమర్చెస్ ఫెలో రౌండ్ టేబుల్ ఫౌండేషన్ అవార్డు వచ్చాయి. అన్నింటిలోకెల్లా అత్యంత విశిష్టమైన రామన్ మెగసెసే అవార్డును భారత ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ లింగ్డోతో పాటు శాంతాసిన్హాకు ఆగష్టు 31న ఫిలిప్పీన్స్ లో ప్రధానం చేశారు. ఇంతటి ఘనకీర్తి సాధించిన శాంతాసిన్హా

భగత్ సింగ్ సహచరుడు విజయకుమార్ సిన్హా రాజ్యం సిన్హాలకు కోడలు కావడం విశేషం. ప్రముఖ విద్యావేత్త గా ప్రసిద్ధి చెందిన మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య గారి మనవరాలు ఆమె. ఆయన పేరు మీదే ప్రస్తుతం ఫౌండేషన్ నడుస్తోంది. అవార్డు రావడం వల్ల పని చేయడానికి అవసరమైన నైతిక స్థితిర్యం లభిస్తుందంటారామె. ఈ అవార్డు రావడం ఆమెకేకాదు మన రాష్ట్రానికి, దేశానికి, బాలకార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలన కోసం కృషి చేస్తున్న అందరికీ గర్వకారణమే.

□ పోరాటం

CDPO వేధింపులు - నిరసన పోరాటం

మెదక్ జిల్లా నర్సపూర్ అంగన్ వాడీ కేంద్రానికి నిర్వహకురాలు లక్ష్మిబాయి. ప్రాజెక్టు అధికారి రుక్మిణి జులై 23న తనిఖీకి వచ్చింది.

తల్లుల హాజరు ఎందుకు వేయలేదని ప్రశ్నించింది. ఫుడ్ సరిగ్గా పెట్టడం లేదని బెదిరించింది. తెల్లకాగితం మీద సంతకం చేసి ఇవ్వమంది. లక్ష్మిబాయి తెల్లకాగితం పై సంతకం పెట్టడానికి నిరాకరించింది. అందుకు ఆగ్రహించి రుక్మిణి ఆమెను తిట్టి రిజిస్టర్స్ పట్టుకెళ్ళింది.

కనీసం బాధ్యత గల అధికారిగా కాకుండా తన క్రింది ఉద్యోగిని ఈ విధంగా హింసించింది. ఈ వేధింపులు భరించలేక మానసిక ఆందోళనకు గురైన వర్కర్ లక్ష్మిబాయి ఒంటి మీద కిరోసిన్ పోసుకుని ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించింది. అంతలోనే స్థానికంగా వున్న వారు ఆత్మహత్యను నిరోధించారు. లేకపోతే... ఒక నిండు జీవితం అధికారి వేధింపులకు బలయ్యేది.

ప్రాజెక్టులో జరుగుతున్న ఆందోళనను విచారణ పేరుతో వచ్చిన ఆర్డిడి వైఖరి ఆందోళనకరం. బహిరంగ విచారణ కాకుండా ఉద్యోగులను భయభ్రాంతులకు గురి చేసేదిగా వుంది. యూనియన్ పై గల అక్కసుతో విచారణను ప్రక్కదారి పట్టించింది. సిడిపిఓ వేధింపుల గురించి మాట్లాడిన ఉద్యోగులను సస్పెండ్ చేస్తానని బెదిరించింది. యూనియన్ ప్రతనిధులను దుర్బాలాడింది. సిడిపిఓ మీద ఎటువంటి విచారణ చేయకుండానే ఆమె తరపున వకాల్తా పుచ్చుకుంది.

దీనితో ఆర్డిడి న్యాయమైన విచారణ జరిపించాలని డిమాండ్ చేస్తూ, ఉన్నతాధికారి వైఖరికి నిరసనగా అధికారి జీపు ముందు ఉద్యోగులందరూ బైరాయించారు. ఈ ఆందోళన రాత్రి 9 గంటల వరకు సాగింది. స్థానిక పోలీసు అధికారి జోక్యంతో ఆర్డిడి సమస్యను పై అధికారుల దృష్టికి తీసుకు వెళ్తానని దిగి వచ్చింది. జిల్లా ప్రాజెక్టు అధికారి కూడా వాస్తవాలను వక్రీకరించి కలెక్టర్ కి

తప్పుడు రిపోర్టు నిచ్చింది.

నెలరోజులుగా జరుగుతున్న ఈ ఆందోళనలో స్థానిక ప్రజల మద్దతు నివ్వడం ప్రాధాన్యతాంశం. దానికి అనుకూలంగా అంగన్ వాడీ వర్కర్ లక్ష్మిబాయికి అండగా స్థానికులతో ధర్నా జరిగింది. సంతకాల సేకరణ జరిగింది. జిల్లా సర్వసభ్య సమావేశం సందర్భంగా యూనియన్ పిలుపునం దుకుని ఆ రోజు జరిగిన ధర్నాలో కుండపోత వర్షాన్ని సైతం లెక్కచేయక ఆందోళనలో భాగస్వాములైనారు. జిల్లా కలెక్టర్ ని ఘెరావ్ చేయడం జరిగింది. సమస్య పరిష్కరించేంత వరకు అండగుంటామన్నారు.

అలాగే అంగన్ వాడీ ఉద్యోగులకు అండగా సిఐటియు అనుబంధ సంఘాలతో సంఘీభావ ధర్నా నిర్వహించింది.

నర్సపూర్ ప్రాజెక్టు అంగన్ వాడీ ఉద్యోగుల ఐక్యత, స్థానిక ప్రజల సహకారంతో ఈ ఆందోళన కొనసాగుతున్నది. సిడిపిఓ పై చర్య తీసుకునే దాకా ఈ పోరాటాన్ని ఉధృతం చేయడానికి సంఘం జిల్లా కమిటీ సమాయత్త మవుతున్నది. ఈ ఆందోళన జయప్రదం కావాలి.

■ జ్యోతి

సమైక్య హక్కు - కార్మి తీర్పుతో తాలగిపోదు

రాజీవ్ ధావన్...

“తాను సుప్రీమ్ తప్పు, తప్పులు లేదా పొరబాట్లు చేయదని మాత్రం కాదు”. అనే విషయాన్ని సుప్రీంకోర్టు ఎల్లప్పుడూ తన గమనంలో ఉంచుకోవల్సి వుంది. తను న్యాయమైన తీర్పు నివ్వటంలో పొరపడ్డానని మాజీ సుప్రీంకోర్టు న్యాయ మూర్తి నిజాయితీగా పేర్కొన్న నందర్బాలు రెండున్నాయి. ఇలా చెప్పటానికి చాలా ధైర్యం కావాలి.

2002లో సుప్రీంకోర్టు అప్పటికే రెండుసార్లు కొట్టి వేసిన కేసును తిరగదోడి, జరిగిన “అన్యాయాన్ని” సరి చేయటానికి ‘క్యూరెటివ్ పిటిషన్’ పేరుతో ఒక క్రొత్త పద్ధతిని కనుగొన్నది. ఈ స్ఫూర్తి తోనే జస్టిస్ ఎం.డి.షా, లక్ష్మణన్లు తమిళనాడు ప్రభుత్వోద్యోగుల సామూహిక తొలగింపు కేసులో, ఉద్యోగులు సమ్మె చేసే చట్టబద్ధమైన హక్కుగాని, నైతికమైన హక్కుగాని లేదని పేర్కొంటూ ఇచ్చిన తీర్పును మనః సమీక్షించాల్సివున్నది.

కష్టమైన కేసులు చెడ్డ చట్టాలను తెస్తాయి. అటువంటి వాటిలో ఉద్యోగుల సామూహిక తొలగింపు కేసు ఒకటి. ఇతర సమస్యలతో పాటు పెన్షన్ సదుపాయాలను ఏకపక్షంగా తమిళనాడు ప్రభుత్వం మార్చటం సమ్మెకు ఉసిగొల్పింది. ఉద్యోగుల సమస్యలను పరిష్కరించటానికి బదులు ఉద్యోగులనే ఎదుర్కొనాలని తమిళనాడు ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకుంది. ఏప్రిల్ 2003 నాటికి 27 విభాగాల ను టెస్సా (తమిళనాడు అత్యవసర సర్వీసుల నిర్వహణ చట్టం) క్రిందకు తెచ్చింది. ఉద్యోగులు జులై 1న నిరసన సమ్మెకు దిగాలను కున్నారు. జూన్ 30కే ప్రభుత్వం అరెస్టులు, వేధింపుల పర్వానికి శ్రీకారం చుట్టింది.

సమ్మెకారులు తిరిగి వనిలోకి రాకూడదని ప్రకటిస్తూ జులై 3న వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలు సర్క్యూలర్లు విడుదల చేశాయి. జులై 4న, ‘తక్షణమే’ వనిలోకి రాని ఉద్యోగులను ‘మూకుమ్మడిగా డిస్మిస్’ చేస్తున్నట్లు పేర్కొంటూ ఒక దుర్మార్గమైన ఆర్డినెన్సును ప్రభుత్వం తెచ్చింది.

లక్షా డెబై వేల మంది ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను సామూహికంగా తొలగిస్తూ చేసిన అసాధ్యమైన పనికి ఒక చట్టం అవసరమైంది. చెన్నై సచివాలయంలోని ఒక పెద్ద భాగవే మాయమై పోయింది. జులై 3 నాటి ‘లాకౌట్’ చట్ట విరుద్ధమైనది కాగా. భారత కార్మిక

ఉద్యమ చరిత్రలో ఈ సామూహిక తొలగింపు దారుణమైనది. పరిస్థితిని సరిదిద్దే పద్ధతిలో చర్చలకు ఉపక్రమించాల్సిన ప్రభుత్వం దానికి నిరాకరించి విచ్చలవిడి అరెస్టులతో, చట్టవిరుద్ధమైన ‘లాకౌట్’తో, పనిలోకి తిరిగి చేరదామనుకున్న ఉద్యోగులు అలా చేరటానికి వీలుగాని పరిస్థితులు కల్పించి, సామూహిక తొలగింపుకు పాల్పడటం కార్మిక - యాజమాన్య సంబంధాలలో అసాధారణంగా నిలిచివుంటుంది.

దురదృష్టవశాత్తు, సుప్రీంకోర్టు దీనికి మొత్తం బాధ్యతను ఉద్యోగులపైనే తోసేసి, ‘మూకుమ్మడి తొలగింపు’పై వింతైన మౌనాన్ని పాటించింది. అసలు నిజానికి, అటు కార్మికులకు, ఇటు ప్రజానీకానికి ఇబ్బందులు కలగజేసింది తమిళనాడు ప్రభుత్వమే.

సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన ధ్యేయం పరిస్థితి అణగత్రొక్కటం. 6072 మంది ఉద్యోగులు తప్ప, మిగతా మొత్తం 1,70,241 మంది ఉద్యోగులను తిరిగి తీసుకున్నది. ఉద్యోగుల కివ్వాలైన ‘రిలీఫ్’ను కోర్టు రూపొందించింది. జులై 5న మద్రాసు హైకోర్టు, సింగిల్ జడ్జి ఉద్యోగాలలో తిరిగి చేరదల్చుకున్న వాళ్ళను చేర్చుకోవచ్చని చెప్పింది. సుప్రీంకోర్టు అంత దూరం పోలేదు. డిస్మిస్ చేయబడిన 6072 మంది ఉద్యోగుల విషయంలో రిటైరైన ముగ్గురు హైకోర్టు జడ్జిలతో నియమింపబడిన సంఘం ఏ కేసుకాకేసు విడివిడిగా పరిశీలించి నిర్ణయించాలనే ఒక కొత్త పద్ధతిని

సుప్రీంకోర్టు ప్రవేశపెట్టింది. ఉనికిలోలేని ట్రిబ్యూనల్ కు పంపే బదులు విషయాన్ని మద్రాసు హైకోర్టు పరిష్కరించి వుండాల్సిందని హైకోర్టును సుప్రీంకోర్టు మందలించింది, ప్రభుత్వం యొక్క చట్ట విరుద్ధత మీద, దాని ఆర్డినెన్సు మీద ఆధారపడి చెన్నైలోనే సమస్య పరిష్కరించుకోవటానికి అనుమతిస్తూ కేసును ముగించింది.

సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయం ఇరుపక్షాలకు న్యాయంగా వుండివుండాల్సింది. కానీ జస్టిస్ షాకు ‘సమ్మె’ విషయంపై దృఢమైన అభిప్రాయాలున్నాయి. తమిళనాడు కేసు విచారణ నందర్బంగా, షా తన అభిప్రాయాలు దాచుకోలేదు సరికదా వాటిని తీర్పులో ఇమిడ్చుతానని కూడ ప్రకటించాడు. అయితే ఉద్యోగులకు ‘ఉపశమనం’ (రిలీఫ్) ప్రకటించేటప్పుడు కూడ సమ్మెలపై సవివరమైన వాద ప్రతివాదనలకు అనుమతించలేదు. ఇదే గనుక జరిగిన ట్లయితే జస్టిస్ షా చట్టంలోని అధ్యాయాలు, ప్రకరణలు, సమ్మె చట్టబద్ధమైన హక్కు అనీ, నైతికమైన హక్కు అని కూడ అంగీకరించిన విషయాన్ని చూసి వుండేవాడు. విచారణ సమయంలో, సమ్మెపై ఇతర కేసులను స్పష్టంగా పేర్కొనటం గాని, పరిగణించటం గాని జరగలేదు. ఎంతో ముఖ్యమైన ఈ సమస్యపై న్యాయ నిర్ణయాన్ని వెలువరించిన అసంతృప్తికర తీర్పు ఇది. ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న తరువాత చట్టాన్ని పూర్తిగా సమీక్ష చేసి వుండాల్సింది.

సమ్మెలపై చట్టం చెప్పిన దానికి, ఇచ్చిన స్ఫూర్తికి పూర్తిగా భిన్నమైన అభిప్రాయాలను ఈ తీర్పు వెలిబుచ్చింది. గతంలో సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులను సైతం పరిగణలోకి తీసుకోలేదు. ప్రధాన సమస్య అయిన 'మూకు మ్మడి తొలగింపు' నుంచి ఈ తీర్పు పూర్తిగా తప్పుకుంది. (1993లో సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసిన విధంగా) సాధారణ చట్టం ఏమి చెపుతున్నదంటే- "ఉద్యోగి తరుపు వాదన వినకుండా 'ఆటోమేటిక్'గా ఉద్యోగం నుంచి తొలగించరాదు".

ఈ సహజ న్యాయాన్ని రాజ్యాంగం ప్రభుత్వోద్యోగులకు వర్తింప చేసింది. ప్రతి ఉద్యోగి తన వాదనను వినిపించలేని వివరీత పరిస్థితులలో మాత్రమే దీనికి మినహాయింపు. 'రా' ఉద్యోగుల కేసులో (1985) ఉద్యోగి తరుపున వాదనను వినటం అసాధ్యమని భావించబడగా రైల్వేస్ కేసులో (1993)లో అలా జరగలేదు. తమిళనాడు కేసులో కూడ సహజ న్యాయం కోసం ఉద్యోగుల పడ్డ ఆరాటం 'మాస్ డిస్మిసల్స్' ఆర్డినెన్స్ ద్వారా తృణీకరించబడింది. సమ్మెలకు వ్యతిరేకంగా బలంగా చెప్పిన ఈ తీర్పు, సామూహిక తొలగింపుపై మౌనం దాల్చింది.

అన్ని సమ్మెలు చట్టబద్ధమైనవి, న్యాయమైనవి అని ఎవరూ వాదించరు. సంఘం పెట్టుకునే స్వాతంత్ర్యంలో సమ్మె చేసే హక్కు అంతర్భాగం కాదన్న 1961-62 నాటి ప్రధాన తీర్పులను పునఃసమీక్ష చేయాలి.

భారతదేశ పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం (1947) సమ్మె చేసే హక్కును గుర్తించింది. చర్చలు జరుగుతున్నా సందర్భంలో, మధ్యవర్తికి నివేదించిన సందర్భాలలో సమ్మె చేయటం చట్టవిరుద్ధమని మాత్రం పేర్కొంది. నిజానికి, పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోని 22వ సెక్షన్, ప్రజోపయోగ సంస్థలలో కూడా, నోటీసులిచ్చి సమ్మె చేయటం చట్ట సమ్మతమేనని పేర్కొంది. 'హరాత్తగా' చేసే సమ్మెలు మాత్రం చట్టవిరుద్ధమిది. ఆపైన, చట్టవ్యతిరేక సమ్మెలలో కూడా న్యాయ సమ్మతమైనవి ఉంటాయని, వాటిలో ఉద్యోగాల తొలగింపులకు పాల్పడరాదని గుజరాత్ స్టేట్ ట్యూబ్ కేసు (1980)లో జస్టిస్ వి.ఆర్.కృష్ణ

అయ్యర్ పేర్కొన్నారు.

కాబట్టి ఉద్యోగులు సమ్మె చేయడానికి చట్టపరమైన హక్కులేదని జస్టిస్ షా చేసిన వ్యాఖ్య సరైంది కాదు. ఇంకా ముందుకెళ్లి జడ్జిగారు "సమ్మెలోకి ఉద్యోగులకు పోవటానికి నైతికతగాని, ధర్మబద్ధతగాని లేదు" అని ప్రకటించారు. ఇది ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? మనకు తెలిసిన చట్టం నుంచి మాత్రం ఖచ్చితంగా రాలేదు.

చట్టవిరుద్ధ సమ్మెలు కూడా న్యాయమైనదీ అయివుండవచ్చన్న తన సొంత కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులనేగాక, కార్మికులకున్న ఆయుధ సంవత్సరంలో సమ్మె చేసే హక్కు ఒక

సమ్మె ఉద్యోగుల అమూల్య హక్కు

సుప్రీం తీర్పుకు సోరాబ్జీ వ్యతిరేకత

ప్రభుత్వోద్యోగుల సమ్మె హక్కుకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును అటార్నీ జనరల్ సోలీ జె సొరాబ్జీ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఉద్యోగులకు సమ్మె చేసే హక్కు లేదంటూ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు అవాంఛనీయమని, అవగాహనకు అతీతమైనదని వ్యాఖ్యానించారు. సమస్యల కోసం ఉమ్మడిగా ఉద్యమించడం, సమ్మె చేయడం ఉద్యోగులకు ఉన్న అమూల్యమైన హక్కు అని చెప్పారు. అనేక దశాబ్దాల తరబడి జరిపిన పోరాటం అనంతరం ఉద్యోగులు ఈ హక్కును సాధించుకున్నారని గుర్తు చేశారు. దేశంలో నెలకొన్న పని పరిస్థితులను గురించి ప్రస్తావించి సమస్యల పరిష్కారానికి సమర్థవంతమైన యంత్రాంగం లేకపోవడంతో సమ్మెకు దిగడం మినహా ఉద్యోగులకు మరో ప్రత్యామ్నాయం లేకుండా పోతుందని తెలిపారు.

ప్రధానమైన ఆయుధంగా దాదాపు అన్ని ప్రజాస్వామ్య దేశాలు గుర్తించినాయి. .... "సమస్యల తొలగింపుకు సాధనం" అని బి.ఆర్.సింగ్ కేసు (1989)లో ముగ్గురు జడ్జిల ప్రకటనలో జస్టిస్ అహమ్మది చేసిన పరిశీలనకు పూర్తిగా విరుద్ధమైనది జస్టిస్ షా తన తీర్పులో ఇచ్చిన ప్రకటన. వీటిలో దేనిని మన కోర్టులు అనుసరించాలి? అంతకు ముందు అదే స్థాయిలో వున్న బెంచి ఇచ్చిన తీర్పును నిర్లక్ష్యం చేయాలా? జడ్జిగారి ఆలోచనలో అన్ని కేసులలో కూడా సమ్మెలు నిషేదించాలని ఉన్నట్టుగా కన్నడుతున్నది.

'ఏ కొద్దిగానైనా అన్యాయం జరిగివున్నట్లయితే' సమ్మెల ద్వారా కాక వేరే విధంగా సమస్యకు పరిష్కరించుకోవాలని తమిళనాడు తీర్పు సూచిస్తున్నది. 'ఏ కొద్దిగా అయినా', అనే మాటలను ఇక్కడ గుర్తించాలి. దీనర్థం సమ్మె చేయటం న్యాయసమ్మతమైన సందర్భాలు కూడా వున్నాయనీ కదా! మొత్తం మీద ఈ తీర్పు, అందరికీ, అన్ని ప్రదేశాలలో చట్టబద్ధమైన, నైతికమైన, ధర్మబద్ధమైన సమ్మె చేసే హక్కును నిరాకరించింది.

చట్టంపై అతిగా చేసిన ఈ ప్రకటనను ఎవరూ ఊహించలేరు. సమ్మెలు జరగకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత అందరి మీద వున్నది. అయితే ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా సమ్మెలు చేయటం, చట్టవిరుద్ధం, అనైతికం, అధర్మం, అన్యాయం అనటం మన చట్టాలకు, పారిశ్రామిక ధర్మానికి విరుద్ధమని స్పష్టం చేయాలి.

అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాస్వామ్యం అందించిన ఆయుధాలు సమ్మెలు, ప్రదర్శనలు. ఇంతవరకు క్రమశిక్షణలో నడిచిన వీటిని, సుప్రీంకోర్టు అభిమతం మేరకు తొలగిపోవు. గత్యంతరం లేని స్థితిలో అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా న్యాయం కోసం పోరాడటంలో ఎటువంటి అధికారాలు లేని అభాగ్యులకు సాధికారిత కల్పిస్తాయి. సమ్మెలు. బాధ్యతాయుతంగా సమ్మెలు నడవటానికి ఒకటిన్నర శతాబ్దాలు పట్టింది. ఏ కొద్ది వాక్యాలతోనో వీటిని ఊడ్చిపారవేయలేరు. సుప్రీంకోర్టు తనిచ్చిన జడ్జిమెంటును తానే సమీక్షించుకోవటం తక్షణావసరం.

(హిందూ, 22 ఆగస్టు 2003 సౌజన్యంతో)

కార్మికోద్యమం- సవాళ్లు

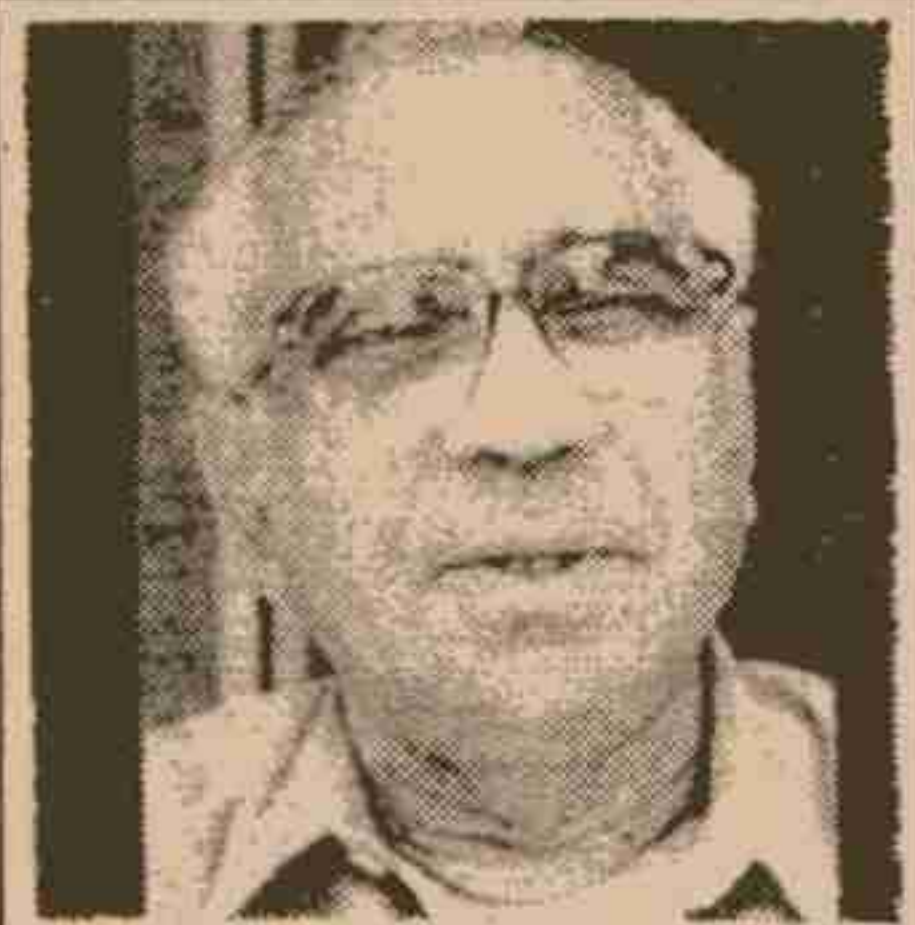
కా||గురుదాస్ గుప్తా,

ఎఐటియుసి, ప్రధాన కార్యదర్శి

“సాంప్రదాయ పద్ధతుల” ట్రేడ్

యూనియన్ ఉద్యమానికి కాలం చెల్లిపోయింది అనే దానిపై మీ అభిప్రాయం.

మారిన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మా కార్యక్రమాలను పునర్ వ్యవస్థీకరించుకోవాలి. ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమంలో మరింత రాజకీయ చొరవ పెరిగాలి. అసంఘటితరంగం కూడా ఐక్యపరిచే విధంగా ఉండాలి. వ్యవసాయ కార్మికులు సమగ్ర చట్టం చేయడానికి ప్రభుత్వం నిరాకరిస్తున్నది. ట్రేడ్ యూనియన్ ఈ అంశంపై మరింత శ్రద్ధతో కృషి చేయాలి. మన ఉద్యమాలు జాతీయ స్థాయిలో జరగాలి. విశాలమైన పద్ధతిలో సమగ్ర అవగాహనతో ఒకే రూపంలో జరగాలి.

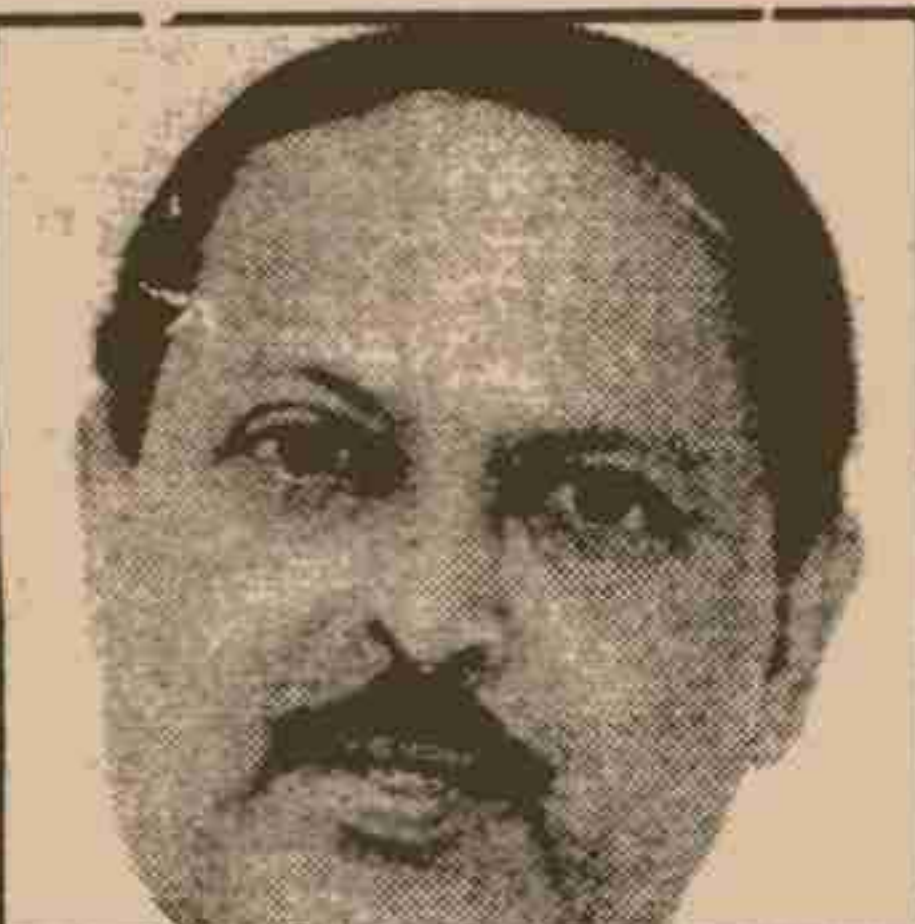

కా||ఎం.కె.పాంధే

సిఐటియు, ప్రధాన కార్యదర్శి

ప్రస్తుత ఆర్థిక సరళీకరణ, ప్రపంచీకరణ యుగంలో ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం మిగతా సమాజం నుండి మరింత వేరుబడి పోతున్నదా?

లేదు. ప్రపంచీకరణ ప్రభావం వలన ప్రజలు కూడా బాధలు అనుభవిస్తున్నారు. ప్రపంచీకరణ వ్యతిరేకంగా కార్మికులు ఉద్యమాలు చేపట్టితే, ప్రజలు వాటిని బలపరుస్తున్నారు. మన ఉద్యమాల శక్తి ప్రభుత్వ విధానాలను మార్చగలిగినంత స్థాయిలో లేదు. ఉద్యమాలను మరింత ఉధృతం చేయడమే కీలక కర్తవ్యంగా ఉంది. ప్రపంచీకరణకు వ్యతిరేకంగా కార్మికవర్గం జరిపే పోరాటాలలో ప్రజలు మద్దతును కూడగడితే కార్మిక ఉద్యమం ఒంటరిపాటు అయినదనే సమస్యే ఉండదు. అయితే కార్మికవర్గం

కా||సుభ్రతో ముఖర్జీ

ఐఎన్ టీయుసి, ప్రధాన కార్యదర్శి

సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలు సంఘటిత, అసంఘటిత కార్మికుల జీవనంపై కల్గించే ప్రభావం ఎలాంటిది? ప్రత్యేకించి ఎన్టీఏ ప్రభుత్వ పరిపాలన కాలంలో ఎలా ఉన్నది?

సంఘటిత రంగంలోని కార్మికులు ఈ ఆర్థిక విధానాల వలన తీవ్రంగా దెబ్బ తిన్నారు. వారికి జరిగే నష్టం మరింత పెరుగుతున్నది. కొత్త ఉద్యోగాలు రావటం లేదు- ఉన్న ఉద్యోగాలు పోతున్నాయి. ఈ లక్షణం చాలా ప్రమాద కరమైనది. ఒక పరిశ్రమలో పని చేస్తున్న కార్మికుణ్ణి ఆకస్మాత్తుగా ఒక రోజున

కా||హానుబాయి డేవ్

బి.యం.ఎస్. జాతీయ అధ్యక్షులు

ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు కార్మిక సంఘాలను “విశ్వాసం”లోకి తీసుకుని ఎన్నిసార్లు కార్మిక నమన్యలపై చర్చించింది?

ప్రభుత్వం కార్మిక సంఘాలను విశ్వాసం లోకి తీసుకునే పరిస్థితి లేదు. ఎన్టీఏ నాయకులు పెట్టుబడిదారులు నిర్వహించే కార్యక్రమాలకు హాజరు అవుతున్నారు. కాని కార్మిక సంఘాలు నిర్వహించే కార్యక్రమాలకు ఆహ్వానించినా హాజరుకావడం లేదు. ప్రధాన మంత్రి సంవత్సరానికి ఒక్కసారి గంటసేపు కార్మిక సంఘాలతో సమావేశమౌతున్నారు. అంత తక్కువ సమయంలో సంఘటిత మరియు అసంఘటిత రంగాలలోని సమస్యల కూలం కషంగా చర్చించడం ఎలా సాధ్యమౌతుంది? ప్రధాన మంత్రి కార్మిక సర్గఘాలు నిర్వహించిన కార్యక్రమాలకు చాలా అరుదుగా హాజరు అవుతున్నారు. యజమానులు ఏమి చెప్పితే ప్రభుత్వం అదే అంగీకరిస్తున్నది.

మరియు ప్రజా సంఘాల మధ్య సంబంధాలను మరింత బలోపేతం చేయాలి. ప్రజలను కలవడానికి మేము ఒక క్రమ పద్ధతిలో ప్రయత్నిస్తున్నాము.

ప్రజల కష్టాలు మనం అనుకునే దాని కంటే మరింత ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రజలకు సమస్యలను వివరిస్తే వారిలో సానుభూతి పెల్లుబుకుతోంది. ఉదాహరణకు హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని నాపతా-జాకరీ ప్రాజెక్టు వద్ద ఆందోళన చేసినప్పుడు అక్కడ మొత్తం రైతాంగం మాతో కల్గి వచ్చింది. పట్టణం లోని ప్రజలు కూడా మాతో పోరాటంలో పాల్గొన్నారు.

నాల్గో ప్రైవేటీకరణ వ్యతిరేక పోరాటం మొత్తం ఒరిస్సా ప్రజల పోరాటంగా రూపు దిద్దు కున్నది. ఆ ఉద్యమం ఎంత శక్తివంతమైనదంటే ఒక మంత్రి కూడా కంపెనీలోకి ప్రవేశించలేక పోయాడు. ట్రేడ్ యూనియన్ లు అంత ఆదరణ పొందగలిగాయి. నాల్గో ప్రైవేటీకరణను ప్రధాన మంత్రి వాయిదా వేయవల్సి వచ్చింది. ఈ అనుభవం మనకు కీలకమైనది.

నీకు ఉద్యోగం ఇక లేదు అంటే ఆ కార్మికుడికి ఆత్మహత్య చేసుకోవడం తప్ప మరో మార్గం లేదు. ఉద్యోగాలు పోయిన కార్మికుల కుటుంబ స్త్రీలు పోషణ కోసం వ్యభిచారానికి పాల్పడుతున్నారు.

ప్రభుత్వమే దీనికి ప్రధాన కారణం. సరళీకరణను మొదటిసారిగా దేశంలో ప్రవేశపెట్టింది ప్రణబ్ ముఖర్జీ కాలంలో. దానికి సరైన రూపం కల్పించింది మన్మోహన్ సింగ్ కాలంలో. ప్రభుత్వం స్వదేశీ పరిశ్రమకు విదేశీ పరిశ్రమతో సమానమైన అవకాశం కల్పించలేదు. తగినంత పెట్టుబడులను పెట్టక, సాంకేతిక రంగంలో వచ్చిన మార్పులకు తగిన ఆధునీకరణ ప్రవేశపెట్టక, సామర్థ్యం గల నిర్వహకులనివ్వక, స్వదేశీ పరిశ్రమ, దాని ఉత్పత్తులు అంతర్జాతీయ మార్కెట్టులో తట్టుకోలేక దెబ్బతిన్నాయి.

వాస్తవాలకు అద్దం పట్టిన 'మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ అయ్యర్'

కుళ్లి కుళ్లి ఏడ్చే దృశ్యాలేవు. పగలబడి నవ్వే దృశ్యాలూ లేవు. ఒక్కముక్కలో 'అబ్బ! ఈ సీన్ లో ఏంచేశాడురా' అనిపించే దృశ్య మొక్కటిలేదు. మొత్తం తాను నుంచి కొన్ని ముక్కలను విడిగా చేసి ప్రేక్షకుల చేత చప్పట్లు కొట్టించుకునే తద్దినపు వ్యవహారమేదీ కనిపించదు. అలాంటి మాయాజాలాలు ఏమీ లేకుండా సన్నివేశాల్లోకి మన చేయి పట్టుకుని నడిపించుకెళుతుంది అపర్ణా సేన్.

ఈ దృశ్య కావ్యం పేరు 'మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ అయ్యర్'. సంక్షుభిత వర్తమాన చరిత్రకు ప్రతిబింబం ఈ సినిమా. ఆశ్చర్యకరమైన విషయ మేమిటంటే సాధారణంగా ఉత్తమ కళకు మేధావు లు ఆపాదించే ఆశావాదం ఇందులో వుంది. కానీ అది అచారిత్రకమైనది అనిపించేట్టు వుండదు. కనీసం 'హజార్ చౌరాసియాకి మా'లో ఆశావాదం కోసం గోవింద్ నిహాలానీ చూపించిన పాటి కృతకత్వం కూడా లేదు. తెచ్చిపెట్టినతనం లేకుండా ఒక కళలో ఆశా వాదాన్ని జొరబెట్టడమనే కత్తిమీదిసాములో అపర్ణ విజయం సాధించింది. అసలు సినిమా ప్రారంభమవుతూనే మనం కొంకణా సేన్, రాహుల్ బోస్ తోపాటు అదే బస్సులో ప్రయాణం చేస్తున్న అనుభూతిని పొందు తాం. తార్కావిస్కీ వర్షంలో తడిసినట్టే.

కథ చిన్నదే. ముచ్చటగా మూడు ముక్కల్లో చెప్పుకోవచ్చు. ఫూట్ రోడ్డుమాదిరి మలుపులుమలుపులతో ఈలలు, ఊళలు వేయించే మన సినిమాలతో పోలిస్తే అసలు కథే కాదేమో కూడా. మీనాక్షి అయ్యర్ (కొంకణా సేన్)కు రాజ్ జెహంగీర్ చౌదురి (రాహుల్ బోస్) ఒక ప్రయాణానికి ముందు పరిచయమవుతాడు. బస్సు కర్వూ ఏరియాలో చిక్కుకున్నప్పుడు మతోన్మాద మారణ కాండలో రాజ్ ను రక్షించడానికి మీనాక్షి అతన్ని తన భర్తగా పేర్కొంటుంది. తర్వాత వారిద్దరూ ఒకేచోట కొన్ని రోజులు గడపాల్సి వస్తుంది. ఉద్వేగపూరితమైన బంధం మొగ్గ తొడుగుతుంది... స్థూలంగా ఇంతే. కాకపోతే

ఈ నేపథ్యంలో అనేకానేక అంశాలను ఆమె మన మస్తిష్కంలోకి ప్రవేశపెడుతుంది మెలమెల్లగా. నిపుణుడైన చిన్నపిల్లల వైద్యుడు నొప్పి తెలీకుండా ఇంజెక్షన్ చేసినంత సున్నితంగా ఎక్కడా రాజకీయ ఉపన్యాసాలు ఉండవు. తెరపై చుక్క నెత్తురు చిందదు. కానీ మతోన్మాదపు బీభత్సాన్ని మనం పూర్తి స్థాయిలో ఫీలవుతాం.

బస్సులోంచి ముస్లిం ముసలి దంపుతులను తీసుకెళ్లేప్పుడు ఆ 'అల్లరిపిల్ల' గొడవచేస్తుందే అదే స్థాయిలో మన మనసూ బాధతో ఆక్రోశిస్తుంది. ప్రయాణీకుల సంభాషణల ద్వారా మధ్య తరగతి మతోన్మాదాన్ని ఎటువంటి హడావుడి లేకుండా సింపుల్ గా చిత్రీకరించింది. ముస్లిం యువకుడు నీళ్ల బాటిల్ నోటికి అంటించుకుని తాగిన తర్వాత దాన్ని అనుమానంగా ఎత్తుకుని తాగిన తమిళ బ్రాహ్మణ అమ్మాయి చివరకు అతన్ని వదలాల్సి వచ్చినప్పుడు కన్నీరు కార్చే దాకా ఆ పరిణామం - మానవో ద్వేషాలను, పరిస్థితుల ప్రాబల్యాన్ని - వాటి అంతస్సంబంధాన్ని చర్చించే వేయిగ్రంథాలతో సమాన మైన కళాత్మక పనితీరునికి మచ్చుతునక. తనను తాను రక్షించుకోవడానికి ఇదిగో బస్సులో 'ముస్లిం ముసలి జంట వుంది' అని ఒక యూదు ప్రకటించినప్పుడు మాత్రం ఈ పాత్ర లేకపోతేనేం అనిపిస్తుంది. ఇది మినహాయిస్తే చిత్రంలో ఎక్కడా ఒక్క ముక్క గూడా పక్కకు తీయలేనంత బిగుతు ఉంటుంది.

ఎకానమీ ఆఫ్ థాట్స్ కాదు గానీ ఎకానమీ ఆఫ్ వర్డ్స్ ను మాత్రం పాటించింది అపర్ణ.

అలా అని మరీ కొన్ని ఆర్ట్ సినిమాలో చూపించేట్టు మాటా పలుకూ లేకుండా రీళ్లకురీళ్లు మింగేసి జనం జుట్టుపీక్కునేట్టు చేయకుండా జాగ్రత్త పడింది. అలాగే పోస్టర్లు చించడానికి, పేడ కొట్టడానికి ఆవురావురు మనే సాంస్కృతిక పోలీసులకు అవకాశం లేకుండా చేసిన తీరు కూడా ముచ్చటగా వుంది. ప్రతి ఫ్రేమ్ లోనూ పర్ ఫెక్షన్ కోసం తీసుకున్న శ్రద్ధ కనిపిస్తుంది.

కర్వూ దృశ్యాల్లో ఉస్తాద్ జకీర్ హుస్సేన్ తబలా విన్యాసం మనల్ని థియేటర్ నుంచి బయటకు వచ్చాక కూడా వెంటాడుతుంది. ముసలి జంటగా భీష్మసహానీ, సురేఖా సిక్రి తాము తప్ప మరెవరూ ఆ పాత్రలకు సరిపోరేమో అన్నంత అద్భుతంగా నటించారు. కొంకణా సేన్ నటన చూశాక ఇది ఆమెకు తొలిసినిమా అంటే ఆశ్చర్యమేస్తుంది. ఉద్వేగాలన్న అణచుకుని వుండే సటిల్ పాత్ర పోషణలో కొంకణా సేన్, రాహుల్ బోస్ రాణించిన తీరును మెచ్చుకుని తీరాలి. ఎందుకంటే ముఖాన్ని ముప్పై మూడు ముడతలు తిప్పి ఏకపాత్రాభినయంతో 'సీన్ ను పండించడం' ఒకింత తేలికే. కానీ తెరపై ఊరికే నటించి పారేయకుండా పాత్రలో లీనమవడం కొంచెం కష్టమైన విషయం. అద్భుతమైన టెక్నిక్ లు, అతివీరభయంకర సాంకేతిక విన్యాసాలు, కొరడాతో చెల్లుమనిపించడాలు, ఫటేల్ మని పేలే డైలాగులు వంటివేమీ లేకుండా సాదాసీదాగా తీసిన మామూలు మంచి 'రియలిస్టిక్' సినిమా ఇది.

ఎమర్జెన్సీ తలదన్నిన జయ నిరంకుశత్వం

తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి కుమారి జయలలిత ఉద్యోగులపై కక్షగట్టి ముందుగానే టెస్టా చట్టం తెచ్చింది. అందులో సమైక్య చేసిన వారి పైనే గాక, సమైక్యకు మద్దతు ప్రకటించే వారిపై కూడా జరిమానాలు, జైలు శిక్షలకు అవకాశం కల్పించింది. దీనిని ప్రజాతంత్ర శక్తులు, ఉద్యోగులు, కార్మికులు నిరసించారు.

1974లో జరిగిన దేశవ్యాప్త రైల్వే సమైక్యంలో మొత్తం 20 లక్షల మంది పాల్గొన్నారు. 20 రోజులు జరిగిన ఆ సమైక్య చారిత్రాత్మకమైనది. ఆనాడు రైల్వే ఉద్యోగులు, కార్మికులపై కేంద్ర ప్రభుత్వం సాగించిన దమనకాండను తమిళనాడు ప్రభుత్వ చర్యలు గుర్తుకు తెస్తున్నాయి. ఆ తర్వాత 1975 జూన్లో ఆనాటి ప్రధానమంత్రి ఇందిరా గాంధీ అర్థరాత్రి దేశంలో ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించి లక్షలాది మందిని అరెస్టులు చేసింది. 20 మాసాలు ఎమర్జెన్సీ కాలంలో కార్మికులు,

ఉద్యోగులు సమైక్య హక్కును కోల్పోయారు. దీనికి పూర్వరంగాలే స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, సోషలిస్టు నాయకుడు కీ.శే.జయప్రకాష్ నారాయణ సాగించిన నిరసనోద్యమం. ఇందిరాగాంధీ పార్లమెంటు ఎన్నికలో అవినీతికి పాల్పడ్డారని, 6 సం॥ాలు పాటు ఎన్నికలో పాల్గొనుటకు అనర్హులని, అలహాబాద్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు నేపథ్యంలో తన అధికార కాంక్ష కొరకు దేశంలో ఎమర్జెన్సీ విధించింది. ప్రజాతంత్ర హక్కులు లేకుండా చేసింది. ప్రదర్శనలు, ఆందోళనలు, సమైక్యలు, చివరకు పత్రికలో విమర్శలకు, నిరసనలకు, భావప్రకటనా, స్వేచ్ఛ కూడా లేకుండా చీకటిలో ప్రజలను వుంచింది. లక్షలాది మందిని అరెస్టులు చేసి జైళ్లలో పెట్టింది. బయట ప్రపంచంకి ఏమీ తెలియని స్థితి.

అదే కాలంలో కార్మికులకున్న చట్టబద్ధ హక్కు 8.33 శాతం బోనస్ను 4 శాతంకు తగ్గిస్తూ చట్టంను సవరించింది. దీని ఫలితం

కార్మికులు వేలాది కోట్లు ఆర్థికంగా నష్టపోయారు. కార్మికుల సంఘం హక్కు సమైక్య హక్కులకు భంగం కలిగింది. ఇది గత చరిత్ర.

అయితే ఇలాంటి నిరంకుశ చండ శాసనాలతో ఉద్యమాలను, కార్మికవర్గాన్ని ఆణచటం అసాధ్యమని చరిత్ర రుజువు చేసింది. 1978లో ఎన్నికలలో ప్రజలు ఇందిరాగాంధీ పార్టీని మట్టిగరపి, జనతా పార్టీకి పట్టం కట్టారు. ఆ తరువాత బోనస్ పునరుద్ధరణ, ఉద్యోగాల నుండి డిస్మిస్ చేయబడ్డ వేలాది రైల్వే తదితర కార్మికులు, ఉద్యోగులు తిరిగి ఉద్యోగాలు పొందారు. ఇలాంటి చరిత్రే తమిళనాడులో పునరావృతం కాగలదు. ఆత్మవిశ్వాసంతో ఉద్యోగులు, కార్మికులు, సంఘాలు నిలబడి ఉద్యమాలు సాగించాలి. రాజకీయ మార్పులకై కృషి చేయాలి.

■ కొండ్రగుంట వెంకటేశ్వర్లు

సుప్రీంకోర్టు తీర్పు పాలకవర్గ పార్టీలు

ఇటీవలే తమిళనాడు ఉద్యోగుల సమైక్య పై సుప్రీంకోర్టు తీర్పు పాలకవర్గానికి “తన్నితే గారెల బుట్టలోపడ్డ” చందంగా అయింది. పార్లమెంట్లో మెజారిటీ లేకున్నా కార్మిక చట్టాలు యజమానులకు అనుకూలం గా ఎలా మలచాలో తెలియక పాలక పార్టీలు మల్లగుల్లాలు పడ్డాయి. కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టినట్టు రెండవ లేబరు కమిషన్ సిఫార్సులు పేరుతో యజమానులకు అనుకూలంగా చట్టాలు మార్చడానికి పూనుకున్నారు. ఈలోగా సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వచ్చింది. అసలే కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికింది. దాని ఆనందం పట్టలేక పోతుంది. కేంద్రంలో అధికారం చెలాయిస్తున్న బిజెపి తెగ సంబర పడిపోతున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి మరింత మురిసిపోతున్నారు. జయలలితను అభినందించక ఆగలేకపోతున్నారు. సమైక్యకు నేను ఎప్పుడూ వ్యతిరేకమేనని మనసులో మాటను వెల్లగక్కారు. ఈ తీర్పు ద్వారా పాలకపార్టీలు స్పష్టంగా తమనగ్న స్వరూపాన్ని బయటపెట్టుకున్నాయి.

చట్టం అందరికీ సమానం అనే మాటలు ఒట్టి మాటలే అని రుజువు అయింది. ఏ సమాజంలోనైనా న్యాయం పాలకవర్గాల వైపే వుంటుందనే లెనిన్ మహాశయుని సూక్తులు కార్మికులకు కళ్ళు తెరిపిస్తున్నాయి. పెట్టుబడి దారీ సమాజంలో పెట్టుబడిదారులకు అనుకూలంగా తీర్పులు ఉంటాయని మరో మారు స్పష్టపడింది. కీలక సమయాల్లో వాస్తవాలు బయటకు వచ్చాయి. తీర్పు వెలువడిన వెంటనే బెంగాల్ ప్రభుత్వం సమైక్య హక్కును కాపాడుతానని ప్రకటించింది. దీనిని బట్టి వామపక్షాలు ఒక్కటే కార్మిక పక్షాన నిక్కచ్చిగా, నిజాయితీగా వుంటాయని మరో సారి రుజువు అయింది.

గత పన్నెండేళ్ళ నుంచి సరళీకరణ, ప్రపంచీకరణ అమలు జరుగుతున్న అన్ని దేశాలలోను ఈ తంతూ సాగుతూ వున్నదే. ఈ దేశాలలో కార్మికులు, పేదలకు వున్న హక్కులను హరించడానికి పాలకవర్గాలు పడరానిపాట్లు పడుతున్నాయి. అన్ని చోట్ల తరతమస్థాయిలో కార్మికవర్గం తమ పోరాటా

లను కొనసాగిస్తునే ఉన్నాయి. ఎక్కడా కార్మిక వర్గం కాళ్ళు ముడుచుకొని కూర్చోలేదు. భారతదేశం కూడా దీనికి అతీతం కాదు. అందువల్ల పెట్టుబడిదారులు సంబరం ఎంతో కాలం సాగదని గుర్తించుకోవాలి.

కార్మికవర్గానికి ఇది పరీక్షా సమయం. కార్మికవర్గం తమ హక్కులను ఆటో మేటిక్ గా నిలుపుకోలేదు. ఐక్యంగా పోరాటాలను ముందుకు తీసుకుని వెళ్ళాలి. ఈ కర్తవ్య నిర్వహణకు ముందుకు వస్తే వారికి తమ పూర్తి తోడ్పాటు ఇవ్వాలి. ఇదే నేడు కార్మిక వర్గం ముందున్న అత్యంత కీలక కర్తవ్యం.

సిఐటియు పుట్టుకలోనే ఈ పరీక్షకు గురైంది. 1974లో దేశవ్యాప్తంగా కార్మిక వర్గం హక్కులపై దాడి ప్రారంభం అయింది. ఆ నాటికి సిఐటియు బలం నామమాత్రం. అయినా ఈ కర్తవ్యాన్ని జయప్రదంగా నిర్వహించింది. రైల్వేలో చీలికలు, పీలికలు అయివున్న 120 యూనియన్లను ఏకత్రాటిపై రప్పించడానికి అహర్నిశలు కృషి చేసి సాధించింది. రైల్వే కార్మికుల పోరాటం ఐక్య ఉద్యమానికి ఆదర్శంగా నిలిచింది. తర్వాత కరువు భత్యం స్తంభన, బోనస్ ఎగవేత

(మిగతా 22వ పేజీలో)

యజమాని - కూలి

■ శ్రీహరి

ఇదంతా ఎందుకు జరుగుతుందో అందరికీ తెలియదు.

అందుకే ఏ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు, వారి యజమాని దుర్మార్గుడు అనుకుంటారు. ఆయా ఫ్యాక్టరీలలోనే పోట్లాడి, గెలవవచ్చు అనుకుంటారు.

అంతేగాదు ఒక ఫ్యాక్టరీలో గూడ ఇబ్బంది ఎదుర్కొన్న సెక్షన్ పోరాడుతుంటారు. మిగతా వారు తమకు పట్టనట్లు పని చేసుక పోతుంటారు.

అసలు కారణం తెలిస్తే, ఒక ఫ్యాక్టరీలో వారే కాదు, కార్మికులందరూ కలసి బాధపడే వారికి అండగా వివిధ రూపాలలో సహకరిస్తారు. పోట్లాడుతారు.

అందుకే ముందుగా కొంత మూలంలోకి పోదాం.

నువ్ కార్మికుడివి, అంటే కూలికి పని చేసే వాడివి. నువ్ బ్రతికేందుకు నీ కుటుంబాన్ని బతికించుకునేందుకు నీకు ఉండే దారి అదే. ఆ ఉద్యోగం కోసం ఎన్ని చోట్లనే తిరుగు తావ్. ఎందరి కాళ్లో పట్టుకుంటావ్. ఎంతో ఒకింత సంపాదన వస్తే చాలనుకుంటావ్. కాంట్రాక్టర్ ఉద్యోగమిచ్చినా, ఫ్యాక్టరీ యజమానే ఉద్యోగం ఇచ్చినా చేరేటప్పుడు, పనంటూ దొరికితే చాలనుకుంటావు. పనిలో చేరి పని చేయడం ప్రారంభించగానే పని వారిలోనే తేడా వుందని గ్రహిస్తావు.

అంతేనా నువ్ పని చేసేది ఎవరికోసం?

ఫ్యాక్టరీ యజమానికోసం. నీకు పని కల్పించినందుకు ఆయన ఎంతో గొప్పవాడిగా అనిపిస్తాడు. ఫ్యాక్టరీ నడిస్తేనే పని వుంటుంది గనుక, ఫ్యాక్టరీకి పనికి ఏమాత్రం అంతరాయం లేకుండా చూడాలనుకుంటావు. లాభాలు రావాలని కోరుకుంటావ్. పని ఇచ్చి నీకు, నీ కుటుంబానికి అన్నం పెట్టే ఆధర్మాతుడు కలకాలం చల్లగా వుండాలని కోరుకుంటావు.

నువ్ ఎవరి దగ్గరో పనిచేసి, ఆకలి తీర్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది?

యజమానికి పని యిచ్చే అవకాశం ఎందువల్ల ఏర్పడింది?

స్వంతంగా పని చేసుకుందామంటే నీకు

భూమి లేదు. వ్యాపారం చేసుకుందామంటే కావలసిన పెట్టుబడిలేదు. నువ్వున్నావ్. కుటుంబం వుంది. అందరికీ ఆకలి వుంది. పీల్చేగాలి, తాగే నీరు ఆకలి తీర్చవుగదా? అంగట్లో బియ్యం, సరుకులు, మార్కెట్లో కూరలు నీ సంచిలోకి వూరకే రావుగదా! ఎండవానల నుండి తలదాచుకునేందుకు ఇల్లంటూ కావాలి. కట్టుకునేందుకు గుడ్డ కావాలి. ఇవి ఏవీ వూరకే రావు. అన్నీ కొనుక్కోవాలిందే. కొనుక్కోగలిగింది డబ్బుండే వాడే. ఆ డబ్బు కోసమే నువ్ పని చేయాలి. అంటే ఎవరి వద్దనో కూలి చేయాలి.

దీని సారాంశం ఏమిటి?

ఆకలి తీర్చే భూమి, గుడ్డనిచ్చే మగ్గం, కుండలు చేసే ఆవం, కుమ్మరి కొలిమి, - నీకు లేకుండా పోయాయి. స్వంత బ్రతుకు దెరువు పోయింది. పని చేయగల శక్తి మిగిలింది. అదే నీ ఆస్తి. అది అమ్ముకోడమే బతుకుగా మారింది.

దీనినే శాస్త్రీయ పరిభాషలో ఉత్పత్తి పరికరాల నుండి, ఉత్పత్తి దారు నుండి దూరం చేయడం అనేది ఈనాడు మన చుట్టూ నిండిపోయి, మన జీవితాన్ని ఆడిస్తున్న సమాజం. దానికొక పేరుంది. తరువాత చెప్పుకుందాం.

నువ్ కూలోడివి కావడానికి కారణం చెప్పుకున్నాం గదా!

నీ మీద దయతో ఉద్యోగమిచ్చిన “పుణ్యాత్తు” ని కథ గూడ తెలుసుకోవాలిగదా!

ఆ కథ తెలుసుకునే ముందు నీకు ఉత్పత్తి పరికరాలు ఎందుకు పోయాయి. యజమానికి ఎందుకు మిగిలాయి?

నువ్ చేసుకున్న పాపం. ఆయన చేసుకున్న పుణ్యం - అంటారు కొందరు.

నా పాపం ఏమిటి - రుజువ్ చెయ్య మాంటావేమోనని, పూర్వజన్మలో అంటారు. ఆ మాటకు సాక్ష్యం అడగలేము! అందు వల్ల చాల కాలం ఈ మాట చెల్లు బాటైంది. నమ్మిన జనం తలవంచారు.

కాని అది నిజం కాదన్నారు మరి కొందరు.

శివుడి ఆజ్ఞ లేనిదే చీమైనా కుట్టదుగదా? (ఇది పై గత జన్మ గురించి చెప్పిన మాటే!) కాబట్టి పాపం చేయించిన వాడు దేవుడైతే, శిక్ష మనిషికి పడడం ఏమిటి?

ఇలా వాదాలు, ప్రతి వాదాలు జరిగాయి.

అసలు సమాధానం మాత్రం రాలేదు. బ్రతుకులు ఎప్పటి మాదిరే సాగిపోతూనే ఉన్నాయి.

అందువల్ల కొందరు మంచి మనసుగల వారు, ఈ పరిస్థితికి కారణం వెతికేందుకు, ఉందో, లేదో తెలియని గత జన్మల వాదాలు వదిలి, ఈ జన్మలోనే వున్నాయోమోనని వెతకసాగారు.

మనిషిలో ఆశలు పెరిగి పోవడమే కారణం. కనుక వారి హృదయాలను మార్చడమే మార్గమని మరొక వాదన.

పేదవాడి అజ్ఞానం, తాగుడు వంటి అలవాట్లు కారణాలని ఇవి మానుకుంటే పేదవాడి జీవితం బాగుపడి పోతుందని నమ్మి కృషి చేసిన మంచి వారు వున్నారు.

ఆశలు మాని, అందరూ సుఖంగా వుండాలంటే పరిశ్రమలలో అందరికీ భాగస్వామ్యం కల్పిస్తే, ప్రపంచంలో కలవారు - లేనివారు అనే వారు వుండరని నమ్మడమే కాదు, అమలు జరిపి, అది పరిష్కారం కాదని పెదవులు కొరుక్కున్న చరిత్ర ప్రపంచపు అనుభవం.

దానితో సంపద ఒకళ్లకు, కూలి బతుకు మాత్రమే చాల మందికి దాపురించే పరిస్థితికి అసలు కారణం. కనుక్కునేందుకు అనేకులు ప్రయత్నించారు.

ప్రకృతి మీదనే ఆధారపడి, ఏ పూటకు ఆ పూట గడుపుకునే స్థితిలో, వాన, వంగిడి నుండి, క్రూర మృగాల నుండి రక్షించుకోవలసిన పరిస్థితిలో మనుషులంతా ఒకటిగానే వున్నారు. ఎక్కువ లేదు. తక్కువ లేదు. అంతా కష్టపడి పని చేసేవారు. పని చేయలేని స్త్రీ, పురుషులు, పిల్లలు, వృద్ధులు మాత్రమే పని చేసే వారు కాదు. పని చేయలేని స్త్రీ, పురుషులు ఎవరో అంతా కలిసే అనుకునే

వారు. కష్టంతో సంపాదించుకున్న ఆహారం అందరూ కలిసే అనుభవించే వారు.

ఎల్లకాలం ప్రకృతి మీద, కేవలం చేతుల కష్టం మీద ఆధారపడలేక, తమ కష్టాన్ని తగ్గించుకునే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. రాయి, రప్ప, ఎముకలతో తమ చేతుల కష్టానికి సహాయంగా పరికరాలను తయారుచేసుకున్నారు. ఆహారపు అభివృద్ధి తొలగింది. రేపటి ఇబ్బందులకు కొంత మిగులు సంపాదించుకోగలిగారు. ఈ మిగులు పెరిగే కొద్దీ అది తమ స్వంతం చేసుకోవాలనే ఆలోచన కొందరిలో కలిగింది. మొత్తం మానవ జీవితంలో ఈ పరికరాలు పెద్ద మార్పు తెచ్చాయి. జనాభా పెరిగింది. ఒక చోట తెగగా వున్న వారికి, వారు ఉత్పత్తి చేసుకోలేక, మరొక చోట తెగగా వున్నవారు ఉత్పత్తి చేయగలిగినవి ఒకరికొకరు వస్తువులను మార్చుకొని, ఒక తెగకు, మరొక తెగ సహాయపడేవి. అలా తమకు కావలసిన వస్తువులు, మరొక తెగ దగ్గర ఉండిగూడ, వారు ఇచ్చేందుకు ఒప్పుకోలేదనుకోండి వస్తువు కావలసిన తెగ రెండవ తెగపై దౌర్జన్యం చేసినా అవసరాలు తీర్చుకునేవి. ప్రకృతి మీద శ్రమ తగ్గించుకునేందుకు ఏర్పర్చుకున్న పరికరాలు, దౌర్జన్యానికి గూడ ఉపయోగించసాగారు. ఓడిపోయిన తెగను ఒకనాడు చంపేవారు. తను తినేదానికన్నా ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేసే సామర్థ్యం మనుషులకు

ఏర్పడడంతో, ఓడిన వారిని చంపడం కాక, వారిని లొంగదీసుకుని పని చేయించుకుని, వారి శ్రమ వల్ల మిగిలే మిగులు స్వంత తెగకోసం వాడుకొనడం ప్రారంభించారు. ఈ క్రమం తెగల మధ్యలోనే గాక తెగలో సహితం అంతర్గతంగా అంతరాలను సృష్టించింది. అయితే ఆనాటికి పరికరాలు ఎవరిసొంతం కాలేదు.

ఇనుము కనుక్కొనడంతో, గొడ్డళ్లు చేసి అడవి కొట్టి, చేలు చేసి, స్థిరంగా సేద్యం, మానవ అవసరాల ఉత్పత్తి ప్రారంభమైంది. కొందరు వ్యవసాయం చేసేవారు, మరి కొందరు నాగేళ్లు, పండించిన వస్తువులు దాచుకునే గంపల వంటి అవసరాలు, గుడ్డలు తయారు చేయడం ప్రారంభించారు. ఆ విధంగా నైపుణ్యం పెరిగింది. ఉత్పత్తి పెరిగింది.

కాని అడవి కొట్టి భూమిని సేద్యానికి అనువుగా తయారు చేసేవారు కొందరైతే, వాటిని వివిధ రూపాలలో తమ స్వంతం చేసుకుని అనుభవించేవారు మరి కొద్ది మంది తయారైనారు.

ఆ విధంగా మొట్ట మొదటిసారి, సమాజంలో కలవారు, లేనివారు ఏర్పడ్డారు. భూమి స్థిరమైన అవసరాలు తీర్చే వనరు కావడంతో దాని మీద వ్యక్తిగత యాజమాన్యం ఏర్పడడమే ఈ అసమానతలకు కారణం.

కాని వ్యవసాయానికి అవసరమైన ఇతర నాగేలు, గొడ్డలి, బుట్ట, తట్ట, అందరికీ కావలసిన బట్ట తయారు చేసేవారు తమ వస్తువుల ఉత్పత్తికి కావలసిన సాధనాలు తమవిగానే వుంచుకునేవారు. వ్యవసాయం పరికరాల మీద, పరికరాల అవసరం వ్యవసాయం మీద ఆధారపడడంతో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మీద సహితం ఏదో ఒక మేర హక్కు వుండేది.

మనుషులకు దక్కే ఉత్పత్తులు అనుభవించడంలో తేడాలు వుండేవి. కాని పన్నులు వుండేవి కాదు. ఆకలితో ఎవరూ చనిపోయే వారు కాదు. దారిద్ర్యం తరతమ తేడాలలో వుండేది. ఏ హక్కులు లేని బానిసలు వుండే వారు. మానవ శ్రమే వ్యవసాయానికి మూలంగా వుండేది. అందువల్ల బానిసలను సహితం చావకుండా కాపాడుకోడం యజమానులకు అవసరమైంది. దౌర్జన్యంతో వారి చేత పని చేయించుకునే వారు. బానిస బ్రతుకు తమ ముఖాన రాసివున్న బతుకుగా భావించే ఆలోచనలను పెంచి పోషించే వారు. పుట్టుకను బట్టి అంతరాలు ఏర్పర్చి, అదే వారి బాధలకు కారణమనీ చెప్పించారు. భూమి చేతులు మారితే బానిసలు సహితం కొత్త యజమాని సొంతంగా మారేవారు. ఆ విధంగా ఉత్పత్తి సాధనాలలో కీలకమైన భూమి - కష్టం చేసే మనిషికి ఒక కొత్త తరహా సంబంధం ఏర్పడింది. (ఇంకా వుంది)

(8వ పేజీ తరువాయి)

బెదిరించారన్నా ఆరోపణను ప్రభుత్వం తిరస్కరించింది. కానీ ఎటువంటి స్పష్టమైన సమాచారాన్ని ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం ఈ విధమైన నిర్ణయానికి ఎలా వచ్చింది అని నివేదిక ప్రశ్నించింది.

డిప్యూటీ డెవలప్ మెంట్ కమిషనర్ అధ్యక్షతన 'గ్రీవెన్స్ రిడ్రెస్సల్ కమిటీ' (సమస్యల పరిష్కారయంత్రాంగం) పని చేస్తున్నదని ప్రభుత్వం చెబుతున్నప్పటికీ, ఆ కమిటీలోని మార్పు, పనివిధానం, సమర్థతల గురించి ప్రభుత్వం ఎటువంటి వాస్తవ సమాచారాన్ని అందించలేదు. పోనీ, కార్మికులకు వరల్డ్ వైడ్ డైమండ్స్ లిమిటెడ్ యాజమాన్యానికి మధ్య వచ్చిన వివాదాన్ని పరిష్కరించటంలో ఈ రిడ్రెస్సల్ గ్రీవెన్స్ కమిటీ ఏమి చేసిందో కూడా ప్రభుత్వం వివరించలేదు.

యూనియన్ తో చర్చలు జరపటానికి

వరల్డ్ వైడ్ డైమండ్స్ యాజమాన్యం తిరస్కరించినదన్న ఆరోపణపై కూడా ప్రభుత్వం మాట్లాడలేదు. యాజమాన్యం సమిష్టి ఒప్పందాల ద్వారా యాజమాన్య సంఘాలు, కార్మిక సంఘాల మధ్య స్వచ్ఛందంగా చర్చలు జరపటాన్ని ప్రోత్సహించే పద్ధతులలో ప్రభుత్వం యత్రంగాన్ని ప్రోత్సహించే పద్ధతులలో చర్చలు చేపట్టాలని ప్రభుత్వానికి తెలియచేసింది. ప్రస్తుత వివాదాన్ని యాజమాన్యం కార్మిక సంఘాల మధ్య చర్చలు జరపటం ద్వారా అతి త్వరగా పరిష్కరించటానికి అవసరమైన చర్చలు తీసుకోవాలనీ, వాటిని కమిటీకి తెలియచేయాలని నివేదిక పేర్కొన్నది.

(20వ పేజీ తరువాయి)

లాంటి అనేక చర్యలు పాలక పార్టీలు చేపట్టాయి. కార్మిక వర్గ ప్రతీ పోరాటాన్ని ఉక్కు పాదంతో అణచ దానికి పూనుకున్నాయి. దీని పరాకాష్ఠే ఎమర్జెన్సీ. ఎమర్జెన్సీ విధించి కార్మికులను నోరు మొదపకుండా చేశామని పాలకవర్గం సంబరపడ్డారు. అది ఎంతో కాలం సాగలేదు. ఎమర్జెన్సీ విధింపుతో కాంగ్రెస్ పార్టీ అత్యంత మూల్యం చెల్లించింది. ఇప్పుడైనా పాలకపక్షాలకు అదేగతి పడుతుంది. దీనికి కార్మికవర్గం పూర్తి సన్నద్ధం కావాలి.

■ సి. హెచ్. నర్సింగరావు

విజ్ఞప్తి

సంవత్సర చందాలు చెల్లించిన వారికి పంపే కాపీ అద్రసుపై పత్రిక ఎప్పటిదాకా వస్తుందో సూచిస్తున్నాం. గడువు ముగిసిన వారు తమ చందాను

చెల్లించి పత్రికను పునరుద్ధరించుకోవాలి.

**మేనేజర్
కార్మికలోకం**

కాటన్ జిన్నింగు, ప్రెస్సింగ్ కార్మికుల కాత్త కనీస వేతనాలు

కళాశాలలు హాస్టళ్లు, అన్ని ఇతర విద్యా సంస్థల ఉద్యోగుల కాత్త కనీస వేతనాలు

(జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.5, కార్మిక, ఉపాధి కల్పన, శిక్షణ, ఫ్యాక్టరీలు (కార్మిక -II). జనవరి 17, 2003)

అనుసూచి

ఉపాధి కల్పిస్తున్న సంస్థ పేరు : కాటన్ జిన్నింగు, ప్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీలు.

వ.సం	ఉద్యోగవర్గం	మూలవేతనం
(1)	(2)	(3)
I. కాటన్ జిన్నింగు ఆపరేషను :		
	రోజువారి	రూ./పై.
1.	ఫిట్టరు	-- 3533/-
2.	కార్పెంటరు	-- 2935/-
3.	కమ్మరి	-- 2935/-
4.	చెప్పులు కుట్టువాడు	-- 2323/-
5.	ఆయిల్ మెన్	-- 2249/-
6.	జిన్ ఫీడింగ్ వర్కరు	81/- --
7.	కాపన్ క్వారియరు	81/- --
8.	ప్రత్తి విత్తనాలు మోసేవాడు	81/- --
9.	బోండ్ పికర్	81/- --
10.	గోనెసంచులలో నింపేవారు	81/- --
11.	లింట్ క్వారియరు	81/- --
12.	కాడివాల/కాడివాలి	81/- --
13.	రిలీవరు	81/- --
14.	వాచ్ మెన్	81/- --
15.	స్వీపరు	81/- --
II. కాటన్ ప్రెస్సింగు ఆపరేషను		
1.	ఇంజను డ్రైవరు/ ఫిట్టరు	-- 3533/-
2.	బాయిలరు అటెండెంటు	-- 2813/-
3.	చెప్పులు కుట్టేవారు	-- 2323/-
4.	ఫైర్ మెన్	90/- --
5.	అసిస్టెంటు ఫైర్ మెన్	81/- --
6.	వాల్వ్ మెన్	81/- --
7.	ఫినిషియరు	81/- --
8.	లాషరు (బోయాడి)	121/- --
9.	వెయ్యరు	121/- --
10.	నంబరు మేకరు (స్టెన్సిలు)	81/- --
11.	బార్డెను కట్టరు	81/- --
12.	బోర్ను కట్టరు	81/- --
13.	హుప్ రివటర్	81/- --
14.	ట్రెల్లిమాన్	81/- --
15.	వాటర్ క్వారియర్	81/- --
16.	ప్రత్తిని శుభ్ర పరిచేవారు	81/- --
III. కార్యాలయ సిబ్బంది		
1.	మేనేజరు	-- 4297/-
2.	అకౌంటెంటు	-- 3394/-
3.	క్యాషియరు	-- 3394/-
4.	స్టోరు కీపరు	-- 2813/-
5.	క్లర్కు (గుమాస్తా)	-- 2813/-
6.	టైపిస్టు	-- 2935/-
7.	ప్యాను	-- 2110/-

1948 కనీస వేతనాల చట్టం అనుసూచి 1వ భాగానికి "అన్ని కళాశాలలోని హాస్టళ్లు, అన్ని ఇతర విద్యాసంస్థలు"లోని ఉద్యోగాల యొక్క కనీస వేతనాలను సవరించడం ప్రాథమిక ప్రకటన.

(జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.886, కార్మిక, ఉపాధి కల్పన, శిక్షణ, ఫ్యాక్టరీలు (కార్మిక -II) శాఖ, తేది. 8-5-2003)

అనుసూచి

ఉపాధిశాఖ పేరు- అన్ని కళాశాలల హాస్టళ్లు, అన్ని ఇతర విద్యాసంస్థలు:

వ.సం	వర్గం పేరు	నెల ఒక్కొక్కటికి మూలవేతనం
(1)	(2)	(3)
		రూ.
1.	వార్డెన్/ మేనేజరు	3,413
2.	అకౌంటెంటు	2,387
3.	క్యాషియర్	2,044
4.	స్టోరు కీపర్/క్లర్కు/ టైపిస్టు/ ఎలక్ట్రిషియన్/ స్టోర్ క్లర్క్	1,958
5.	హెడ్ కుక్/ సరుకు మాస్టర్	2,387
6.	అసిస్టెంటు కుక్	1,958
7.	సప్లయర్	1,958
8.	గ్రెండర్	1,958
9.	హెల్పర్	1,872
10.	రైస్ క్లీనర్	1,872
11.	క్లీనర్/ రీడింగ్ రూంబాయ్/ స్టోర్స్ బాయ్/ గేమ్స్ బాయ్/ గార్డినర్/ స్వీపర్/ వాచ్ మెన్/ అటెండర్/ స్కావెంజర్	1,787

జీవన వ్యయ భత్యం :

ఎ) కనీస మూలవేతనాల రేట్లను 430 పాయింట్లు (ప్రాతిపదిక సంవత్సరం 1982 -100 సిరీసు) వద్ద రాష్ట్ర పారిశ్రామిక కార్మికుల నిమిత్తం వినియోగదారుల ధరల సూచికకు జతపరచడమయింది. 430 పాయింట్లు పైబడి జీవన వ్యయ భత్యంలో ఏవేని పెరుగుదల కోసం వాటి గణాంకాల వివరాలను ఈ దిగువ నిర్దిష్ట పరచడమయింది. రూ.2000/- లు అంతకు మించిన మూలవేతనం కోసం ఒక్కొక్క పాయింట్లకు రూ.10.50ల పరిమితిని విధించడమయింది.

ఉదా :

మూలవేతనం	ఒక్కొక్క పాయింట్లు పెరుగుదలకు చెల్లించవలసిన జీవన వ్యయ భత్యం రూ.
రూ. 1751 నుండి 1800 వరకు	9.50
రూ. 1801 నుండి 1850 వరకు	9.75
రూ. 1851 నుండి 1900 వరకు	10.00
రూ. 1901 నుండి 1950 వరకు	10.25
రూ. 1951 నుండి 2000 వరకు అంతకు మించి	10.50

బి) జీవన వ్యయ భత్యాన్ని కార్మిక శాఖ కమీషనరు ప్రకటించాలి. ప్రతీ 6 నెలలకు జీవన వ్యయ భత్యాన్ని అనగా ఏప్రిల్ 1వ తేదీన, అక్టోబరు 1వ తేదీన, డిసెంబరు, జూన్ లో వరుసగా ప్రతీ 6 నెలలకు రాష్ట్ర పారిశ్రామిక వినియోగదారుల ధరల సూచిక సగటు పెరుగుదలకు పరిగణనలోనికి తీసుకుని వీటిని ప్రకటించాలి.

“అణ్వస్త్రాలు లేని సమాజాన్ని నిర్మిద్దాం !

ప్రపంచ మహాసభ పిలుపు

“అమెరికా యుద్ధోన్మాదం నశించాలి”! 2003, ఆగష్టు 2 నుండి 9 వరకు వారం రోజులు ఎవరినోట విన్నా, ఏభాషలో చెప్పినా ఇదే మాట ప్రతిధ్వనించింది. ‘అణు, హైడ్రోజన్ బాంబులకు వ్యతిరేకం గా ప్రపంచ మహాసభ’ 1955 నుండి క్రమం తప్పకుండా జపాన్ లో జరుగుతోంది. అయితే అమెరికా బరితెగించి మార్చిలో ఇరాక్ పై సాగించిన రాక్షస దాడి నేపథ్యంలో ఈసారి సభకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత వచ్చింది. అమెరికా నుండే వచ్చిన “సెప్టెంబర్ 11 ఫ్యామిలీస్ ఫర్ పీస్ ఫుల్ టుమారోస్” మొదలు ప్రతి వక్తా అమెరికా దాష్టీకాన్ని, బుష్ యుద్ధోన్మాదాన్ని ఖండించారు.

విషయ ప్రాధాన్యత రీత్యా ఈ ప్రపంచ మహాసభ ప్రశస్తమైనది కాగా, దీన్ని నిర్వహించిన తీరు అద్భుతం. ఎన్నో వినూత్న పద్ధతుల్లో సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేకతను జపాన్ ప్రజల ముందుంచారు. 7 రోజులు ఏడు క్షణాల్లా దొర్లిపోయాయి.

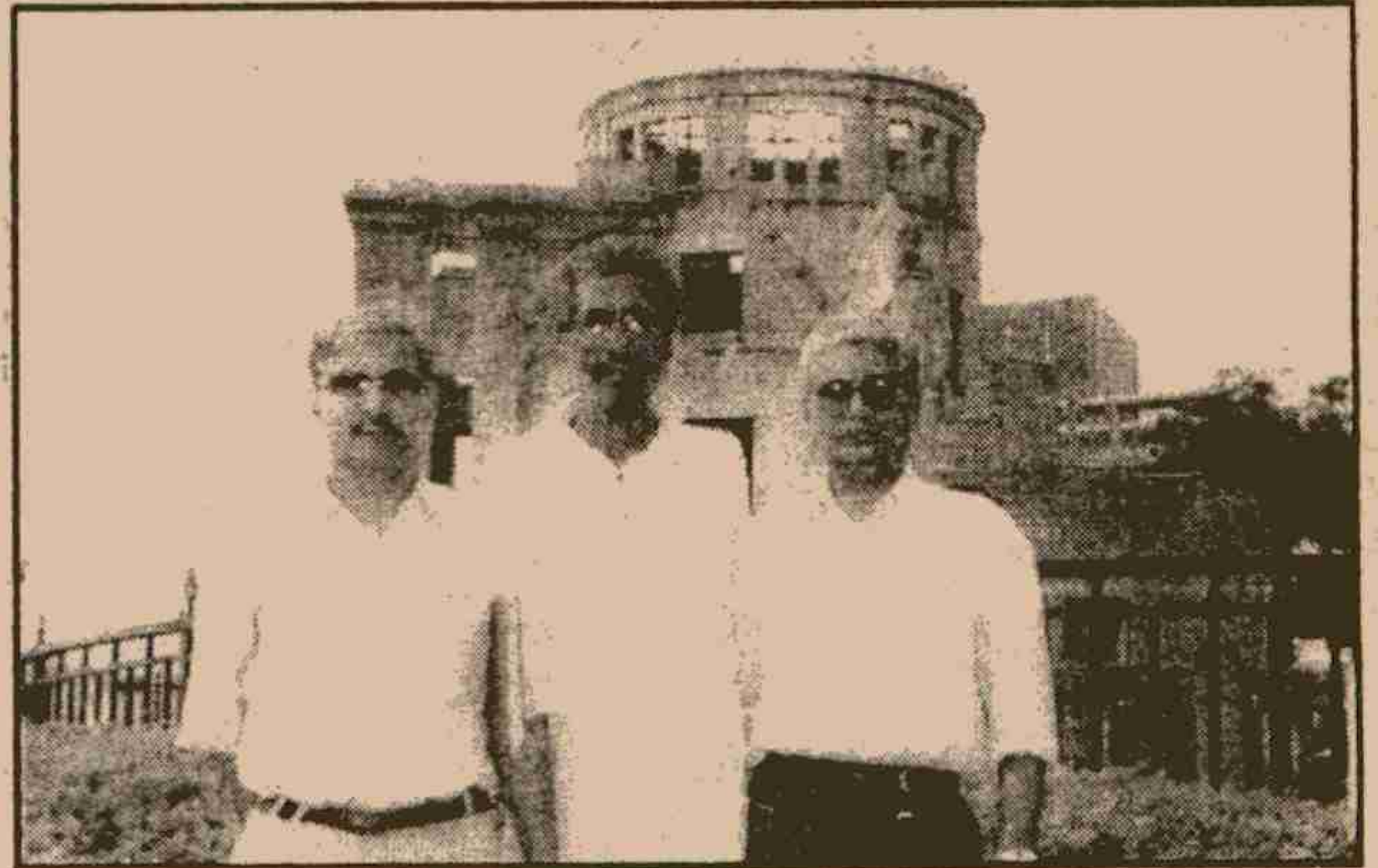
సి.ఐ.టి.యు. తరుపున ఆర్.సుధా భాస్కర్, బ్రిజేందర్ సింగ్ మీల్ (ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ ఫెడరేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి), మహసింగ్ (ఇండియన్ ఎయిర్లైన్స్) లు ఈ సభల్లో పాల్గొన్నారు. ఆగష్టు 2 నుండి 6 వరకు హిరోషిమా పట్టణంలోను, 7 నుండి 9 వరకు నాగసాకిలోను ఈ మహాసభ జరిగింది. జపాన్ లోని అత్యున్నత స్థాయి శాస్త్రవేత్తలు, న్యాయకోవిదులు, కళాకారులు, వైద్యులు, రాజకీయ నాయకులు, కార్మిక, యువజన, విద్యార్థి, మహిళాసంఘాల వారు - ఇలా అన్ని తరగతుల ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

ప్రారంభ, ముగింపు సభలు

వీటికి ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉంది. ఆగష్టు 3న మధ్యాహ్నం 2 నుండి 7 వరకు సుమారు 300 మంది పాల్గొన్న ప్రారంభ స్థానరీ కోసేన్సిన్ కైకాన్ హాల్ లో జరిగింది. అధ్యక్ష వర్గంగా ఫిలిప్పీన్స్ కు చెందిన కోరజాన్ ఫ్యాబ్రోస్, బద్దెగామ సమితి తెరో (ఎం.పి) శ్రీలంక, ఓలె కొఫ్రీటాన్ (టున్యూక్లియార్ వెపన్స్), రేస్ట్రీట్ (బ్రిటన్), ఇనోయి మియో (జపాన్ మహిళా సంఘం), నిషికావ ఇకుయ (జన్ రోరెన్, జపాన్), ముకో-ఓ-నోబారు (జపాన్ వైద్యుల సంఘం అధ్యక్షుడు), కవాయ్ మొటోయాసు (జపాన్ శాస్త్రవేత్తల సంఘం) లు అధ్యక్షవర్గంగా వ్యవహరించారు. అది ఎంతటి సమావేశమైనా, ప్రతిదాన్నో అందరూ పరిచయం చేసుకునే కార్యక్రమం జపాన్ వారి ఆనవాయితీ. ఈ ప్రారంభ సమా

వేశంలో ప్రతి విదేశీ ప్రతినిధిని పేరు పేరునా పరిచయం చేశారు. నిర్వాహకుల తరుపున నబోయ విశ్వవిద్యాలయం ఎమిరైటస్ ప్రొఫెసర్, స్వయం ఆనాటి ఆటంబాంబు బాధితు డునైన సవాద పోజి ప్రసంగించారు.

హిరోషిమాలో 6వ తేదీ ముగింపు ఉత్సవం కన్నులవిందుగా సాగుతుంది. ఉ॥ 6 గంటల నుండే పాఠశాల విద్యార్థులు శాంతి కపోతాల్లాగా రోడ్ల నిండా తిరుగాడుతుంటారు. ఉ॥ 8 నుండి 8.45 వరకు “హిరోషిమా పీస్ పార్క్”లో అధికార కార్యక్రమం ఉంటుంది. ఆ దేశ ప్రధాని కొయిజోమి, ఇతర మంత్రులు, హిరోషిమా మేయర్ తదితరులు ప్రసంగించారు. 1945 లో ఆటంబాంబు పడ్డ 8.15 ని॥కు మాత్రం ఒక నిమిషం మౌనం పాటిస్తారు. (ఈ 45 ని. కార్యక్రమం కోసం సుమారు 48 గం.ల ముందు నుండి వేదిక, కూర్చీలు వంటివి వేయటం ప్రారంభించారు. సుమారు 24 గం.ల ముందు మైక్ టెస్టింగ్ పూర్తయింది). ఆనాడు బాంబుతో ధ్వంసం అయిన ఆడోమ్ ను మాత్రం యధా తథంగా ఉంచి మిగతా నగరాన్నంతా పునర్నిర్మించుకున్నారు. ఆ పార్కు దాని పరిసర ప్రాంతాల్లో ఎక్కడ చూసినా చిన్న చిన్న బృందాలు, మత సంస్థలు ఏదో ఒక కార్యక్రమం నిర్వహించుకుంటారు. హిరోషిమా రాష్ట్ర ఇండోర్ స్టేడియం, గ్రీన్ ఎరీనాలో సరిగ్గా మ.12.30 గంటలకు ముగింపు ఉత్సవం ప్రారంభం. 60,70 మంది కళాకారుల బృందగీతాలు భాషరాకున్నా మనల్ని ఉర్రూతలూగిస్తాయి. విదేశీ ప్రతి

నిధులందర్ని వేదిక పై కూర్చోబెట్టి, జపాన్ ప్రజాతంత్ర యువజన సంఘం నాయకుడు కొండో నాట్సుకో విదేశీ ప్రతినిధులందర్ని పరిచయం చేశాడు. ఈ సభలో ఆనాటి ఆటంబాంబు బాధితులు పాల్గొని ప్రసంగించారు. (ఇంకా 2,80,000 మంది జీవించి వున్నారు. వారిని హిబకుషలు అంటారు) టుబోయి సునాఓ (హిరోషిమా ఆటంబాంబు బాధితుల ఫెడరేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి) మాట్లాడుతూ అమెరికా దుర్మార్గాన్ని ఎండగట్టాడు.

అనంతరం ప్రముఖ న్యూక్లియర్ ఇంజనీర్, టోక్యో యూనివర్సిటీలో ప్రొఫెసర్ శ్రీ ఆన్జాయ్ ఇకిరో డ్రాఫ్టింగ్ కమిటీ తరుపున తీర్మానం రాయడానికి వచ్చిన సవరణలు, చర్చల గురించి వివరించారు.

హిరోషిమా మేయర్ అకిబా తడతోషి ఉపన్యాసం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవాలి. “ప్రపంచ శాంతి అసాధ్యమని, అమెరికా మిలటరీ ఇండస్ట్రీయల్ కాంప్లెక్స్ శక్తి ముందు శాంతి ఉద్యమం తలదించక తప్పదని కొందరంటారు. భారతదేశం బ్రిటిష్ కు వ్యతిరేకంగా 200 సం.లు పోరాడితే స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించింది. వియత్నాం 30 సం॥లు పోరాడి విముక్తి పొందింది.

నెల్సన్ మండేలా 28 సం॥లు చెరసాల్లో మగ్గి, స్వేచ్ఛా వాయువులు పీల్చాడు. ఆ విధంగానే చరిత్రను మార్చగలం. భవిష్యత్ మన చేతిలో ఉంది. నమ్మకంతో కదుల్దాం!” శాంతి ఉద్యమంపై ఎంత నమ్మకం!

దేశంలోని అనేక ప్రాంతాల నుండి కదిలిన శాంతియాత్రలు ఆరోజుకు అక్కడికి చేరాయి. వారి ప్రతినిధులు క్లుప్తంగా చెప్పిన వివరాలు, ఎన్ని మైళ్ళు ప్రయాణించారు, ఎందర్ని కలిశారు వంటివి, స్ఫూర్తిదాయకంగా ఉన్నాయి. ఫ్యాక్టరీలు, ఆఫీసులు, విద్యాలయాలు మొ॥న చోట్ల ఇరాక్ పై దాడిని ఖండిస్తూ సాగిన ప్రచారం మరో దశం చెప్పింది. హిరోషిమాలో ప్రముఖ న్యాయవాది ఆటంబాంబు బాధితుల కేసులు ఎలా వేయాలి, మొ॥న అంశాలు తెలియజేశారు.

‘అణ్వాయుధాలు, యుద్ధాలు లేని భవిష్యత్ కై సాగుదాం’ అంటూ ఒకనావా, యమగుచి, హరోషిమా పట్టణాల నుండి వచ్చిన యువజనులు, విద్యార్థులు ఉపన్యసించారు. ముగింపులో తీర్మానం పెద్దయెత్తున సభికులు హర్షధ్వనాల మధ్య ఆమోదం పొందింది.

“విషల్ ఓవర్ కం” పాటతో ఈ ముగింపు సభ ముగిసింది. సా॥7 గం.ల నుండి మొటోయాసు నదిలో (పీస్ పార్క్ గుండా, డోమ్ ప్రక్క నుండి పోతుంది). లాంతర్లు వదలడం ఒక ముఖ్యమైన కార్యక్రమం. విదేశీ ప్రతినిధులందర్ని దానిలో భాగస్వాములు చేస్తారు. ఇది జపాన్ ప్రజల ఆచారం కావటం వల్ల వందల సంఖ్యలో ఈ దివ్యేలు నదీ తరంగాలపై ఓలలాడుతూ సాగి పోతాయి.

నాగసాకిలోను ప్రారంభ, ముగింపు ఉత్సవాలు ఇదే తీరున ఉంటాయి. 7వ తేదీ మధ్యాహ్నం జరిగిన నాగసాకి ప్రారంభ సమావేశంలో సెన్సి యమగుచి ప్రత్యేక ఆకర్షణ. 1945 ఆగస్టు 9న ఆటంబాంబు పడ్డప్పుడు దాదాపు ఆయన శరీరం కాలి పోయింది. ఎలాగో బ్రతికి బట్టకట్టిన అతి కొద్ది మందిలో ఆయనొకరు. కోలుకున్న తర్వాతి నుండి సుమారు గత 40 సం॥లకు పైగా అణుబాంబులకు వ్యతిరేకంగా, యుద్ధాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రధాన ప్రచారకునిగా ఆయన ఉన్నారు. తన 80వ దశకంలో ఉన్న ఆయన అమెరికా దుర్మార్గాలకు వ్యతిరేకంగా చేసిన ఉద్యోగపూరిత

బాబుగారూ! ఇది ఎంటారా!

అభద్రతా భావం ఉంటేనే కార్మికులు బాగా పనిచేస్తారని మన సియ్యమ్ గారు నొక్కి వక్కాణిస్తుంటారు. మరికొందరు కిరాయి రచయితలు, కిరాయి ఆర్థిక వేత్తలు వీరికి తందాన అంటారు.

అమెరికా తర్వాత బాగా ఆర్థిక పరిపుష్టి గల దేశం జపాన్. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో చితికిపోయిన దేశం. నేటికీ తన అవసరాల కోసం 100% ఇనుప ఖనిజం, 100% నికెల్, 99.7% పెట్రోలియం, 96.1% సహజ వాయువు, 82.2% జింకు, 91.2% సీసం, 92.9% బొగ్గు, 98.7% రాగి దిగుమతులు చేసుకునే దేశం జపాన్.

కాని అనేక పారిశ్రామిక సరుకులు ముఖ్యంగా స్టీల్, ఓడల నిర్మాణం, ఆటోమొబైల్, ఎలక్ట్రానిక్స్, మొ॥న వాటిలో ప్రపంచ మొనగాడుగా నిలిచింది.

ఉపన్యాసం బండరాళ్ళవైనా ఆలోచింప చేస్తుంది.

ఒక ఆటంబాంబు బాధితురాలు మియోయి మాట్లాడుతూ అక్కడ జరిగిన మీటింగు విషయాలను ఎవరూ తమలో తాము ఉంచుకోరాదని, వందలు, వేల మందికి వివరించాలని అభిలషించారు. “దీన్ని ప్రచారం చేయండి. ప్రజలను జాగృతం చేయండి”ని ఆమె కోరారు. “మనందరి పోరాటం ఒకటే. మనం గెలుస్తాం. వాళ్ళు ఓడిపోతారు!” సుమారు 8 పదుల వయస్సు ఆమెకు, తన జీవితం అస్తమించబోయే సంధ్యాసమయంలో కూడా భవిష్యత్ పై ఎంత విశ్వాసం!!

నాగసాకి ముగింపు సభలో ఇద్దరు ప్రత్యేక ఆకర్షణ. ఆ ఇద్దరూ ఇరాకీయులే. ఒకరు డా॥జావేద్ ఖదిమ్ ఆల్ ఆలి (మెడిసిన్ డిపార్ట్ మెంట్ అధిపతి బాస్రా/టీచింగ్ ఆస్పత్రి) మరొకరు శ్రీమతి డా॥జనన్ ఘాలిబ్ హసన్ (బాస్రా మెటర్నల్ అండ్ చైల్డ్ ఆస్పత్రిలో పిల్లల డాక్టర్) అమెరికా ఘాతుకానికి తమ పౌరులు, ముఖ్యంగా పిల్లలు ఏ విధంగా బలొతున్నది క్లుప్తంగానైనా ప్రత్యక్ష కథనం వినిపించారు.

పదివేల మంది పాల్గొన్న ఈ ముగింపు ఉత్సవం ప్రతివారిని ఆలోచింపచేస్తుంది. ముగిసిన తర్వాత విదేశీ ప్రతినిధులకు ముఖ్యంగా వృద్ధ మహిళలు ఆప్యాయంగా

అక్కడ - లైఫ్ టైమ్ ఎంప్లాయిమెంట్ సిస్టం అమల్లో ఉంది. అంటే 20 సం॥లకి ఉద్యోగంలో చేరితే రిటైర్ అయ్యే వరకు కదిలించరు. కార్మికులకు ప్రతి సం॥ వేతనాల్లో ఇంక్రిమెంట్ ఉంటుంది. ప్రమోషన్లలో సీనియారిటీనే కీలకం. సామర్థ్యం ఉందనే పేరుతో 30 సం॥ల వ్యక్తి ఇతర సీనియర్లను దాటి పై స్థానానికి వెళ్ళడం జపాన్ లో దుర్లభం. పై ఎక్సిక్యూటివ్ పోస్టులకు సాధారణంగా బయటి వారిని తిన్నోరు. ఆ సంస్థలో పనిచేసే వారికే ఆ స్థానం ఇస్తారు. గత 10 సం॥లుగా ఈ సరళీకృత విధానాల పుణ్యమా అని డౌన్ సైజింగ్ వంటివి అమలౌతున్నాయి. బ్రేడ్ యూనియన్లు ప్రతిఘటిస్తున్నాయనుకోండి. లేకుంటే ఆ దేశంలో హైర్ అండ్ ఫైర్ పద్ధతి అమల్లో లేదు. అదిలేకపోవడం వల్లనే మన దేశం ఇలా అఘోరించిందని వగచే సర్వశ్రీ హనుమాన్ చౌదరి వంటి బాపతుకు ఇదో సమాధానం.

వీడ్కోలు చెప్పే పద్ధతి కదిలించివేస్తుంది. గాయపడ్డ తమను పలకరించడానికి ప్రపంచ దేశాల నుండి వచ్చారన్న ఆత్మీయత వారి కళ్ళలో కన్నడింది.

మొత్తం విదేశీ ప్రతినిధులంతా వేదికనెక్కి స్థానికులతో చేయిచేయి కలిపి “విషల్ ఓవర్ కమ్” పాట, లయ బద్ధంగా సాగిన తీరు ఒక అనిర్వచనీయమైన అనుభూతి కల్పించింది. ఈ వారం రోజుల కార్యక్రమం మనలో నిజంగానే యుద్ధోన్మాదుల్ని జయించేశామా! అన్న ఆశ రేకెత్తిస్తుంది. ఆ వూహనిజమైతే ఎంత బాటుంది!!

ఆటంబాంబులకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద ఎత్తున ప్రపంచమంతా సంతకాలు సేకరించాలని నాగసాకిలో జరిగిన ప్రపంచ మహాసభ పిలుపునిచ్చింది.

ఇది ముగియగానే మ॥ 2 నుండి 3 వరకు మొత్తం విదేశీ ప్రతినిధులంతా సంతకాల సేకరణలో పాల్గొన్నారు. ఇదొక వినూత్న పద్ధతిలో సాగిన ప్రక్రియ. ఒక ప్రక్క సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, విజ్ఞప్తులు, సుమారు వంద మంది కార్యకర్తలు ఈ సంతకాల సేకరణలో పాల్గొన్నారు.

విదేశీ ప్రతినిధులందరికీ 9వ తేదీ సా॥ 5 నుండి 7 వరకు జరిగిన విందుతో నాగసాకికి వీడ్కోలు పలికాం.

■ ఆర్.సుధాభాస్కర్

ప్రైవేటీకరణ నిజంగా మేలు చేస్తుందా? లండన్ లో రైల్వే ప్రయాణీకుల అనుభవాలు

అభివృద్ధికి ప్రైవేటీకరణే ఉత్తమ ఔషధమని, అందుకే అన్నీ ప్రైవేటీకరించాలని మన పాలకులు చెప్తున్నారు. కావాలంటే అభివృద్ధి చెందిన దేశాలను చూడమంటున్నారు. లండన్ లో రవాణా వ్యవస్థ ప్రైవేటీకరణ తర్వాత ప్రజల అనుభవాలు దీనికి భిన్నంగా ఉన్నాయి.

లండన్ లో రైల్వేలను 1990లో ప్రైవేటీకరించి, ప్రైవేటు యాజమాన్యాలకు వివరీతంగా రాయితీలిచ్చినా, వారు కోరిన విధంగా ఇచ్చినా ప్రజలు మాత్రం ఇక్కట్ల పాలవుతున్నారు. ప్రమాదాలు పెరుగుతున్నాయి. బ్రిటన్ లో రైల్వేల ప్రైవేటీకరణ తర్వాత అక్కడి ప్రజల అనుభవాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

► 110 కి.మీ దూరానికి 9 గం. ప్రయాణ కాలం (సౌత్ ఆంప్టన్ విమానాశ్రయం రైల్వే స్టేషన్ నుండి వాటర్ లూకు) ఇటీవలే 6.గంటల పాటు ప్రయాణీకులకు

నీటి సదుపాయం కూడా కల్పించలేదు.

► 1997లో ఉత్తర ఇంగ్లాండ్ లో ప్రయాణిస్తున్న రైలును కూడా లూప్ లైన్ లోకి పంపి ఎటువంటి సంజాయిషీ లేకుండా గంటల తరబడి నిలిపారు.

► ప్రైవేటీకరణ కాకముందు ఒక ప్రయాణానికి ఒక టికెట్టు కొంటే సరిపోయేది. ఇప్పుడు వివిధ ప్రైవేటు యాజమాన్యాలిండటం వలన అదే ప్రయాణానికి 3-4 టికెట్లు కొనాల్సివస్తోంది.

► స్టేషన్లు, పట్టాలు, సిగ్నల్ వ్యవస్థ వేరువేరు కాంట్రాక్టర్లకు ఇవ్వడం వలన, వీరి మధ్య సమన్వయ లోపం వలన రైళ్ళు వివరీతంగా లేటవుతున్నాయి. ఒకరైలు లేటయినా కనెక్టింగ్ రైళ్ళు నడపటం లేదు.

► ప్రైవేటు యాజమాన్యాలు సిబ్బందిని తగ్గించారు. కాంట్రాక్టర్లు రైల్వేల నిర్వహణ, భద్రతా సౌకర్యాలకు తిలోదకాలిచ్చారు.

దీనివల్ల ప్రమాదాలు వివరీతంగా పెరిగాయి. రైల్వేలలో సౌకర్యలోపం వలన ప్రయాణీకులు రోడ్డు రవాణా వ్యవస్థను లోగడ కంటే ఎక్కువగా ఉపయోగించు కోవడం మొదలు పెట్టారు. దీనివల్ల ట్రాఫిక్ జామ్లు, పార్కింగ్ ప్రోబ్లమ్స్ తోపాటు వివరీతంగా రోడ్డు ప్రమాదాలు పెరిగాయి. ఈ ప్రమాదాల్లో ఏడాదికి 4000 మంది మరణిస్తున్నారు. ఈ సంఖ్య రైలు ప్రమాదాలలో కంటే ఎక్కువ.

► రోడ్డు రవాణా ప్రైవేటీకరణ వలన పెరిగిన ప్రయాణీకులకు తగ్గట్టు బస్ రూట్లు లండన్ లో లేవు. ప్రైవేటు యాజమాన్యాలు పట్టణాల్లో రాత్రి 7.00 గం. తర్వాత, ఆదివారం బస్సులు నడపటం లేదు. పట్టణాలకి వెలుపల ప్రాంతాల్లో బస్సులే నడపటం లేదు.

► అస్థవ్యస్థంగా నున్న రైల్వే కంపెనీల ప్రైవేటు యాజమాన్యాలు బస్సు కంపెనీలను కూడా కొంటున్నారు. పరిస్థితి మరింత అధ్వాన్నమైంది.

ప్రైవేటీకరణ వలన బ్రిటన్ ప్రజలు పై ఇబ్బందుల నెదుర్కొంటున్నారు. మరి మన హైటెక్ పాలకులు దీనికేం సమాధానం చెప్తారు?

కొరియా రైల్వే కార్మికుల సమ్మె

జూన్ 29న ఉదయం 4.00 గంటల నుండి కొరియా రైల్వే వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకత్వంలో కార్మికులు నిరవధిక సమ్మెకు పూనుకున్నారు. సమ్మెకు కారణం ప్రభుత్వ యూనియన్ లో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించాడని కొరియా రైల్వేలో సంస్కరణలకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. ఆ సందర్భంలో ఒప్పందం జరిగింది. ఒప్పందంలో కీలకమైన అంశం ఏమిటంటే రైల్వేలో ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణలను ముందుగా కార్మిక సంఘంలో చర్చించాలని ఉన్నది. సంస్కరణల లక్ష్యం కూడా రైల్వే పరిశ్రమ అభివృద్ధి అయ్యేదిగా, సాధారణ ప్రజలకు మెరుగైన సేవలు అందించడం మరియు ప్రజలలో తమ విలువను పటిష్ట పర్చుకోవడం అయితే ఈ ఒప్పందంను తుంగలో తొక్కి “రైల్వే నిర్మాణంపై సంస్కరణల చట్టం” అనే పేరుతో ఒక చట్టాన్ని తెచ్చారు. కార్మిక సంఘంతో చర్చించలేదు.

ప్రైవేటీకరణ లక్ష్యంగా సంస్కరణలు ఉన్నాయి. దానిని ప్రతిఘటించడానికి కార్మికులు సమ్మెకు పూనుకున్నారు.

వారి డిమాండ్స్

1. కొరియాన్ హైస్పీడ్ రైల్వే (కె.హెచ్.యస్.ఆర్) నిర్మాణంకు అయ్యే మొత్తం ఖర్చును ప్రభుత్వమే ప్రజలకు సేవ చేసే విద్యుత్తు ధర్యం (పి.యస్.ఓ) క్రింద చేపట్టాలి.
2. రైల్వేల మౌలిక సదుపాయాల విభాగం మరియు రైళ్ళ రాకపోకల నిర్వహణ విభాగాలను విడదీయరాదు. విడదీస్తే ప్రమాదాలు మరింత పెరిగి ఉద్యోగుల, ప్రయాణీకుల ప్రాణాలకు ముప్పు ఏర్పడుతుంది.
3. రైల్వేల నిర్మాణంకు మరో వాణిజ్య సంస్థను ప్రవేశపెట్టాలి.
4. రైల్వే రంగంను ప్రైవేటీకరించరాదు.

నైజీరియాలో జనరల్ సమ్మె

ఇంధనం ధరల పెరుగుదలను వ్యతిరేకిస్తూ నైజీరియన్ లేబర్ కాంగ్రెసు (ఎన్.ఎల్.సి) పిలుపు పై జులై ఒకటి నుండి కార్మికులు నిరవధిక సమ్మెకు పూనుకున్నారు. దేశవ్యాపితంగా మార్కెట్లు ఖాళీగా ఉన్నాయి. బ్యాంకులు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు మూతపడ్డాయి. రోడ్లన్నీ నిర్మాణ వ్యయంగా ఉండి పోయాయి. కొన్ని చెదురు మదురు ఘటనలు మినహా సమ్మె ప్రశాంతంగా జరిగినది. సమ్మె రోజున గైర్వజరు అనే సాకు చూపి ఏ ఒక్క ఉద్యోగస్థుడు పని నుండి తొలగించినా మరిన్ని సమ్మెలకు పూనుకుంటామని ఎన్.ఎల్.సి అధ్యక్షుడు హెచ్చరించారు.

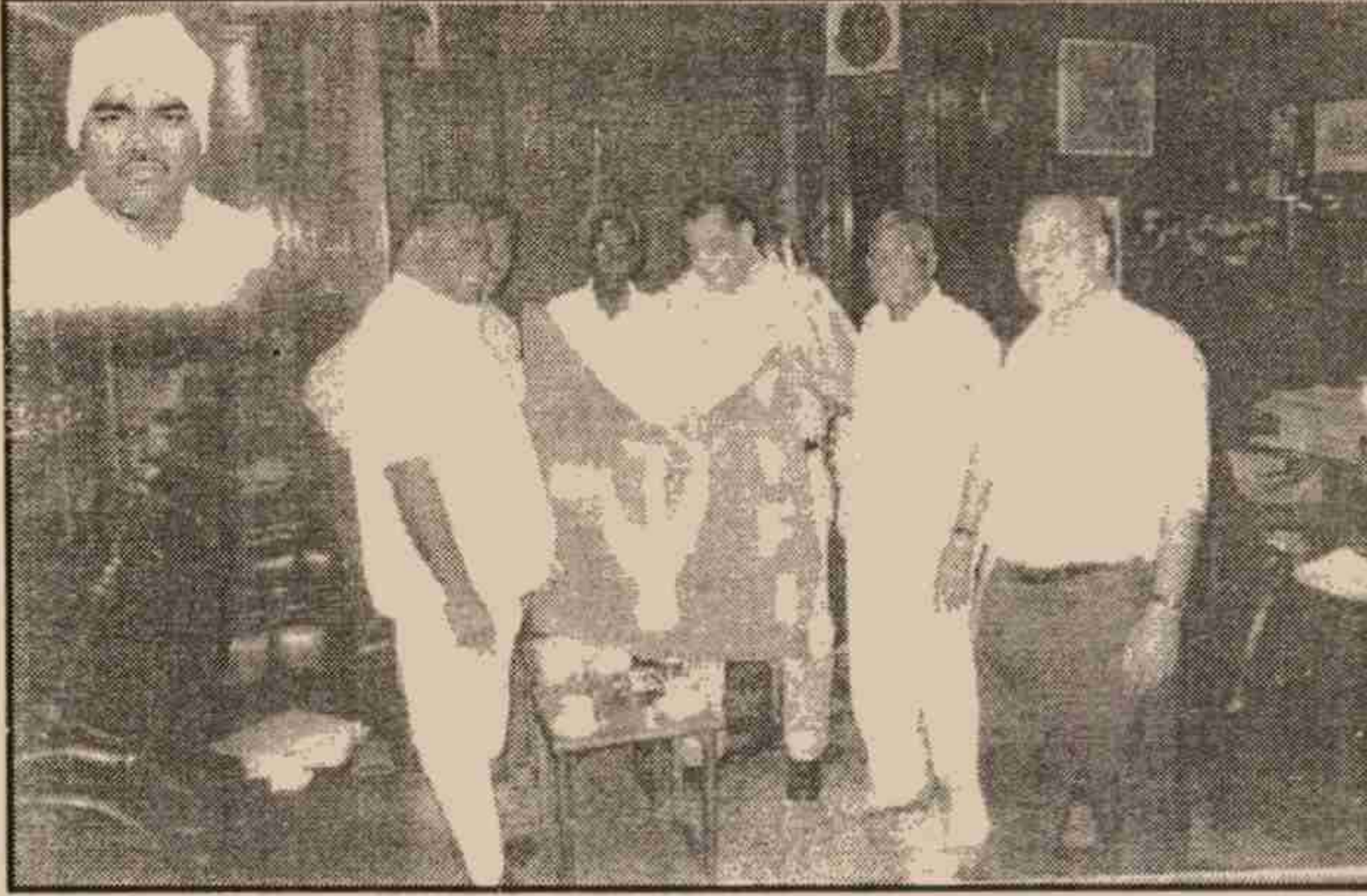
ఈజిప్టు పర్యటన- నా అనుభవాలు

నా గరికతకు మట్టి నిల్లు నైలునది. ఆ నది ఒడ్డు నగరమే ఈజిప్టు దేశము. ఈజిప్టు జనరల్ వర్మర్న్ సంఘం ఆహ్వానంపై కన్స్ట్రక్షన్ వర్మర్న్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా సంఘం (సి.ఐ.టి.యు అనుబంధం) నుండి ముగ్గురు జులై 5 నుండి 14-07-2003 వరకు ఈజిప్టులో పర్యటించాము. మా బృందములో దివాంజన్ చక్రవర్తి (బెంగాల్), కె.వి.జోస్సెఫ్ (కేరళ), నేను వున్నాము.

ఈజిప్టు కార్మికవర్గం ప్రతినిధి బృందం మమ్ములను సాదరంగా ఆహ్వానించి మాకు ఎజెండా వివరించారు.

ఈజిప్టు నిర్మాణ రంగం :

నిర్మాణరంగం పబ్లిక్ సెక్టార్ యాజమాన్యంలో వుంది. (మన ఎ.పి.లో హౌసింగ్ బోర్డ్ వలే) సంఘటిత కార్మిక ఉద్యమాలు, ఆందోళన, పోరాటాల ఫలితంగా ఉద్యోగ భద్రత, జీతభత్యాలు, హక్కులు, కొన్ని ప్రయోజనాలు సమకూర్చుకున్నారు. నేడు ఈజిప్టులో కూడా పాలకవర్గాలు సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలు ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశాలు అమలు పరచుచున్నారు. కార్మికుల స్థితిగతులు, వారు సాధించుకున్న ప్రయోజనాలన్నింటికి ముప్పు ఏర్పడింది. బహుళజాతి సంస్థలు అక్కడి నిర్మాణ రంగంలో ప్రవేశించాయి. కార్మిక ప్రయోజనాలు హరించే అనేక చట్టాలు రూపొందించబడుతున్నాయని కార్మికులు, వారి నాయకులు వెల్లడించారు. కార్మిక సంఘాలు కూడా ప్రభుత్వ కనుసన్నలలో మాత్రమే మనుగడ సాగించుటకు కావలసిన పరిస్థితులు, విధానాలు రూపొందించుచున్నారని ప్రభుత్వ రంగంలోని శాశ్వత ఉద్యోగులను కుదించుచూ, క్యాజువల్ కాంట్రాక్ట్ లేబర్ సంఖ్యను పెంచుతున్నారని లాభాలు గడించే పబ్లిక్ రంగ సంస్థలను ప్రభుత్వం అమ్మివేయుచున్నదని ఎంతో ఆవేదనా భరితంగా కార్మికులు వివరించారు. “మూడవ ప్రపంచ దేశాలనే ప్రపంచ బ్యాంకు భూతం ఆవరించిందని మేము వివరించాము” (ఒకనాడు కమ్యూనిస్టు భూతం యూరప్ ను

ఆవరించిందని ప్రచారం చేశారు.)

వర్మర్న్ విశ్వవిద్యాలయం :

1974లో నాసరు పట్టణం నందు కార్మిక సంఘాలు ప్రభుత్వం ఉమ్మడి యాజమాన్యంలో ఈ విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించబడి నిర్వహించబడుతుంది. దీనికి అనుబంధంగా రెండు అధ్యయన కేంద్రాలు, 12 బ్రాంచి కార్యాలయాలు కలవు. సెకండరీ విద్యను పూర్తిచేసిన భవన నిర్మాణ కార్మికులకు మాత్రమే ఇందులో ప్రవేశం కలదు. కోర్సు కాలపరిమితి 4సం॥లు. రెండు రకముల డిగ్రీ కోర్సులు కలవు.

1. సాంకేతిక విజ్ఞానము మరియు సాధారణ సామాజిక పరిజ్ఞానము.
2. సాధారణ సాంకేతిక విజ్ఞానము ముఖ్య సామాజిక సిద్ధాంతాలు

మొదటి డిగ్రీ కోర్సు చదువు విద్యార్థులకు బోధించే అంశాలు భవన నిర్మాణానికి ఉపయోగించు కంకర, సిమెంటు, ఇనుము ఉత్పత్తి - నాణ్యత, పరిశీలన, తక్కువ వ్యయంతో అధిక ఉత్పత్తి చేయు అవకాశాల పరిశోధన, తక్కువ వ్యయంతో నాణ్యతతో కూడిన గృహ నిర్మాణ అంశాలు, మెళకువలు, డిజైన్లు ప్రధానంగా బోధించబడుతుంది. మరియు సాధారణ కార్మిక చట్టాలు సామాజిక శాస్త్రాల పరిచయం వుంటుంది. బోధన ఆంగ్ల మాధ్యమంలో వుంటుంది.

రెండవ డిగ్రీ కోర్సు చదువు విద్యార్థులకు బోధించే అంశాలు సాధారణ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం - కార్మిక చట్టాలు - కార్మిక యాజమాన్య సంబంధాలు, కార్మిక ప్రమాద భీమా సౌకర్యాలు, చట్టాలు - జాతీయ -

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘాలు, సంబంధాలు, పర్యావరణం - దాని ప్రాధాన్యత, ప్రమాదము, దేశ ప్రగతికి కార్మికవర్గం కృషి, కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం, అధునాతన సమాచార పరిజ్ఞానం, పారిశ్రామిక సంబంధాలు, ఉత్పత్తి, వినియోగం, యాజమాన్యం - నిర్ణయాత్మక విధానాలు, గణాంక శాస్త్రం, అకౌంట్స్ పరిశీలన, కార్మిక రక్షణ, సంక్షేమ చర్యల అవగాహన కల్పించే అంశాలు వుంటాయి.

విశ్వ విద్యాలయం, అధ్యయన కేంద్రంలో అధునాతన బోధనా పద్ధతులు, గ్రంథాలయం, ఆడిటోరియం, ఆటస్థలము కలదు. విద్యార్థులు కోర్సు పూర్తి చేసిన తరువాత పరీక్షలు నిర్వహించి విజ్ఞానాన్ని పరిశీలించి పట్టాలు ప్రధానం చేయబడతాయి. విశ్వ విద్యాలయంలో పర్యటించిన మా బృందాన్ని భారతదేశపు కార్మిక చట్టాలు, కార్మికుల సంక్షేమ చర్యలపై ఆ విద్యార్థులు మాపై ప్రశ్నా వర్షం కురిపించారు. మన దేశంలో కూడా బిల్డింగ్ వర్మర్న్ కు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించే సంస్థలు ఏర్పడితే బాగుండుందని అభిప్రాయపడినాము.

అలెగ్జాండ్రియా సిమెంట్ కర్మాగారం:

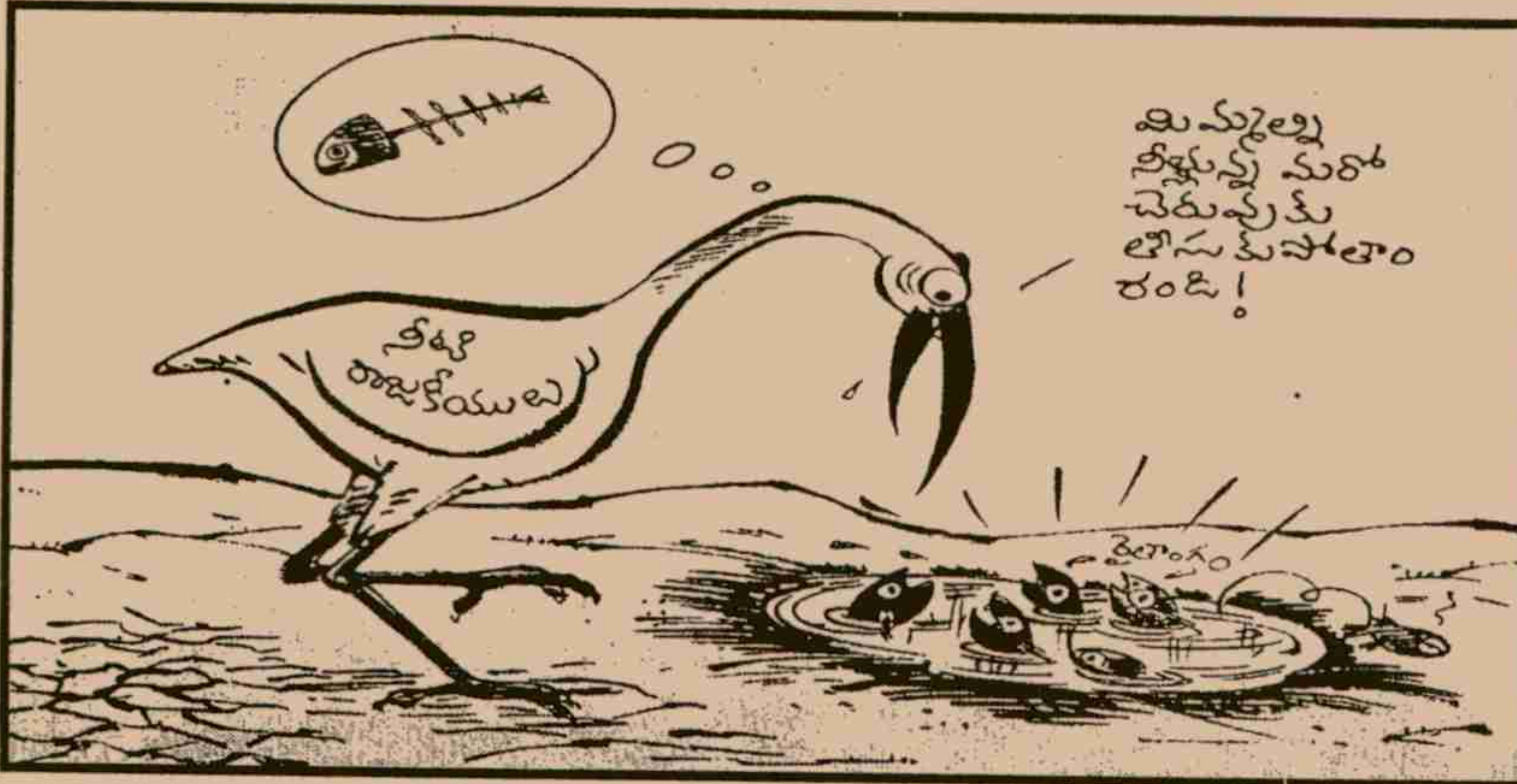
మరుసటి రోజు ప్రయాణం మరింత ఉత్సాహంగా పాత, కొత్త వంతెనలను దాటుతూ నైలు నది వెంట ప్రయాణించి అలెగ్జాండ్రియా చేరుకున్నాము. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమంటే ప్రతి వల్లెకు కనీస సౌకర్యాలు కల్పించబడినాయి. కార్మిక వాడలు అన్ని రకాల కాలుష్యానికి అతీతంగా కనిపించాయి. వాటిని సందర్శించడం ఒక గొప్ప అనుభూతి. ఎజెండా ప్రకారం సిమెంటు కర్మాగారాన్ని సందర్శించాము. ఈజిప్టులో 9 సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు కలవు. అందులో రెండు బహుళజాతి సంస్థలివి. సుమారు 100 మిలీ సిమెంట్ ప్లాంట్స్ స్మోల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ ఆధ్వర్యంలో కలవు.

ప్లాంటు ప్రాంగణంలోకి ప్రవేశించగానే

(మిగతా 30వ పేజీలో)

ఓటర్లను మభ్యపెట్టడానికే ఈ 'ఫీట్లు'

ఎన్నికలు దగ్గరపడడంతో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు ఓటర్లను మభ్యపెట్టే ఎత్తుగడలు, సర్క్లస్ ఫీట్లు చేస్తున్నారు. కోటి వరాలు, గోదావరి పుష్కరాలు, ఆఫ్రో ఆసియాన్ ఆటలు, ఆయన ఆడుతున్న ఎన్నికల ఆటల్లోని బాగాలే...

సుపరిపాలన... స్వపరిపాలన

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు "సుపరిపాలన"ను 'స్వపరిపాలన'గా మార్చుకున్నారు. అంటే పార్టీలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో తానే సర్వం వెలగడానికి నానాయకతన వడుతున్నారు. జిల్లా అధికారులలో టెలికాన్ఫరెన్స్ పేరున నేరుగా ఆదేశాలివ్వడం. తన పార్టీ కార్యకర్తలకు ఛానల్స్ ద్వారా నేరుగా తానే శిక్షణ తరగతులు నిర్వహించడం - ఇందులో కొన్ని ఉదాహరణలు. ఇందులో మచ్చుకైనా ప్రజాస్వామ్యం లేదు.

కార్మిక చట్టాలు సవరించాలి :

ప్రపంచ మార్కెట్లో పోటీ పడాలంటే కార్మిక చట్టాలను సవరించక తప్పదని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు. శ్రీనగర్లో జరిగిన అంతర రాష్ట్రమండలి సమావేశంలో కోరారు. మారుతున్న పరిస్థితుల్లో అన్ని రకాలైన సంస్కరణలు ప్రధానంగా కార్మిక చట్టాల సంస్కరణలు అమలు చేయనిదే ప్రపంచ మార్కెట్లో పోటీ పడటం కష్టమన్న వాస్తవాన్ని మిగిలిన రాష్ట్రాలు కూడా నిదానంగా గుర్తిస్తున్నాయని తెలపారు. ప్రస్తుతం కార్మిక సమస్యలు ఉమ్మడి జాబితాలో ఉన్నాయని, తెలుగుదేశం

ప్రభుత్వం దానిని పూర్తిగా రాష్ట్ర జాబితాకు మార్చాలని డిమాండ్ చేశారు. అయితే ఈ అంశాన్ని ఉమ్మడి జాబితాలోనే ఉంచుతూ ఆయా రాష్ట్రాలు చేసిన సిఫార్సులకు సత్వరమే అనుమతి మంజూరు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటామని కేంద్రం హామీ ఇచ్చింది.

రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అధోగతి :

రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అత్యంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నదని, రాష్ట్రం రుణాల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నదని సాక్షాత్తు ప్రిన్సిపల్ అకౌంటెంట్ జనరల్, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఆందోళన కలిగిస్తోందని పన్నెండో ఆర్థిక సంఘం దృష్టికి తెచ్చారు. ఇందుకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయ వ్యయాల వివరాలన్నింటినీ పూసగుచిన్నట్టు ఆర్థిక సంఘం ముందుంచారు. ఆర్థిక నిర్వహణ అధ్వాన్నంగా ఉన్నదని తేల్చిచెప్పారు.

పుష్కరాలు ప్రచారం కోసమే...

గోదావరి పుష్కరాల సందర్భంగా రాజమండ్రి, బాసర లలో జరిగిన ఏర్పాట్ల కంటే కోసం ప్రభుత్వ పథకాల ప్రచార ఊదర కోసం ప్రయత్నించారు. ఇందుకోసం ప్రభుత్వం రు.190 కోట్లు ఖర్చు చేసింది. రాష్ట్ర చరిత్రలో పుష్కరాలకు ఇది అనూహ్యమైన వ్యయం.

రాష్ట్రంలో నాల్గింట మూడోంతల జిల్లాల్లో దుర్బిక్ష పరిస్థితులు తాండవిస్తున్న సందర్భంలో, ఖరీఫ్ పంటకు నాట్లు పడక రైతాంగ మూ, వ్యవసాయ కార్మికులూ అల్లల్లాడుతున్న సమయంలో, వేల కోట్ల రూపాయల రుణ

భారాన్ని రాష్ట్ర ప్రజలు మోయవలసి వస్తున్న తరుణంలో అంతకన్నా ప్రమాదకరమైన అంశం రాష్ట్ర వ్యాపితంగా నిర్ధారణకాని "వ్యాధులు" ప్రబలుతూ ఇప్పటికీ వందల మందిని బలిగొంటున్న సమయంలో ఈ పుష్కర ఊదర... పుష్కర పనులలో పెద్ద ఎత్తున అవినీతి, నాణ్యతలేని పనులు, పనులు పంచుకునే వద్ద జగదాలు ఎన్నో జరిగాయి.

రగిల్చిన జల వివాదం :

ప్రకృతి వైపరీత్యానికి మానవ వైపరీత్యం తోడయితే రైతు చేతిలో వ్యవసాయం "వెర్రివాడి చేతిలోరాయి" కాక తప్పదు. "రైతు క్షేమం రాజు భాగ్యం" అన్నారు. కాని పాలకుల జల రాజకీయాలలో ఈ సామెత తిరగబడిపోయి "రైతు క్షామం కూడా పాలకులకి భాగ్యం"గా మారింది. 130 సంవత్సరాలుగా ఎన్నడూ ఎరగని సాగునీటి కోరతను ఉన్న జలరాశిని కృష్ణ పరీవాహక ప్రాంతంలోని ఎగువ రాష్ట్ర (కర్నాటక) దిగువనున్న రాష్ట్రానికి (ఆంధ్రప్రదేశ్కు) నీటి సక్రమ పంపిణీ ద్వారా ఆహార ధాన్యోత్పత్తులకు తోడ్పడకుండా ఎగువ ప్రాజెక్టుల వద్ద బిగ గట్టడం వల్ల కొన్ని సమస్యలు తలెత్తాయి. ఈ అస్తవ్యస్త పరిస్థితిని ఉభయ రాష్ట్రాల ప్రజా ప్రయోజనాల దృష్ట్యా వరిష్కరించుకోవాలి. రాను రాను వ్యవసాయం "ఏలినాటిశని"గా మారిందని రైతాంగం భావించే స్థితికి వారిని పాలకులు నెట్టారు. ఈ విషయంలో ఒక మరో వైపున అంతర జిల్లా సమస్యగా రాజోలిబండను పాలకులు నదీ జలాల వివాదంగా మార్చినందువల్ల కర్నూలు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల ప్రజల మధ్య అనవసర తగాదాలు చోటుచేసుకున్నాయి. 'దేశం' పాలకుల స్వార్థ రాజకీయాల మూలంగా రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలోని ప్రాజెక్టుల వల్ల సమిష్టిగా లబ్ధి పొందవలసిన రైతాంగం మధ్య కూడా చిచ్చు రేగవలసి రావడం శోచనీయం. రాజోలిబండ డైవర్షన్ పథకం క్రింద నీటి పంపిణీ విషయంలో కర్నూలు - మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల రైతాంగం మధ్య తీవ్ర ఘర్షణ ఉద్రిక్తత దురదృష్టకర పరిణామం.

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 56 యేళ్లు గడిచినా ఇంకా అంటరానితనం కొనసాగుతుండటం పట్ల ఆగష్టు 15 నాడు ఢిల్లీలోని ఎర్రకోటలో ప్రధానమంత్రి వాజ్ పేయి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దాన్ని నిర్మూలించేందుకు కరోణబద్ధులై ఉంటామని చెప్పారు. అదేరోజు తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని శివగంగ జిల్లా పొట్టదట్టి గ్రామంలో సర్పంచ్ జాతీయ జెండా ఎగురవేశారు. అది ఆ గ్రామంలోని కొందరికి ఆగ్రహం తెప్పించింది. సర్పంచ్ ను చెప్పులతో కొట్టారు. ఎంత అవమానం? ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే ఆ సర్పంచ్ దళితుడు కావడం వల్లనే. జండాను దళితుడు తాకడం వల్ల అది మైల పడిపోయింది. ప్రధాని ఆవేదనంతా నీరుగారి పోయింది భారతదేశంలో పుట్టిన దళితులకు కనీసం జాతీయ జెండాను ముట్టుకునే హక్కుకూడా లేదని ఈ సంఘటన ద్వారా ఆ ఊరి పెత్తందారులు తేల్చి చెప్పారన్న మాట.

ఇలాంటి సంఘటనే రిప్లబ్లిక్ డే రోజున మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఓ గ్రామంలో జరిగింది. ఊళ్లోని పెద్దలందరిని వేదిక మీదకు పిలిచిన ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఆ ఊరి సర్పంచ్ ను పిలవలేదు. అందుకు కారణమూ సర్పంచ్ దళితుడు కావడమే. దీనికి నిరసనగా మరుసటి రోజు తరగతులు బహిష్కరించి ప్రధానోపాధ్యాయుని కంటే తామే విజ్ఞులమని విద్యార్థులు నిరూపించుకున్నారు.

గత మార్చి 13న జరిగిన సంఘటన ఇది. పత్రికా విలేకరులకు సమాజం ఎంతో గౌరవమిస్తుంది. మరి ఆ విలేకరి దళితుడైతే... ముఖ్యమంత్రి సొంత జిల్లా చిత్తూరులోని కాశిరాజ్ కు చెందిన విలేకరి పేపరు చదువుకుంటూ టీ కొట్టు వద్ద ఉన్న బండ మీద కూర్చున్నాడు. ఇంతలోకి ఆ ఊరి ఆసామి అక్కడికి వచ్చాడు. రెండు, మూడు సార్లు అటూ ఇటూ తిరిగాడు. ఆయనకు కోపమొచ్చింది. “ఏరా మాల...” అంటూ బండబూతులు తిట్టాడు. “నా ముందే బండ మీద కూర్చుంటావురా...” అని నానా మాటలు అన్నాడు. “మీ వాడ్ని ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకుని నడుచుకోమని చెప్పండి...” తల్లిదండ్రులకు హెచ్చరిక చేశాడు.

ఈ ఘటనలను బట్టి మనకర్థమయ్యే దేమిటంటే దళితుడు ఏ స్థానంలో ఉన్నా కులంధరంహకారుల దృష్టిలో రెండో తరగతి పౌరుడే. ఇంతెందుకు మహబూబ్ నగర్ జిల్లా షాద్ నగర్ ఎమ్మెల్యే పి. శంకర్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన కళ్యాణ మండపాన్ని ప్రారంభించారు. అప్పటి వరకు మౌనంగా ఉన్న అధికారులు ఆ తరువాత కళ్యాణ మండపాన్ని పాలతో కడిగి శుద్ధి చేశారు. ఆయన దళితుడు కావడం వల్ల కళ్యాణ మండపం మైల పడిపోయిందన్న మాట.

ఇది స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 56 యేళ్లు గడిచినా దళితులకు దక్కుతున్న గౌరవం. ఆగష్టు 15 రోజున ఢిల్లీలో వాజ్ పేయి అంటరానితనం గురించి భాధపడ్డారు. అదలా ఉంచితే దళితులపై దాడులు గురించి చర్చ జరుగుతున్న రోజు హోంమంత్రి కూడా అయిన ఉపప్రధాని పార్లమెంటుకు గైర్ వాజ రయ్యారు. దళితులంటే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎంత గౌరవముందో దీనిని బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవాలి. దళితులను అవమానించే సంఘటనలు నిత్యం అనేకం జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

గోదావరి పుష్కరాలు జరుగుతున్నప్పుడే గుంటూరు జిల్లా చుండూరులో దళితుల ఊచకోతకు పుష్కర కాలం గడిచింది. పాలకులకు ఈ విషయం గుర్తు లేదు. ఆ కేసు ఇంకా నత్తనడక నడుస్తూనే ఉంది. కేసు మీద ఎఫ్ బిఆర్ రాయడానికే రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది. దాన్ని ఏ సెక్షన్ కింద నమోదు చేయాలనే దానికి ఇంకొన్నాళ్లు తర్జన భర్జన. విచారణ ఎక్కడ జరపాలనే విషయం మీద మరికొన్నాళ్లు. దాడి చేసిన వారిలో దళితులు కూడా ఉన్నారు కాబట్టి ఇది ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ చట్టం కిందకు రాదని మరి కొంత కాలం జాప్యం. ఇలా పుష్కర కాలం నెట్టుకొచ్చారు. ఆ తరువాత ఇటీవల నిందితులు గుంటూరు కోర్టులో విచారణకు వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా వారిని ఫోటోలు తీయడానికి విలేకరులు ప్రయత్నించారు. అంతే విలేకరులను వెంటపడి తరిమారు. అటువంటి వాళ్లు తమకు చుండూరులో రక్షణ లేదని, గుంటూరులోనే విచారణ

జరపాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఈ కేసు ఎన్ని పుష్కరాలకు పూర్తవుతుందో ఎవరికీ అంతపట్టని విషయం.

పదిగేను వందల రూపాయల అప్పు తీర్చు లేదని అనంతపురం జిల్లా శింగనమల మండలం పెరవలలో పెత్తందారులు ఆగష్టు 20వ తేదీన తల్లి కూతుళ్లను చావకొట్టారు. అదే రోజు హైదరాబాద్ కు సమీపంలోని రామోజీ ఫిలింసిటీ బస్ స్టాప్ వద్ద తన అన్న కోసం ఎదురుచూస్తున్న ఓ గిరిజన యువతిని గుర్తు తెలియని ఇద్దరూ వ్యక్తులు టాటాసుమోలో బలవంతంగా తీసుకెళ్లి అత్యాచారం జరిపారు. ఈ సంఘటనలు రాష్ట్రంలో దళితులకు, గిరిజనులకు ఉన్న స్వాతంత్ర్యాన్ని తెలియజేస్తున్నాయి. గడిచిన ఏడు నెలల్లో రాష్ట్రంలోని 250 గ్రామాల్లో దళితులపై దాడులు జరిగాయి. 24 మంది హత్యకు గురయ్యారు. 26 మంది దళిత మహిళలు అత్యాచారానికి గురయ్యారు.

■ పి.నరసింహులు

ఇండియా ఐటీ నిపుణుల

నిలువుదాపిడి

అమెరికా, యూరోపియన్ మార్కెట్లలో ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ ఐటీ నిపుణుల వేతనాలు గణనీయంగా పెరగడంతో ఖర్చులు తగ్గించుకునేందుకు కంపెనీలకు వేరే దారిలేక ప్రాజెక్టులను వేరే దేశాలకు తరలిస్తున్నాయి. అమెరికా, బ్రిటన్ లలో ఐటీ నిపుణుల వార్షిక వేతనం దాదాపు 80,000 డాలర్లు వరకూ ఉంటున్నది. మిగతా దేశాలతో పోలిస్తే ఇది చాలా ఎక్కువ. ఇతర దేశాలలో వేతనాలు ఈ దిగువ విధంగా వున్నాయి.

1. యూరప్	68,218 డాలర్లు
2. ఆస్ట్రేలియా	62,257 డాలర్లు
3. దక్షిణాఫ్రికా	56,599 డాలర్లు
4. సింగపూర్	43,058 డాలర్లు
5. దక్షిణాఫ్రికా	30,055 డాలర్లు
6. బ్రెజిల్	19,982 డాలర్లు
7. ఇండియా	8,593 డాలర్లు

(27వ పేజీ తరువాయి)

ధరించడానికి ప్రత్యేక యూనిఫామ్ మరియు కొన్ని సూచనలిచ్చారు. ప్లాంట్ ముఖ్య విభాగంలోకి ప్రవేశించగానే కార్మికులు, యాజమాన్యం మాకు ఉమ్మడిగా స్వాగతం పలికింది. ప్రతి విభాగాన్ని సందర్శించి ఉత్పత్తి ప్రక్రియను నిశితంగా పరిశీలించాము.

లంచ్ సమయంలో కార్మికులతో సమావేశమై వారు పలు ఆసక్తికరమైన అంశాలు వివరించారు. ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశిత సరళీకరణ - ప్రపంచీకరణ సంస్కరణలు వారి దేశంలో ఉపాధి, ఉద్యోగవకాశాలను ఏ విధంగా కుదించబడుతున్నది మరియు ఆకర్షణీయమైన పదజాలంతో ప్రవేశపెట్టిన స్వచ్ఛంద పదవీ వివరమణ పథకం దాని బంధారాన్ని చక్కగా వివరించారు. వారి భాషలోని సామెత "ఆకు పోయి బావిలో పడితే - వెతకబోయి ఏడుగురు పడ్డారన్నట్లుంది" ఈ సంస్కరణల సారం.

ఈజిప్టులో ఎంపిక చేసిన పట్టణాలు, నగరాలలో ప్రజా సర్వీసులు, నీరు - రవాణాను బహుళజాతి సంస్థలకు అప్పగించాలని ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశించింది. ప్రపంచ బ్యాంకుకు నీటి వ్యాపారం కొత్తకాదు. దాని దగ్గర అప్పు తీసుకున్న దేశాలన్నింటిలో నీరు - వ్యాపారం కొనసాగించుచున్నది.

అంతే కాదు కార్మిక చట్టాలు, సంక్షేమ చర్యలు క్రమంగా కనుమరుగౌతున్నాయని కూడా వారు వివరించారు. "ఇదివరకు మేము రణరంగం ద్వారా ఇతర దేశాలను జయించాము... ఇప్పుడు ఆ అవసరం లేదు.... ఋణరంగం ద్వారా జయిస్తాము" అన్న కెనడీ డెల్లాన్ వ్యాఖ్యాన్ని వుటకిస్తూ ప్రపంచబ్యాంకు స్వరూపాన్ని వివరిస్తూ వారి నుండి వీడ్కోలు తీసుకున్నాము.

పిరమిడ్స్ :

ప్రపంచంలోని ఏడు వింతలలో ఈజిప్టు లోని పిరమిడ్స్ ఒకటి. ఈజిప్టు చరిత్ర సంస్కృతి వారసత్వానికి ఇవి చిహ్నంగా వున్నాయి. ఇవి పాక్షికంగా శిథిలమౌతున్నాయి. ఇది చాలా బాధాకరం.

పర్యాటక రంగం - ప్రధాన ఆదాయం:

ఈ జిప్టుకు ప్రధాన ఆదాయాన్ని సమకూర్చేది సూయజ్ కాలువ. ఇది 168 కి.మీటర్ల పొడవు, 116 మీటర్ల వెడల్పు, 10.5 మీటర్ల లోతు కలిగివున్నది. మధ్య ధరా సముద్రాన్ని, ఎర్ర సముద్రాన్ని కలుపుచున్న ముఖ్యకాలువ. ఐరోపా, ఆసియా, ఆఫ్రికాల మధ్య దూరాన్ని తగ్గిస్తుంది. సూయజ్ కాలువ పై అమెరికా ఆధిపత్యాన్ని

ఆనాటి సోవియట్ రష్యా సహకారంతో ఈజిప్టు అధిగమించింది. ఈ కాలువ ద్వారా ప్రపంచ దేశాల మధ్య సరుకుల రవాణా నౌకల ద్వారా జరుగుచున్నది.

ఈజిప్టు రాజధాని కైరో నగరం. వారి నాణెము పౌండ్, అరబ్బి, ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచ్ వాడుక భాషలు. ఇంధన నిక్షేపాలు ఇక్కడ అపారంగా వున్నాయి. కమ్యూనిస్టు పార్టీ నిషేధించబడింది. వామపక్ష రాజకీయాలకు చాలా పరిమితులున్నాయి. కాని ఇరాక్ పై అమెరికా దాడిని కార్మికవర్గం, ప్రజలు నిరసించారు. దేశవ్యాప్తంగా నిరసన ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు.

మా పర్యటనలో ఈజిప్టులోని కార్మిక సంఘాలు, వాటి నిర్వహణ, చట్టబద్ధత, న్యాయరక్షణ, కార్మికుల స్థితిగతులు, వారి వైజ్ఞానిక రాజకీయ స్థాయి అక్కడికి బహుళ జాతి సంస్థల ప్రవేశం అవి పబ్లిక్ రంగాన్ని ఏ విధంగా ఆక్రమించింది, దేశీయ పరిశ్రమలకు, కార్మికులకు కలుగుచున్న నష్టం పొంచివున్న ప్రమాదం తెలుసుకొనుటకు దోహదపడింది.

■ **ఆర్.కోటంరాజు**

బిల్డింగ్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు

వినిమయ ధరల సూచిక (2001-2002)

(బేస్ 1982=100)

సెంటర్ సీరిస్	ఏప్రిల్ 2003	మే 2003	ఫ్యాక్టర్
అలిండియా	494	497	4.93
హైదరాబాద్	495	505	5.23
గుంటూరు	510	514	5.60
గూడూరు	467	469	4.33
విశాఖపట్నం	481	491	4.64
వరంగల్	536	538	4.48
కొత్తగూడెం	509	517	-
రాష్ట్ర సీరిస్			(1960=100)
విజయనగరం	428	431	-
రాజమండ్రి	480	485	4.62
విజయవాడ	460	466	-
ఆదోని	488	491	4.38
ఎన్ఎస్ఐ కాంప్లెక్స్	481	485	4.76
ఎంజిపి కాంప్లెక్స్	473	479	-
ఎ.పి	-	-	4.97

సమాచారం వనరు : డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ & స్టాటిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జారీ చేసినది.
డి లేబర్ బ్యూరో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

ప్రస్థావన

శ్రీమతి లలితకు జోహార్లు

సి.ఐ.టి.యు. సీనియర్ నాయకులు కామ్రేడ్ వి.శ్రీహరిగారి భార్య శ్రీమతి ఆలిత గుండె పోటుతో ఆగస్టు 5వ తేదీన హైదరాబాద్ లో కన్నుమూశారు. 6వ తేదీన సికింద్రాబాద్ లోని బస్సీలాల్ పేట స్మశాన వాటికలో అంత్యక్రియలు జరిగాయి. సి.ఐ.టి.యు. నాయకులు, సి.పి.ఎం. నాయకులు బంధుమిత్రులు, మహిళాసంఘం లలిత భౌతికకాయంపై పుష్పగుచ్ఛాలు వుంచి శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు.

ఆమె హైదరాబాద్ లో మహిళా సంఘం కార్యకలాపాల్లో కొంతకాలం చురుకుగా పాల్గొన్నారు.

గాంధీనగర్, మెహిదీపట్నం బస్టీ మీటింగులలో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చింది. గాంధీనగర్ లో ఇళ్లలో పనిచేసే వారికి ఇళ్ళపట్టాలు ఇప్పించే కృషిలో మున్సిపల్ కార్మిక నాయకులు శివమ్మ, అలీఅఖ్తర్ గార్ల సహాయంతో పాల్గొన్నది.

సి.ఐ.టి.యు. మాసపత్రిక కార్మికలోకం డిస్పాచింగ్ పనిలో కొంతకాలం నెలనెలా ఓపిక కొద్దీ పాల్గొన్నారు.

'కార్మికలోకం' ఆమె అకాల మృతికి జోహార్లు అర్పిస్తున్నది.

“సమైక్య హక్కు”

సాక్షి : మహారాజు అని మొరపెట్టుకుంటే .....
మరి నాల్గు తన్నమన్నాడంట .....
మాయదారి జయలలితకు .....
సుప్రీం మే వత్తాసు పలికిందట .....
తెరవెనుక నాటకమంతా .....
ఆడించేది ప్రపంచబ్యాంకే నంటా .....

పల్లవి: ఒకడిచ్చే బిక్ష కాదు సమైక్య హక్కు
త్యాగాలతో సాధించిన సహజ హక్కు ||రెండు||

చరణం: కష్టపడే కార్మికులు, ఉద్యోగుల కడుపుకొట్టి
దోపిడోళ్ళు, దగాకోర్లు, కుతంత్రాలే చేస్తుంటే
మన పూర్వులు సాధించిన మన హక్కులు కాలరాస్తే
ఖభడ్డార్ జాగ్రత్తని కదం తొక్కి కదలండి ||ఒక||

2. కోట్లాది ప్రజల సొమ్ము కాజేసే పెద్దలంటే
మంత్రుల్లుగ మారి నేడు గద్దెనెక్కి కులుకుతుంటే
ఈ న్యాయం, ఈ ధర్మం కళ్ళు మూసుకున్నదా
దేశాన్ని దోచోటోన్ని శిక్షించే దమ్ములేదా ||ఒక||

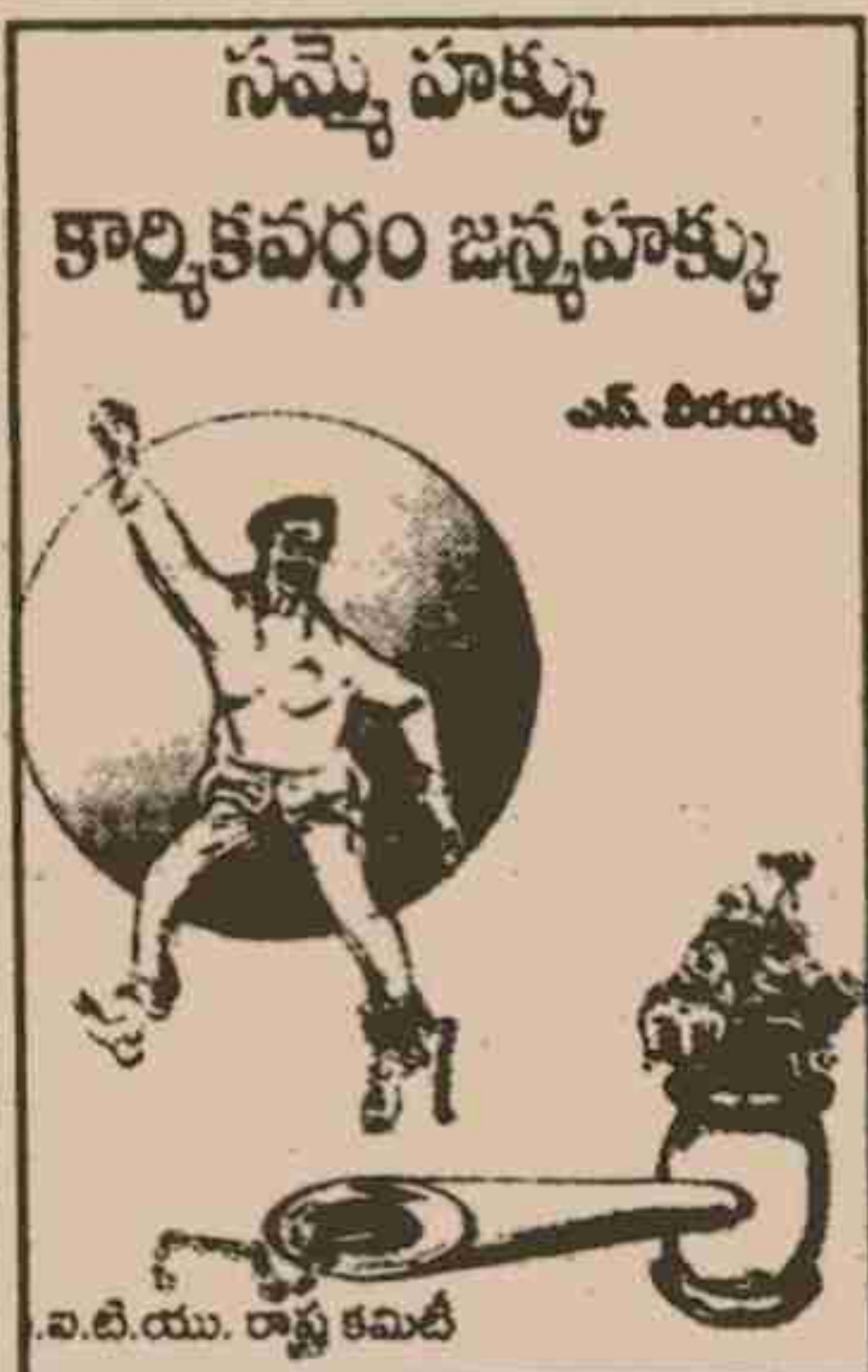

3. బ్రిటోఫోడ్ని తరమంగ భారతీయులంతా కలసి
చేసినట్టి ఉద్యమాలు మరువలేము ఏనాడు
అది మరచి పాలకులే నియంతలే అవుతుంటే
మరోసారి స్వాతంత్ర పోరాటం తప్పదంట ||ఒక||

4. కోర్టులిచ్చే తీర్పులకు కనువిప్పు కావాలి
కార్మికులు, ఉద్యోగులు ఒకే తాటి నడవాలి
మన హక్కులు కాలదిసే శక్తులను ఎదిరించి
హక్కులన్ని సాధించ ఉద్యమించ కదలండి.

- మౌలాలి, విశాఖ

పుస్తక పరిచయం

రచన :
ఎస్. వీరయ్య
వెల :
రూ. 2/-
ప్రచురణ :
సి.ఐ.టి.యు.
ఆంధ్రప్రదేశ్
కమిటీ

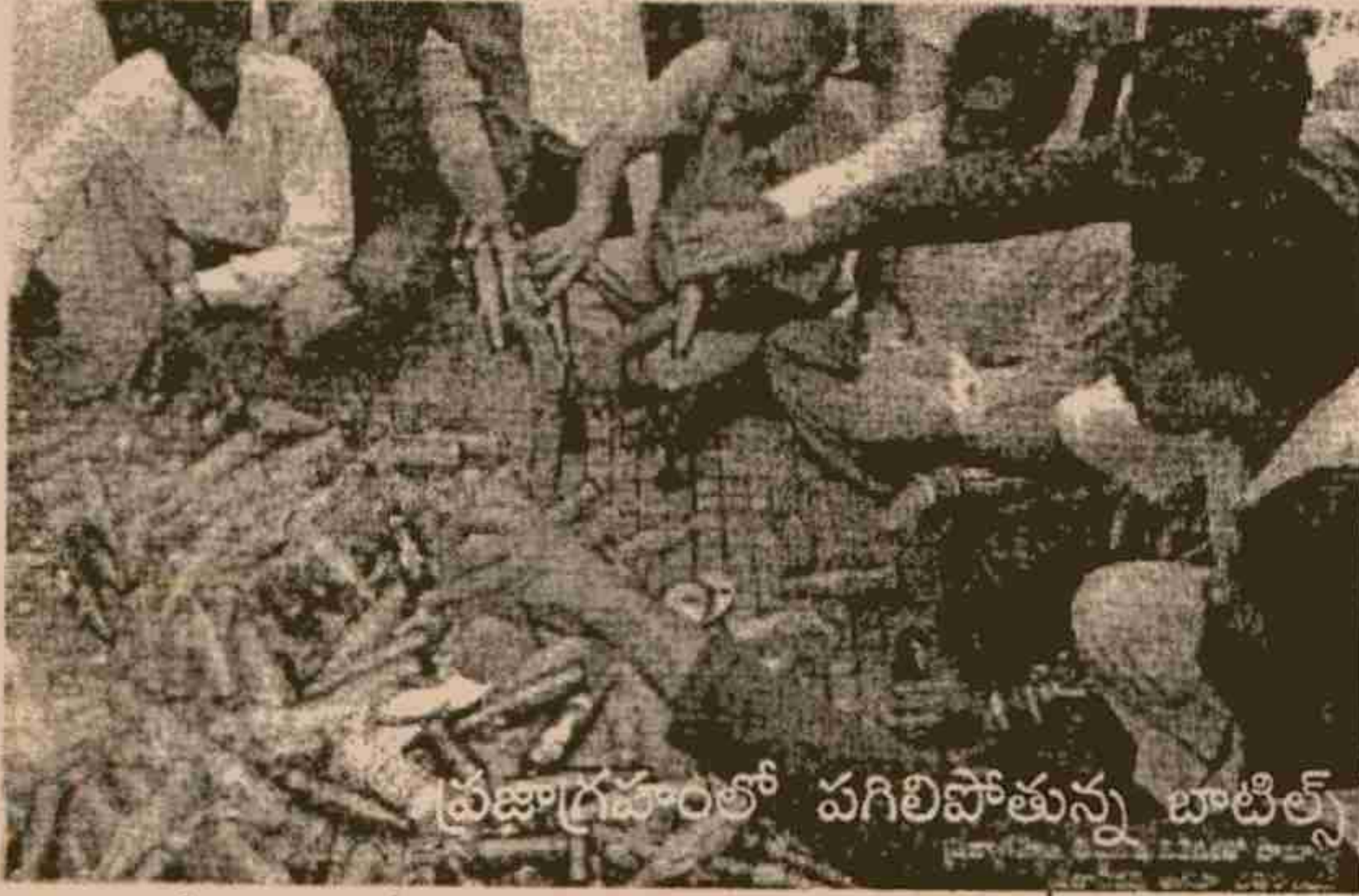
సమైక్య హక్కు - కార్మికవర్గం జన్మహక్కు

తమిళనాడు ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయుల సమైక్య సుప్రీంకోర్టు తీర్పు అనంతర పరిణామాలను ఈ చిన్న పుస్తకం పలు కోణాల నుండి పరిశీలించింది. తమిళనాడు ఉద్యోగుల సమైక్య పూర్వపరాలు వివరించారు. కోర్టు తీర్పులు సమైక్యను ఆపలేవని పేర్కొంది. పోరాటాలూ, త్యాగాలతో సాధించుకున్న సమైక్యహక్కును కార్మికవర్గం వదులుకోజాలదని ఈ పుస్తకం ఆశాభావం వ్యక్తం చేస్తున్నది. ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలకు ప్రత్యామ్నాయాలని తెల్పుతున్నది. పోరాటాలు పట్ల, విజయాల పట్ల ఉద్యోగులలో విశ్వాసాన్ని కల్గింపుండాలన్న సందేశాన్ని ఈ పుస్తకం అందిస్తున్నది. పశ్చిమబెంగాల్ వామపక్ష ప్రభుత్వం తన ఉద్యోగులకు 1980 నుండే సమైక్యహక్కును ఇచ్చి ఆ ప్రభుత్వం అక్కడి ఉద్యోగులకు అండగా నిలుస్తున్న సత్యాన్ని విశదపరిచింది. మన రాష్ట్రంలో పొంచి వున్న ప్రమాదాన్ని ఎత్తి చూపుతున్నది. ప్రమాదం నుండి కాపాడుకునేందుకు పోరాటాలే ఏకైక మార్గమని ఉద్ఘోషించింది.

పానీయాలలో పురుగుల మందులా!?...

శీతల పానీయాలలో హానికర క్రిమిసంహారక మందుల అవశేషాలున్నాయంటూ ఓ అధ్యయనం వెల్లడించడంతో కోలా పరిశ్రమ బిత్తరపోయింది. దేశంలోని ఆహారపానీయాలు ఏ మేరకు సురక్షితమన్న ప్రశ్న తలెత్తింది. నిన్న మంచినీటి బాటిల్స్ లో కన్పించిన పురుగుమందుల అవశేషాలు నేడు శీతల పానీయాలలో దర్శనమిచ్చాయి.

ప్రజాద్రవ్యంతో పగిలిపోతున్న బాటిల్స్

ఆరోగ్య ప్రమాణాలు పాటించడంలో బహుళజాతి సంస్థలైన పెప్సీ కంపెనీ, కోక్ విఫలమయ్యాయని, ఇవి తయారు చేస్తున్న శీతల పానీయాలలో పురుగుమందుల ప్రభావం కన్పిస్తోందని స్వచ్ఛందసంస్థ సెంటర్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ ఎన్విరాన్మెంట్ (సిఎన్ఇ) వెల్లడించింది. ఢిల్లీ, దాని పరిసర ప్రాంతాలలో విక్రయిస్తున్న 12 ప్రధాన శీతల పానీయాల బ్రాండ్లలో పురుగు మందుల అవశేషాలు కన్పించాయని తెలిపింది. అయితే ఈ సంస్థ జరిపిన పరీక్షలపై వ్యాఖ్యానించేందుకు పెప్సీ, కోక్ అధికారులు నిరాకరించారు.

సిఎన్ఇకి చెందిన కాలుష్య నియంత్రణ లేబొరేటరీ జరిపిన పరీక్షల ప్రకారం అన్ని నమూనాలలో ప్రాణాంతక పురుగుమందుల అవశేషాలతో పాటు క్రిమి సంహారకాలైన లిండేన్, డిడిటి, మలాథియాన్, క్లోరోఫిరిఫాస్ కూడా బయటపడ్డాయి. డాక్టర్ హెచ్.బి. మాథుర్, డాక్టర్ సప్నాజాన్సన్, అవినాష్ కుమార్తో కూడిన వైద్య బృందం ఈ పరీక్షలు నిర్వహించింది. పరీక్షల కోసం నగరంలోని వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన మార్కెట్ల నుండి ఒక్కో బ్రాండ్ కు మూడు నమూనాల చొప్పున కొనుగోలు చేశారు. పెప్సీ, మౌంటేన్ దేవ్, డయట్ పెప్సీ, మిరిందా ఆరంజ్, మిరిందా లెమన్, బ్లూ పెప్సీ, 7-అప్, కోకాకోలా, ఫాంటా, లిమ్కా, స్పైట్, థమ్స్ అప్ పానీయాల్లో పురుగు మందుల

అవశేషాలు కన్పించాయి. వీటి వల్ల కాన్సర్ వచ్చే అవకాశం ఉందని, ఎముకలు బలహీన పడతాయని డాక్టర్ మాథుర్ చెప్పారు. అంతేకాక నరాలు, పునరుత్పత్తి వ్యవస్థ దెబ్బతింటాయన్నారు. తల్లి దండ్రులు పురుగు మందుల అవశేషాలున్న పానీయాలు తాగితే పిల్లలకు మట్టుకతో అవలక్షణాలు కలగవచ్చు.

శీతల పానీయాల తయారీకి ఉపయోగించే నీటిలో పురుగుమందుల ప్రభావం ఉన్నట్లు పరీక్షలో తేలిందని డాక్టర్ జాన్సన్ తెలిపారు. శీతల పానీయాల తయారీ కోసం ఉపయోగించిన నీటి నమూనాలలో పురుగు మందుల అవశేషాలు గరిష్ట పరిమితి (యూరోపియన్ ఎకనమిక్ కమిషన్ నిర్దేశించిన)ని దాటాయని సిఎన్ఇ చీఫ్ సునీతా నారాయణ్ వివరించారు.

కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి కోలాలకు క్లీన్చిట్ ఇచ్చింది. తమ అమెరికన్ గురువులకు సాష్టాంగ పడింది. పార్లమెంటులో ప్రతి పక్షాల నుండి విమర్శలు, ప్రజాభిప్రాయానికి తలొగ్గి పార్లమెంటరీ కమిటీని వేయక తప్పలేదు. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశంపై 'కోలా' శాంపిల్స్ ను కలకత్తాలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రయోగశాలకు పంపారు. కోలాలలో విష పదార్థాలు మెతాడుకు మించివున్నట్లు ఆ ప్రయోగాలు నిరూపించాయి. దేశ ప్రజల ఆరోగ్యం కంటే అమెరికన్ కంపెనీల లాభాలే పరమార్థమయ్యాయి.

పశ్చిమబెంగాల్, ఢిల్లీ, మహారాష్ట్ర వగైరా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కోలాలను తమ రాష్ట్రాలలో నిషేధించాలని హైకోర్టులో రిట్లు వేశాయి. కానీ ప్రపంచబ్యాంకుకు, అమెరికన్ కంపెనీలకు దాసోహం చేసే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం

ఆ పని చేయకపోవటం సిగ్గుచేటు.

కేరళలోని పాలఘాట్ జిల్లాలోని ప్లాచి మాడ గ్రామం వద్ద వున్న కోకోకోలా కంపెనీ వ్యర్థ పదార్థాలను ఎరువులుగా వాడిన రైతాంగం, తమ పంటలు మాడిపోవడంతో నివ్వెరపోయారు. దీనిపై పెద్దఎత్తున ఆందోళన జరుగుతున్నది.

భారత్ లో నియంత్రణ ఏది?

నిజానికి నిర్దిష్ట నిబంధనలు లేకపోవడమే ఇప్పుడు అసలు సమస్య. భారత్ లో ఆహార సంరక్షణను పర్యవేక్షిస్తున్న 'ఆహార కల్తీ నిరోధక చట్టం' (పి.ఎఫ్.ఏ) 1954 నాటిది. పి.ఎఫ్.ఏలోని 65వ నిబంధన ఆహారంలో క్రిమిసంహారకాల పరిమితిని నియంత్రిస్తుంది. చిత్రమేమంటే, అందులో ఆహారం అన్న పదానికి ఇచ్చిన నిర్వచనంలో "పానీయాల (బెవరేజెస్)"ను మినహాయించారు. మరో ఉప నిబంధన ఆల్కహాల్ లేని పానీయాల ప్రమాణాలను నిర్దేశిస్తుంది. కానీ, అది క్రిమి సంహారక మందుల సంగతిని మాత్రం ప్రస్తావించలేదు. 1995 నాటి ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ ఆర్డర్ (ఎఫ్.పి.ఓ), శీతల పానీయాలలో ఉపయోగించే నీరు "తాగదగినది"గా ఉండాలని మాత్రమే పేర్కొంది. కాగా, "కార్బోనేటెడ్ బెవరేజెస్" గురించి బి.ఐ.ఎస్. మాత్రం ప్రమాణాలను నిర్దేశించింది. అయితే, వాటిని స్వచ్ఛందంగా పాటించాలన్నట్లు పేర్కొన్నారు.

ప్రభుత్వం మొత్తం 12 బ్రాండ్ల శీతల పానీయాలను పరీక్షించగా అందులో ఏడింటిలో పురుగుమందుల మోతాదు మించినట్లు వెల్లడైంది. అలాంటి పానీయాలు సురక్షితమైనవని ప్రభుత్వం పార్లమెంటులో ప్రకటించటం శోచనీయం.

- సునీతా నారాయణ్ (సిఎన్ఇ)

సుప్రీంకార్డు తీర్పును వ్యతిరేకిస్తూ ఆగస్టు 13 ర్యాలీల ద్వారా మార్కెట్

వరంగల్

హైదరాబాద్

సంగారెడ్డి

ఎ.పి. పబ్లిక్ సెక్టార్

నిజామాబాద్

With Best Compliments on the Occasion of Insurance Nationalization Day

THE NEW INDIA ASSURANCE CO LTD

(THE LARGEST GENERAL INSURANCE COMPANY)

HEAD OFFICE : 87, M.G.Road, Fort, Mumbai - 400 001

HYDERABAD REGIONAL OFFICE

5th Floor, Surya Towers, S.P. Road, Secunderabad - 500 003
(91-040) 27811871, 27811044, 27810365 Fax : 27849315
e-mail : niahydro@niahydro.com

**Insurance
is the subject
matter of
solicitation**

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVO1A 356
పుస్తకం పేరు	5082500150
తారీఖు	25-8-2023
ముందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	37
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	manika
పేజీలు విడదీసినది	Manika
స్కాన్ చేసినది	Mounika
పరీక్ష చేసినది	AMRUTHA
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడింది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	good